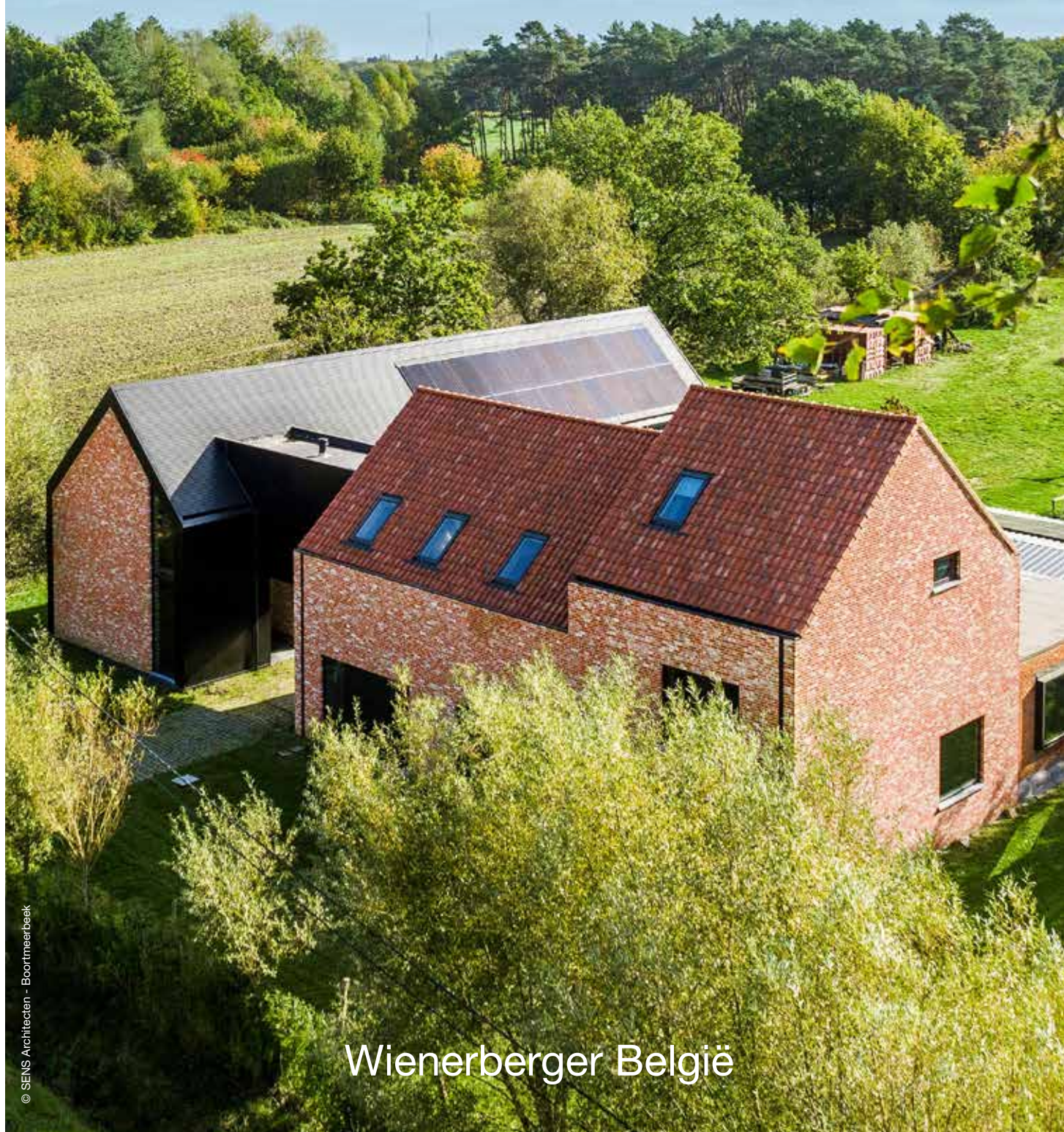

2022 | Duurzaamheidsrapport

WIENERBERGER IN EEN NOTENDOP

ESG: GOVERNANCE &
MANAGEMENTAANPAK

DUURZAAMHEIDSPROGRAMMA 2023 –
RELEVANTE SDG'S

KLIMAATBESCHERMING & AANPASSING
AAN KLIMAATVERANDERING

CIRCULAIRE ECONOMIE

BIODIVERSITEIT & MILIEU

WERKNEMERS & SOCIALE IMPACT

DUURZAAMHEIDSCASES

TESTIMONIALS

Wienerberger België Duurzaamheidsrapport 2022

Inhoud

6	2. ESG: Governance & Managementaanpak	4. Klimaatbescherming & aanpassing aan klimaatverandering
Voorwoord		
8	20	36
Duurzaamheidsrapportering 2022	Wienerberger Gedragscode, naleving ethische principes en preventie van corruptie <i>Wienerberger Gedragscode</i> <i>Preventie van corruptie</i> <i>Privacy, gegevensbescherming en cybersecurity</i>	Klimaatbescherming & aanpassing aan klimaatverandering <i>Decarbonisatie bij bevoorrading en distributie</i> <i>Decarbonisatie van onze productie</i> <i>Energie-efficiëntie en decarbonisatie via innovatieve producten, systeemoplossingen en productieprocessen</i> <i>De klimaatinitiatieven van Wienerberger België en de impact op de activiteiten, strategie en financiële planning van de organisatie</i>
1. Wienerberger in een notendop		
12	22	39
Wienerberger Groep	Leveranciersbeheer <i>Leveranciersgedragscode</i> <i>Leveranciersmanagement-tool</i> <i>Duurzaamheidsaudit door EcoVadis</i> <i>Aftoetsen van leveranciers en klanten aan internationale sanctielijsten</i>	Wienerberger België – Projecten en realisaties 2022 <i>Blijvende inzet in energiebesparingen en CO₂-vermindering door onze energieteams</i> <i>Elektrificatie rollend materieel</i> <i>Windmolenproject Beerse</i> <i>Ontstoffingsinspanningen op meerdere sites</i> <i>Renovatie gebouw Terhagen</i> <i>Eco-brick wordt standaard</i> <i>Wienerberger vindt baksteenstrippen opnieuw uit</i>
12	3. Duurzaamheidsprogramma 2023 – Relevante SDG's	
Productievestigingen in België (WBS)		
13	26	
Wienerberger België (WBS)	Relevante SDG's voor de wereldwijde Wienerberger Groep <i>Klimaat en energie</i> <i>Circulaire economie</i> <i>Biodiversiteit & milieu</i> <i>Werknemers</i> <i>Bedrijfsethiek & sociale impact</i>	
13		
Onze bedrijfsstrategie		
14		
Missie & waarden		
16		
Waardecreatie keramische producten en systemen		

5. Circulaire economie

50

European Green Deal

51

Circulariteit in de bevoorrading

Gebruik van reststromen

Van gerecycleerd tot 100% circulair verpakkingsmateriaal

Waterbeheer

52

Circulariteit in de productie

Duurzame en circulaire producten en systeemoplossingen

Efficiënt grondstoffengebruik bij de plaatsing van onze systeemoplossingen

Wienerberger België – Projecten en realisaties 2022

Wienerberger gaat voluit voor circulaire verpakking

Kleidakpannen krijgen tweede leven als snelbouwstenen

Wienerberger recupereert maximaal regenwater

Buffering groevewater

ClickBrick Pure

Infosessies ‘Duurzaam circulair bouwen’

6. Biodiversiteit & milieu

62

Biodiversiteit & milieu

63

Strategische visie op biodiversiteit – biodiversiteitsactieplannen

Waarom een

biodiversiteitsactieplan?

Biodiversiteit is een prioriteit

64

Natuurbehoud tijdens en na het gebruik van kleigroeven

65

Vermijden van gevaarlijke stoffen

65

Bijdrage van producten tot het bevorderen van de biodiversiteit

66

Wienerberger België – Projecten en realisaties 2022

Biodiversiteitsactieplannen – algemeen

Biodiversiteitsactieplannen toegepast

‘Bouw je eigen bijenhotel’-wedstrijd

Wienerberger realiseert 2e landduin in Beerse Absheide

Biodiversiteit in onze groeve Mullier/Bois Fichaux Moeskroen

Monitoring door

biodiversiteitsambassadeurs

Fruitboomgaard Aalbeke

Boomplantactie groeve Dewitte Aalbeke

7. Werknemers & sociale impact

77

Wienerberger personeel

De Wienerberger hr-strategie

Hr-management en diversiteit

77

Sociaal engagement

78

Wienerberger België – Projecten en realisaties 2022

Fysiek en mentaal welzijn

Verkiezing top 3

veiligheidsmeldingen 2022

Werken aan een duurzame veiligheidscultuur

Veiligheidsdag

Personeelsparking Péruwelz

Hr-management

Wienerberger steunt vzw Ovenbuur

OVO-project in Oeganda + trofee Wienerberger

8. Duurzaamheidscases

88

Wienerberger België – Duurzame realisaties en samenwerkingen

Colruyt Zoersel

Campus Bilzen

Passaqua

9. Testimonials

96

Getuigenissen over een duurzame samenwerking

arQ

B2Ai

Revive

Voorwoord

Een wereld van uitdagingen

De wereld waarin we vandaag leven stelt ons voor heel veel uitdagingen, maar het beschermen van onze planeet voor de komende generaties is wel de grootste en belangrijkste.

De klimaatverandering vormt een bedreiging voor de aarde. De voorbije jaren werden niet alleen gekenmerkt door een wereldwijde pandemie, maar ook door een onrustwekkende toename van het aantal bosbranden, overstromingen en extreme weersomstandigheden. Iedereen moet zich vandaag aanpassen, overheden en bedrijven, maar voornamelijk wijzelf als individuen. Ons gedrag zal in de komende jaren een belangrijke rol spelen voor de toekomst van onze planeet.

Wienerberger levert een duurzame bijdrage

Wij, bij Wienerberger België, erkennen onze rol in de samenleving en we wensen ons te engageren voor ons deel. Onze ambitie reikt verder dan voldoen aan de wettelijke eisen. Wij willen binnen al onze activiteiten een duurzame bijdrage leveren aan de samenleving. Het streven naar duurzaamheid zit sinds jaar en dag in de genen van ons bedrijf, het is onze tastbare ambitie. Een duurzame bedrijfsvoering rol je evenwel niet uit van de ene dag op de andere. Het is een proces van jaren, en daar waren we ons bij Wienerberger België al van bewust lang voor het klimaat zo veelbesproken was als vandaag.

Het vraagt een duurzame 'Cradle to Cradle'-benadering en een diepgaande kennis van elk sociaal, ecologisch en economisch aspect van ons bedrijf, maar evenzeer van de onderlinge verbanden. Onze business heeft op veel verschillende manieren een invloed op de mensen en het milieu. Door de uitdagingen niet geïsoleerd, maar op een holistische manier aan te pakken, willen we een positieve impact uitoefenen.

Energiezuinige bouwoplossingen

De sector waarin we actief zijn, heeft een grote invloed op het milieu. De bouwsector is op zich al goed voor meer dan een derde van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot in de wereld. Met onze bestaande en innovatieve producten en systemen bieden wij energiezuinige bouwoplossingen.

Als duurzame onderneming moeten we blijvend waarde creëren voor onszelf en voor de mensen rondom ons. De producten van Wienerberger, gemaakt met duurzame grondstoffen zoals klei, hebben een hoge weerstand en een lange levensduur. Al die tijd behouden de gevel- en binnenmuurstenen, keramische dakpannen en kleiklinkers hun functionele en esthetische kwaliteiten. Dat maakt hen uitermate geschikt voor hergebruik, ook in nieuwbouwprojecten.

Ambitieuze doelstellingen

Al jaren streven wij er binnen Wienerberger naar om de levenskwaliteit van de mensen te bevorderen, met respect voor het milieu. Wij zijn ervan overtuigd dat we allen samen, met extra inspanningen, knowhow en investeringen, nóg meer kunnen doen.

En wij zullen meer doen!

Daarom stellen we onszelf ambitieuze en meetbare doelstellingen op het vlak van decarbonisatie, circulariteit en biodiversiteit, die we omzetten naar concrete maatregelen. Zo steunen we de Europese Green Deal en bereiden we ons voor op de toekomst. Het Wienerberger Duurzaamheidsprogramma vertaalt de Green Deal van Europa namelijk naar de realiteit.

Wienerberger is trots op zijn aanpak op vlak van het klimaat, het verlies aan biodiversiteit en de grondstoffenschaarste. Daarom maakt duurzaamheid, als de belangrijkste motor van groei, integraal deel uit van onze bedrijfsstrategie. Het is een altijd groeiende kernwaarde van het bedrijf, die door onze medewerkers wordt omarmd, en die onze dagelijkse beslissingen stuurt.

Een engagement voor verbetering

Met dit duurzaamheidsrapport delen we graag een overzicht van de acties die we hebben genomen en de principes die ons leiden bij het nastreven van onze strategie. Zoals steeds hangt de uitvoering van deze strategie af van onze medewerkers. We zijn bevoorrecht dat we kunnen rekenen op de inzet en ervaring van onze collega's in hun respectievelijke domeinen. En ik wens hen dan ook heel oprecht te bedanken voor deze enorme toewijding. Binnen onze Wienerberger groep delen en beleven wij een set van gemeenschappelijke waarden: respect, vertrouwen, passie en creativiteit. Het maakt ons ervan bewust hoe belangrijk het is voor een bedrijf om verantwoordelijkheid te nemen voor de samenleving en het milieu, en te worden geleid door duidelijke waarden, die ons verzekeren dat de mens altijd op de eerste plaats komt.

Als bedrijf willen we een positieve impact hebben op de omgeving waarin we leven, werken, produceren en verkopen, en op het behoud van de natuurlijke bronnen waarvan we allemaal afhankelijk zijn.

We zijn ons ervan bewust dat we op vandaag nog niet alle oplossingen en antwoorden hebben. Er is geen 'one-size-fits-all'-oplossing om de klimaatverandering tegen te gaan, er is een mix nodig van veel verschillende initiatieven. Maar het begint allemaal met het erkennen van het probleem en het aangaan van een engagement om de verbetering in te zetten. Wij zijn bij Wienerberger volledig op elkaar afgestemd om ons deel te doen en zijn ervan overtuigd het verschil te kunnen maken voor onze samenleving en de omgeving.

Dank aan allen voor het vertrouwen.

Caroline Van de Velde
CEO Wienerberger Building Solutions België

Duurzaamheidsrapportering

Financiële indicatoren		2020	2021	2022	Verandering in % t.o.v. 2021
Inkomsten	in MEUR	308,6	348,3	417,9	20
EBITDA	in MEUR	61,0	74,1	97,6	32
EBIT bedrijfsresultaat	in MEUR	47,4	61,2	83,2	36
Winst voor belastingen	in MEUR	45,6	59,7	81,5	36
Free cash flow	in MEUR	50,8	46,7	73,2	57
Netto schuld	in MEUR	14,9	-9,4	-2,4	-74
Schulden t.a.v eigen vermogen	%	15,3	-15,2	-2,9	-81

NIET-FINANCIËLE INDICATOREN

Niet-financiële indicatoren - Milieu		2020	2021	2022	Verandering in % ref jr 2020
Productievolume (in m ² , 2020 = 100%)	index in % gebaseerd op productievolume (2020 = 100%)	100	106	111	11
Totaal directe & indirecte CO ₂ -emissies, Scope 1 + Scope 2	in ton CO ₂ (1)	270.505	255.080	262.365	-3
Index specifieke directe & indirecte CO ₂ -emissies snelbouw, Scope 1 + 2	Index in % gebaseerd op kg CO ₂ /ton (2020 = 100%) (1)	100	86	87	-13
Index specifieke directe & indirecte CO ₂ -emissies pannen, Scope 1 + 2	Index in % gebaseerd op kg CO ₂ /m ² (2020 = 100%) (1)	100	84	84	-16
Index specifieke directe & indirecte CO ₂ -emissies gevel, Scope 1 + 2	Index in % gebaseerd op kg CO ₂ /m ² (2020 = 100%) (1)	100	93	89	-11
Totaal energieverbruik	in gigaWH	935	1.006	1.034	11
Specifiek energieverbruik Snelbouw (2)	Index in % gebaseerd op kWh/ton (2010 = 100%)	100	103	101	1
Specifiek energieverbruik Pannen (2)	Index in % gebaseerd op kWh/m ² (2010 = 100%)	100	93	94	-6
Specifiek energieverbruik Gevel (2)	Index in % gebaseerd op kWh/m ² (2010 = 100%)	100	99	96	-4
Implementatie biodiversiteitsactieplan (cumul)	aantal vestigingen met biodiversiteitsactieplan	-	2	11	-
Afval (3)	in ton	7.770	7.181	7.199	-7
Specifiek afval Snelbouw	Index in % gebaseerd op m ³ /ton (2020=100%)	100	80	59	-41
Specifiek afval Pannen	Index in % gebaseerd op m ³ /m ² (2020=100%)	100	73	52	-48
Specifiek afval Gevel	Index in % gebaseerd op m ³ /m ² (2020=100%)	100	93	103	3
Waterverbruik (incl. regenwater)	in mio m ³	0,15	0,14	0,18	21
Specifiek waterverbruik Snelbouw	Index in % gebaseerd op m ³ /ton (2020=100%)	100	94	87	-13
Specifiek waterverbruik Pannen	Index in % gebaseerd op m ³ /m ² (2020=100%)	100	69	68	-32
Specifiek waterverbruik Gevel	Index in % gebaseerd op m ³ /m ² (2020=100%)	100	95	117	17
Water van publiek netwerk	in %	100	114	94	-6

Niet-financiële indicatoren - Personeel		2020	2021	2022	Verandering in % t.o.v. 2021
Aantal werknemers 31/12	aantal personeelsleden	1.125	1.162	1.208	4
Percentage vrouwen in senior management	in % tot aantal senior mgmt personeelsleden	38	38	38	-
Percentage vrouwen bedienden	in % tot totaal bedienden	34	35	36	4
Ongeval frequentie	aantal arbeidsongevallen met werkverlet/ aantal gewerkte uren x 1 Mio	11	13	9	-25
Ernst van het ongeval	Aantal dagen afwezigheid door arbeidsongevallen/ aantal gewerkte uren x 1.000	250	477	538	13
Ziekte-dagen / werknemer	in dagen	14	12	14	10
Opleidingsuren / werknemer	in uren per jaar	13	20	25	23
Gemiddelde opleidingskost/ werknemer	in EUR	173	329	354	8
Aandeel vrouwen	in %, in verhouding tot het totale aantal personeelsleden	12	12	12	0
Personeelsrotatie	in %	9	7	9	21

Producten en systemen		2020	2021	2022	Verandering in % t.o.v. 2021
Aandeel van innovatieve producten in totale inkomsten	in %	34	29	21,5	-25
Aandeel van producten voor hergebruik of recycling in totale inkomsten	in %	-	-	96	-

(1) Onder ETS regulering

(2) Specifieke verbruiken worden berekend op basis van productiehoeveelheden

(3) niet herbruikbaar, niet recycleerbaar afval

WIENERBERGER IN EEN NOTENDOP

1. Wienerberger in een notendop

Wienerberger Groep

Wienerberger is een vooraanstaande internationale producent en leverancier van slimme oplossingen voor de volledige bouwschil bij nieuwbouw en renovatie (business unit Wienerberger Building Solutions – WBS), en ook voor water- en energiebeheerinfrastructuur (business unit Wienerberger Piping Systems – WPS). Momenteel beschikken we over 216 productievestigingen in 28 landen. We exporteren onze producten naar internationale markten. We zijn de wereldleider in bakstenen en de grootste producent van kleidakpannen in Europa. Verder behoren

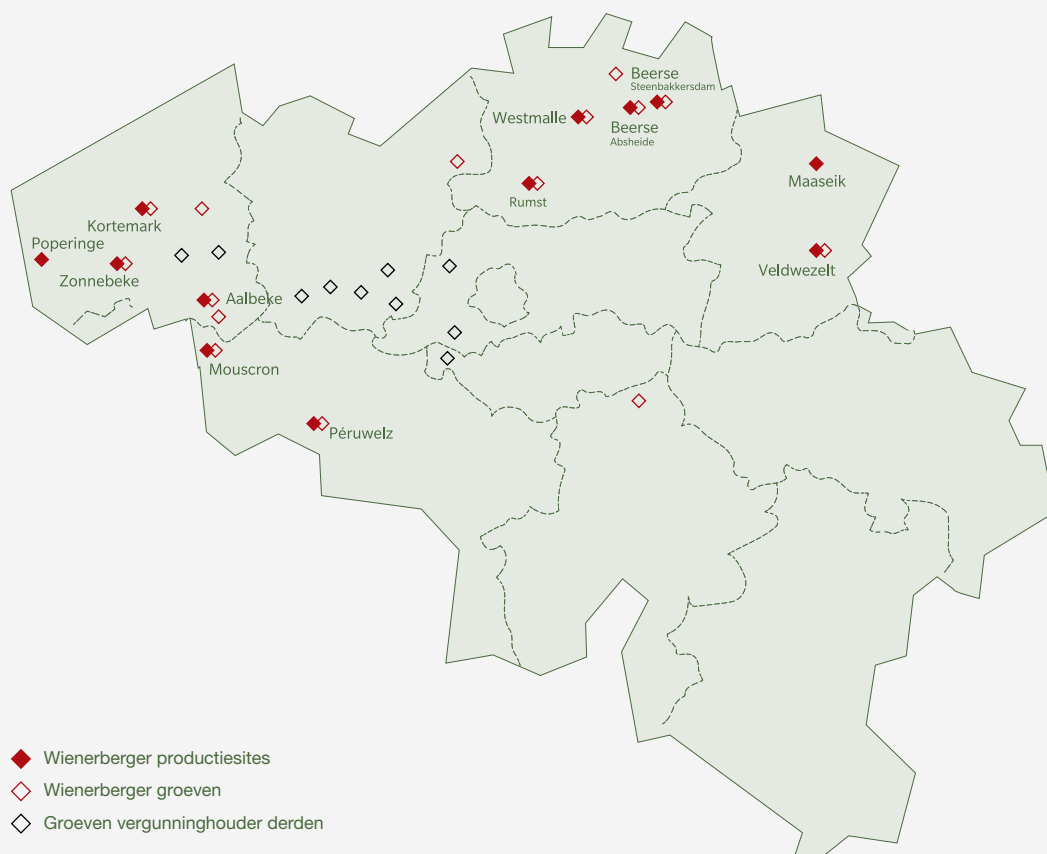
we tot de toonaangevende leveranciers van leidingsystemen in Europa en van betonklinkers in Midden- en Oost-Europa. Door de acquisitie van Meridian Brick werd Wienerberger ook een vooraanstaande leverancier van geveloplossingen in de VS en Canada.

Wienerberger is een freefloatbedrijf; 100% van zijn aandelen zijn vrij verhandelbaar. Onze 19.078 werknemers vormen de basis van de organisatie. Zij werken uitstekend samen, geruggensteund door een stevig verankerde en levende bedrijfscultuur.

Onze gedeelde waarden zijn: vertrouwen, respect, passie en creativiteit.

PRODUCTIEVESTIGINGEN IN BELGIË (WBS)

STERKE LOKALE VERANKERING: LOKAAL ONTGINNEN, PRODUCEREN EN VERWERKEN.

Wienerberger België (WBS)

Wienerberger verwierf zowel door interne groei als door overnames een sterke plaats op de Belgische markt van gevelstenen, binnenmuurstenen, kleidakpannen en kleiklinkers.

Wienerberger België beschikt over 12 productievestigingen, met zo'n 1.250 werknemers. De 18 kleigroeven liggen meestal in de nabijheid van de fabrieken. Zo beperken we de milieu-impact van het kleitransport.

Wienerberger België heeft zijn hoofdzetel in Kortrijk. Enkele bekende merknamen zijn Terca, Porotherm en Koramic.

Onze bedrijfsstrategie

De Wienerberger Groep zette de afgelopen tien jaar een volledige strategische heroriëntatie in. We evolueerden van fabrikant van standaard bouwmaterialen voor de gebouwschil tot totaalaanbieder van innovatieve oplossingen. We vormen vandaag een maatstaf voor intelligente systemen, ontworpen om klanten te ondersteunen in de bouw en renovatie van residentiële en niet-residentiële gebouwen.

In lijn met zijn strategische transformatie, investeert Wienerberger voortdurend in het verbeteren en verbreden van het productassortiment, met daaraan gekoppeld digitale oplossingen. De duurzame en slimme systeemoplossingen worden gebruikt voor de bouw en renovatie van gebouwen en zelfs van hele woonwijken.

Lokale focus op duurzame groei

Binnen onze lokale strategie staat duurzame groei op de eerste plaats. Product- en systeeminnovaties houden rekening met de Wienerberger duurzaamheidsdoelstellingen en met hedendaagse uitdagingen, zoals tekorten op de arbeidsmarkt, automatisatie, prefabbehoefte en de vraag naar betaalbare woningen.

De optimalisering van ons productportfolio gebeurt vanuit het oogpunt en met de stem van onze klanten. Onze digitale oplossingen zijn er om klanten en medewerkers een groter gebruiksgemak te bieden.

In oktober 2021 nam Wienerberger België het prefab-bedrijf Struxura over. Deze acquisitie kadert perfect in de trend naar sneller, nauwkeuriger en duurzamer bouwen.

ESG-criteria

Al onze ondernemingsactiviteiten zijn onderworpen aan strikte ESG-criteria. Die staan bovenaan onze langetermijnstrategie, steunend op drie duidelijk omschreven pijlers:

- > **decarbonisatie:** constante investeringen in innovatieve producten en productieprocessen om de CO₂-uitstoot te verminderen
- > **circulaire economie:** doorlopend onderzoek en ontwikkeling m.b.t. het gebruik van gerecycleerde grondstoffen en het hergebruik van onze producten
- > **biodiversiteit:** behoud en bescherming van de omgeving in de buurt van onze productie-installaties en groeves.

In dit duurzaamheidsrapport lichten we talrijke projecten en voorbeelden verder toe.

Wij leven naar en investeren in echte waarden

Onze visie is gericht op het verbeteren van de levenskwaliteit van mensen en het creëren van een betere wereld voor de toekomstige generaties, door innovatie en duurzame oplossingen te bieden voor infrastructuur-, renovatie- en nieuwbouwprojecten.

Het is onze ambitie om de beste leverancier van duurzame bouwmaterialen en infrastructuuroplösungen te zijn, en de meest gewaardeerde werkgever in onze lokale markten.

Met dit doel voor ogen werken we samen op basis van onze vier kernwaarden: Vertrouwen, Respect, Passie en Creativiteit. Elke beslissing die we nemen en elke bijdrage die we leveren vertrekt vanuit deze gedeelde waarden, die onze fundamenten vormen, ons verbinden, drijven en tot leven brengen.

Het is ons doel om een betekenisvolle bijdrage te leveren aan mens en planeet, met oplossingen die het leven gemakkelijker maken. Wij verbinden ons ertoe om een betere toekomst te bouwen voor de volgende generaties.

Bij Wienerberger willen we morgen beter maken.

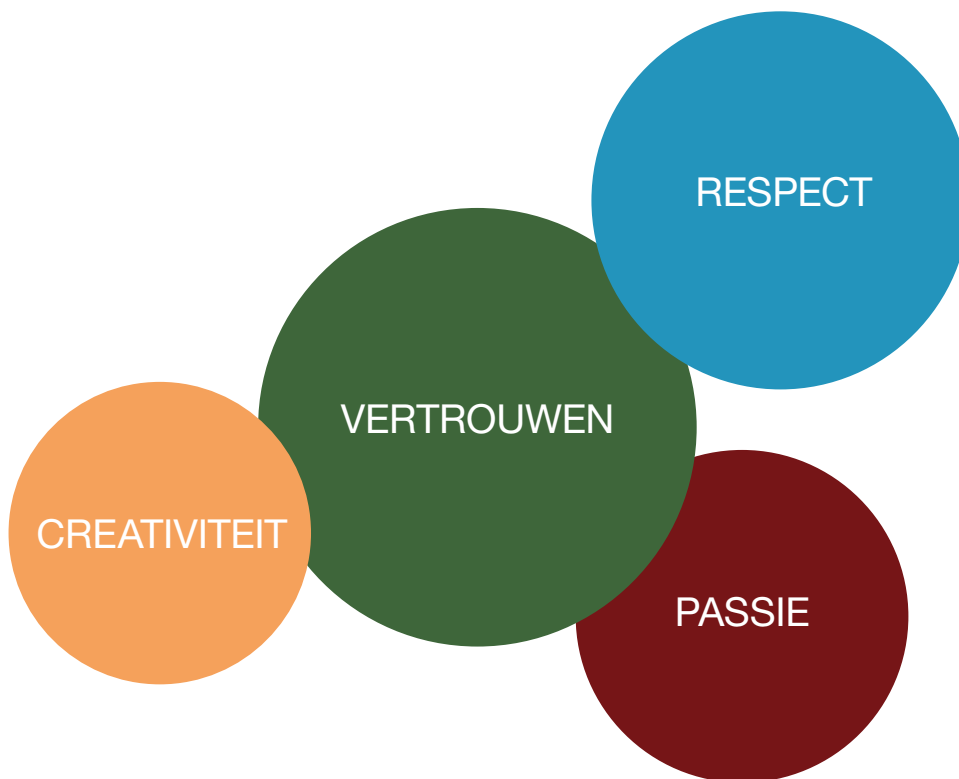

Vertrouwen – vormt ons fundament

Wij hechten waarde aan een open geest en het ondersteunen van onze collega's. We geloven in het bedachtzaam delen van onze meningen en in eerlijk communiceren. We zijn integer en betrouwbaar in onze handelingen, komen onze verbintenissen zowel intern als extern na.

Creativiteit – brengt ons tot leven

We willen onze ideeën en opportuniteiten inzetten voor een duurzamere manier van leven. We zijn transparant in onze betrekkingen en nemen de tijd om lessen te trekken uit onze successen en mislukkingen. We geloven in groots denken en stimuleren innovatie in onze producten, oplossingen en diensten.

Respect – verbindt ons

Bij Wienerberger geloven we in gelijkwaardigheid binnen ons team. We streven altijd naar evenwichtige verhoudingen en hechten waarde aan levenslang leren en de ervaring van anderen.

Passie – drijft ons

Wij staan ten volle achter Wienerberger en nemen de verantwoordelijkheid om onze doelstellingen te halen. We zijn vastberaden om ons potentieel waar te maken door de beste dienstverlening en de hoogste normen te bieden, vandaag en in de toekomst. We gaan uitdagingen aan met een optimistische en positieve ingesteldheid.

WAARDECREATIE KERAMISCHE PRODUCTEN EN SYSTEMEN

BOUWOPLOSSINGEN

Aankoop en distributie

Water

- > Ontginning van eigen kleigroeven, aankoop van klei, additieven en aggregaten, alternatieve bindmiddelen
- > Transport van grondstoffen naar de fabrieken
- > Hercultivering van kleigroeven

Verpakkingsmateriaal

Energie

Materiaalterugwinning

Inzamelen en recycleren van verpakkingsmateriaal

Herbruikbare / recycleerbare
producten

Hergebruik

Urban Mining

Einde levensduur

Interne en
externe recyclage,
recuperatie

Productie

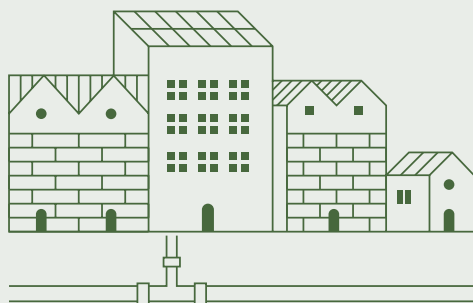

/ Recycleren van productieuitval

(Clean Site System/Retourpallets)

 Bijvoorbeeld van kleidakpannen

Gebruiksfase

Bouwoplossingen

- ✓ Dakpannen
- ✓ Binnenmuren
- ✓ Gevelstenen
- ✓ Kleiklinkers
- ✓ Keramische accessoires
- ✓ Andere accessoires

ESG: GOVERNANCE & MANAGEMENTAANPAK

*Wienerberger gedragscode – Naleving ethische principes –
Preventie van corruptie – Leveranciersbeheer*

Doelstelling van ons Duurzaamheidsprogramma 2023

0

gevallen van corruptie bij de Wienerberger Groep

De economie is een integraal onderdeel van de samenleving. Bij Wienerberger nemen we onze verantwoordelijkheid ernstig: we communiceren eerlijk, handelen ethisch en opereren binnen een transparant economisch kader. Het verantwoorde management van de Wienerberger Groep met langetermijndoelstellingen voor ogen is stevig verankerd in de organisatiestructuur van de groep. We houden ons aan duidelijke ethische principes, en aan het strikt naleven van onze gedragscode.

2. ESG: Governance & Managementaanpak

Wienerberger Gedragscode, naleving ethische principes en preventie van corruptie

Sinds de oprichting ruim 200 jaar geleden, neemt Wienerberger als internationaal succesvolle onderneming zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid op. Wij willen het vertrouwen van onze stakeholders waard zijn. Wij hanteren heldere ethische principes in ons beleid en in onze werking:

- > eerlijke communicatie
- > het opnemen van onze verantwoordelijkheid
- > transparantie in onze economische activiteiten
- > een zinvolle en verantwoorde bijdrage leveren aan de maatschappij.

De Wienerberger Groep verbindt zich ertoe om alle nationale en internationale normen na te leven. Wienerberger ziet het als zijn plicht om de nationale en internationale regelgeving rond milieu, veiligheid en gezondheid te volgen, en investeert waar nodig in verbeteringsmaatregelen.

Wienerberger engageerde zich om de tien principes van de UN Global Compact toe te passen. Zoals beschreven in zijn Sociaal Handvest, houdt Wienerberger zich aan de verdragen en aanbevelingen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO).

Wienerberger Gedragscode

Wienerberger wil beantwoorden aan de hoogste normen op het gebied van integriteit en zakelijke ethiek. Het bedrijf waakt over de reputatie van de Groep, zijn dochterondernemingen en merken.

De Wienerberger Gedragscode bevat bindende richtlijnen die bepalen hoe medewerkers zich moeten gedragen in de dagelijkse bedrijfsactiviteiten. De Gedragscode moet eveneens onderschreven worden door al onze zakenpartners. Ze geldt voor de volledige Wienerberger Groep en alle dochterbedrijven, waarin Wienerberger een meerderheidsbelang heeft.

Doel en toepassing

De Gedragscode verzekert een gedeelde visie, geeft ons een beter beoordelingskader en laat ons op een integere en ethische manier omgaan met alle stakeholders. Wij verwachten hetzelfde van onze business partners. Indien we merken dat een werknemer of zakenpartner de Gedragscode met de voeten treedt, ondernemen we de nodige stappen.

Klokkenluidersbeleid

Wienerberger gedooft geen enkele vorm van discriminatie of vergelding tegen personen, werknemers en zakenpartners, die te goeder trouw bezorgdheden uiten of wangedrag melden.

Medewerkers kunnen contact opnemen met leidinggevenden, hr-medewerkers of het Wienerberger Klokkenluiderscomité. Ze kunnen hun bezorgdheden ook anoniem melden via de 'SeeHearSpeak' Klokkenluidersdienst. Het Wienerberger Klokkenluidersbeleid verzekert de eerlijke en vertrouwelijke (mits wettelijk toegestaan) behandeling van alle gemelde voorvallen.

De Klokkenluidersdienst wordt binnen de volledige Wienerberger Groep aangeboden in samenwerking met een externe, onafhankelijke wereldwijde partner. Alle werknemers en zakenpartners kunnen gevallen anoniem en vertrouwelijk melden in hun moedertaal.

Elke inkomende melding bij SeeHearSpeak wordt gecontroleerd en onderzocht door het Klokkenluiderscomité.

Toepassing

De raad van bestuur, de raad van commissarissen en de ondernemingsraad van Wienerberger AG staan volledig achter de principes en richtlijnen van de Wienerberger Gedragscode. Ze is verkrijgbaar in alle 25 talen die gesproken worden in de landen waar de Wienerberger Groep actief is.

We moedigen al onze werknemers en zakenpartners aan om mogelijke inbreuken tegen onze Gedragscode te melden.

Preventie van corruptie

Wienerberger houdt zich aan het beginsel van vrije en eerlijke mededinging. Dit houdt in dat we ons sterk kanten tegen elke vorm van corruptie. Binnen het kader van het Duurzaamheidsprogramma 2023, stellen we daarom voor onszelf volgende doelstelling voorop:

We streven onafgebroken naar 'nul voorvallen van corruptie'

We verwachten dat al onze werknemers zich hiernaar gedragen. Het 'vierogen principe' is een belangrijk instrument voor de preventie van corruptie. Wij passen het toe bij de ondertekening van zakelijke transacties met derden.

De handtekening van twee bevoegde personen van de lokale entiteit is nodig, telkens wanneer rechten en plichten vastgelegd, aangepast of beëindigd worden. Dit principe is opgenomen in het internationale groepsbeleid en bevordert de corruptiepreventie op internationaal niveau. Hetzelfde geldt voor het groepsbeleid met betrekking tot persoonlijke voordelen. Dat kreeg een update in 2017 en blijft van toepassing. Globaal gezien wordt het risico op corruptie bij Wienerberger laag ingeschat.

In 2022 werden geen strafrechtelijke procedures voor corruptie opgestart tegen Wienerberger of bedrijven van de Wienerberger Groep.

Privacy, gegevensbescherming en cybersecurity

De bescherming van persoonlijke gegevens en informatiesystemen vormde altijd al een prioriteit voor Wienerberger in al zijn zakenrelaties. We behandelen persoonsgegevens vertrouwelijk en conform de regelgeving rond gegevensbescherming (GDPR). Wij investeren onafgebroken in gegevensbescherming en in de beveiliging van onze informatiesystemen.

Onze centrale dienst informatie- en gegevensbescherming bestaat uit het hoofd

informatiebeveiliging, een expert in privacy en beveiliging, en twee beveiligingsanalisten. De dienst maakt deel uit van de Wienerberger Holding en werkt voor de volledige Groep. Het team wordt bij zijn taken ondersteund door regionale IT-veiligheidscoördinatoren en de informatiebeveiligingsmanagers van alle lokale bedrijven.

De experts in informatie- en gegevensbescherming binnen de Wienerberger Groep focussen op de toepassing, de werking en de onafgebroken verbetering van de informatiebeveiliging. Het doel is het voorkomen van beveiligingslekken. Naast het beveiligen van de IT-voorzieningen, nemen zij nog tal van taken op:

- > het coördineren van opleidingen voor werknemers
- > het simuleren van phishing en cyberaanvallen
- > het beheren en overzien van de technische beschermingsmaatregelen
- > het monitoren en verbeteren van het beveiligingsniveau van al onze vestigingen.

Wij beschermen onze systemen door:

- > het bepalen en implementeren van standaarden
- > het up-to-date houden van onze infrastructuur
- > het toepassen van geavanceerde beschermingsmaatregelen
- > het vooropstellen van adequate KPI's om de efficiëntie van onze maatregelen te verzekeren.

Onze IT-beveiligingsdienst maakt gebruik van de meest geavanceerde technologie (artificiële intelligentie) en de expertise van externe cybersecurity analisten, om onregelmatigheden in onze systemen en data snel op te sporen en aan te pakken.

We verzekeren een hoog beveiligingsniveau door een consequente analyse van de veiligheidsindicatoren. De Wienerberger Groep werkt ook samen met gerenommeerde partners die, indien nodig, de klok rond beschikbaar zijn om mogelijke bedreigingen onmiddellijk op te sporen en in te grijpen.

Bescherming van persoonsgegevens

Alle persoonlijke gegevens, van werknemers, klanten of zakenpartners, worden vertrouwelijk en conform de regelgeving rond gegevensbescherming opgeslagen. Inbreuken tegen de bepalingen inzake gegevensbescherming kunnen leiden tot disciplinaire maatregelen.

Om een hoog beveiligingsniveau van persoonsgegevens te handhaven, brachten we een internationaal team van gegevensbeveiligingscoördinatoren samen. Zij werken bij Wienerberger en in de organisaties in elk land. Samen met externe specialisten bepaalden ze een kwaliteitsnorm voor gegevensbescherming, die met succes werd geïmplementeerd binnen de volledige Groep.

Het evalueren en optimaliseren van de normen gebeurt aan de hand van regelmatige interne controles. De controles gebeuren in alle vakgebieden, in de organisaties in elk land en bij partnerbedrijven die voor ons gegevens verwerken.

Cybersecurity

Cybersecurity-incidenten kunnen een verstrend effect hebben en medewerkers, klanten of het bedrijf als geheel schade berokkenen. Om de cyberrisico's te beperken, maken we regelmatig back-ups van onze gegevens, beschermen we onze toestellen en netwerken, encrypteren we belangrijke informatie en vereisen we dat wachtwoorden op regelmatige basis veranderen.

De medewerkers van Wienerberger zijn verantwoordelijk voor het naleven van deze maatregelen. Ze moeten zichzelf beschermen tegen uiteenlopende risico's. Met dat doel voor ogen gebruiken ze sterke wachtwoorden, voeren ze regelmatige updates uit van programma's en systemen en respecteren ze toegangscontroles.

Om de integriteit van de gegevens, de beschikbaarheid van systemen, en de vertrouwelijkheid te verzekeren, en aansprakelijkheid te vermijden, moeten alle medewerkers op de hoogte zijn van de regels rond het gebruik van IT-systemen en andere hardware. Daarvoor voorziet Wienerberger on-site training, e-learning, informatieve video's en simulatieoefeningen.

Leveranciersbeheer

In het kader van onze zakenrelaties, eisen wij dat onze strategische leveranciers voldoen aan de ESG-standaarden. Zij moeten de Wienerberger Leveranciersgedragscode (1) naleven en beschikken over een gevalideerde duurzaamheidsaudit door EcoVadis (3). Als alternatief kan het aankoopteam van Wienerberger een duurzaamheidsevaluatie uitvoeren (desktop audit).

Wienerberger gebruikt een leveranciersmanagement-tool (2), SRM, die het eenvoudiger maakt om de ESG-conformiteitsvereisten van zijn leveranciers te beheren en indien nodig verbeteringsaanbevelingen te formuleren. Tot dusver plaatste Wienerberger België 52 nationale leveranciers in de leveranciersmanagement-tool. Zij voldoen aan de beoordeling en gaan akkoord met de Leveranciersgedragscode. De Belgische doelstelling voor 2022 was om 45 nationale leveranciers op te nemen in het systeem. Die doelstelling werd dus ruimschoots behaald. De groepsdoelstelling was om 500 leveranciers te onboarden.

De groep controleert maandelijks of de Wienerberger leveranciers genoteerd staan op internationale sanctielijsten (4). Zo ja, wordt verder intern onderzocht of deze leverancier aan boord kan blijven.

1) Leveranciersgedragscode

In 2019 werd in samenwerking met interne en externe experts een 'Leveranciersgedragscode' (LGC) op groepsniveau opgesteld. De LGC bepaalt de minimumvereisten die Wienerberger stelt aan zijn leveranciers. Dat betreft het verantwoord handelen met betrekking tot het milieu, maatschappij en governance, met inbegrip van het respecteren van mensenrechten, en het naleven van andere vereisten van de 10 principes van de UN Global Compact. De invoering van de 'Leveranciersgedragscode' en de toepassing ervan in de leveranciersmanagement-tool, kregen de volledige steun van de Wienerberger managing board.

2) Leveranciersmanagement-tool

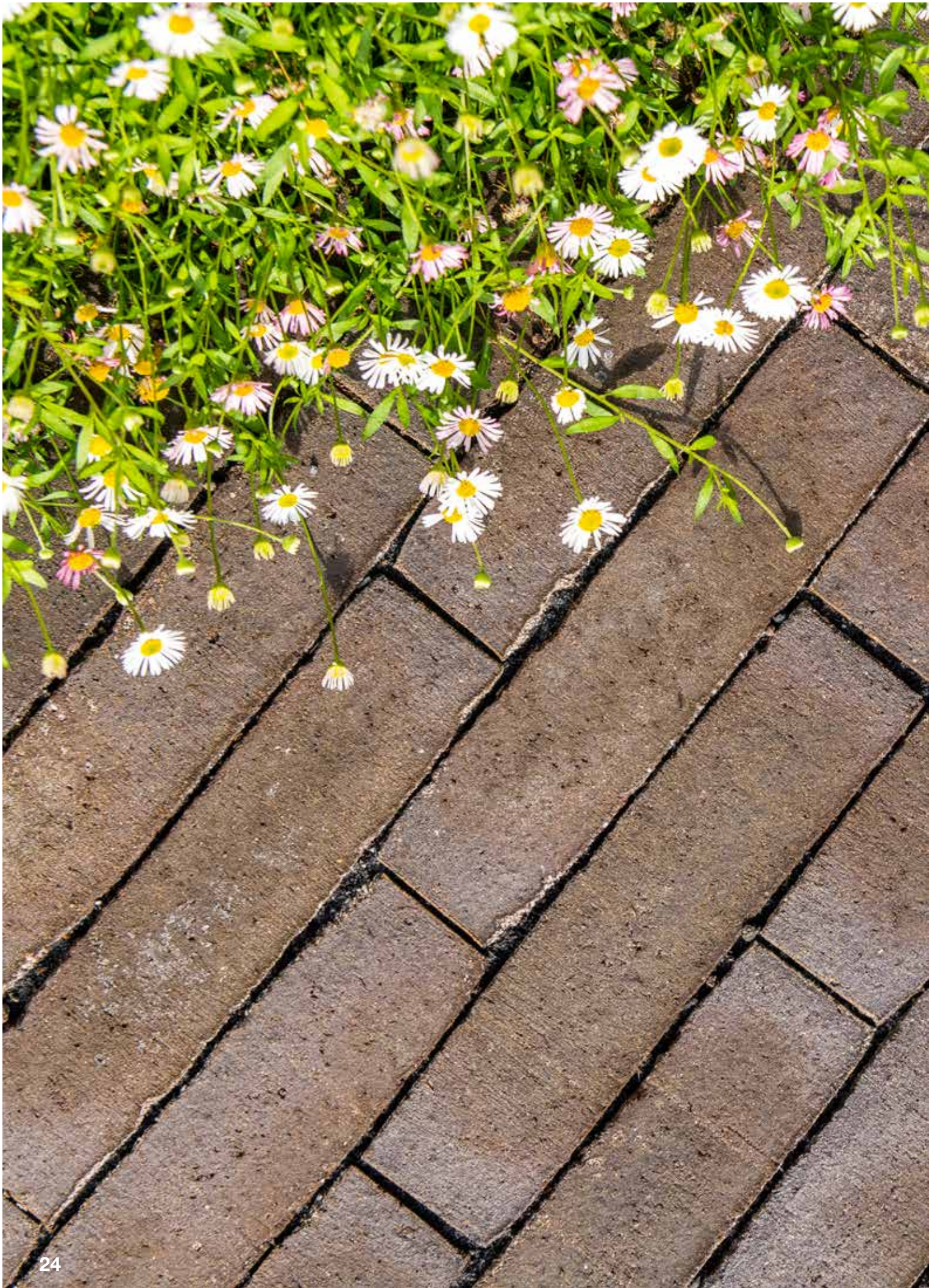
De leveranciersmanagement-tool is een intern gegevensplatform met informatie over de financiële data, de ESG-prestaties en de risico's van alle Wienerberger leveranciers. De leveranciersmanagement-tool (SRM) maakt een efficiënte en gecoördineerde gegevensinzameling mogelijk. Elke leverancier wordt geëvalueerd op basis van zijn interne prestatiescores, zijn conformiteit met de Leveranciersgedragscode en de resultaten van EcoVadis-audits (of interne audits). Op basis van de evaluaties formuleren we aanbevelingen voor onze partner-leveranciers met betrekking tot de ESG-criteria. We wenden ze ook aan voor het onderling vergelijken van leveranciers.

3) Duurzaamheidsaudit door EcoVadis

Sinds 2019 laat Wienerberger de duurzaamheidsprestaties van leveranciers en potentiële risico's in specifieke aankoopdomeinen beoordelen door EcoVadis, een internationale partner voor duurzaamheidsaudits (ESG-ratings). De EcoVadis-duurzaamheidsaudits van de leveranciers worden opgeslagen in ons intern gegevensplatform (SRM). Verder worden aankoopmedewerkers niet alleen door Wienerberger, maar ook door EcoVadis opgeleid, om hen bewuster te maken van het belang van duurzaamheidsaudits en risicoanalyses.

4) Aftoetsen van leveranciers en klanten aan internationale sanctielijsten

Sinds 2019 controleren we maandelijks alle geregistreerde leveranciers en klanten in het SAP-systeem van Wienerberger. Via een interactief gegevensplatform kijken we na of ze vermeld staan op internationale sanctielijsten. Dergelijke lijsten worden gepubliceerd door de Verenigde Naties (VN), de EU en het 'Office of Foreign Assets Control' (OFAC) van het Amerikaanse ministerie van Financiën. De controle gebeurt centraal door specifieke software. Als een leverancier op de sanctielijst voorkomt, wordt dat voorgelegd aan de lokale directie die verder moet oordelen over het al dan niet voortzetten van de relatie. De beslissing van de lokale directie moet binnen de twee weken na de melding worden voorgelegd aan de juridische dienst van Wienerberger AG. Alle beslissingen in deze context worden gedocumenteerd in de software voor sanctiebeheer.

DUURZAAMHEIDS- PROGRAMMA 2023

RELEVANTE SDG'S

3. Duurzaamheidsprogramma 2023

We zijn vastbesloten klimaatneutraliteit te bereiken, en we ondersteunen actief de Europese Green Deal. Het is voor ons uiterst belangrijk om zo transparant mogelijk te zijn in onze vooruitgang in de strijd tegen klimaatverandering. Naast duurzaamheidsdoelstellingen op lange termijn, stellen we onszelf daarom ambitieuze doelstellingen voor de korte en middellange termijn. Om echter alle ecologische, sociale en maatschappelijke uitdagingen voldoende aan te pakken, hebben we ons Duurzaamheidsprogramma 2023 gedefinieerd.

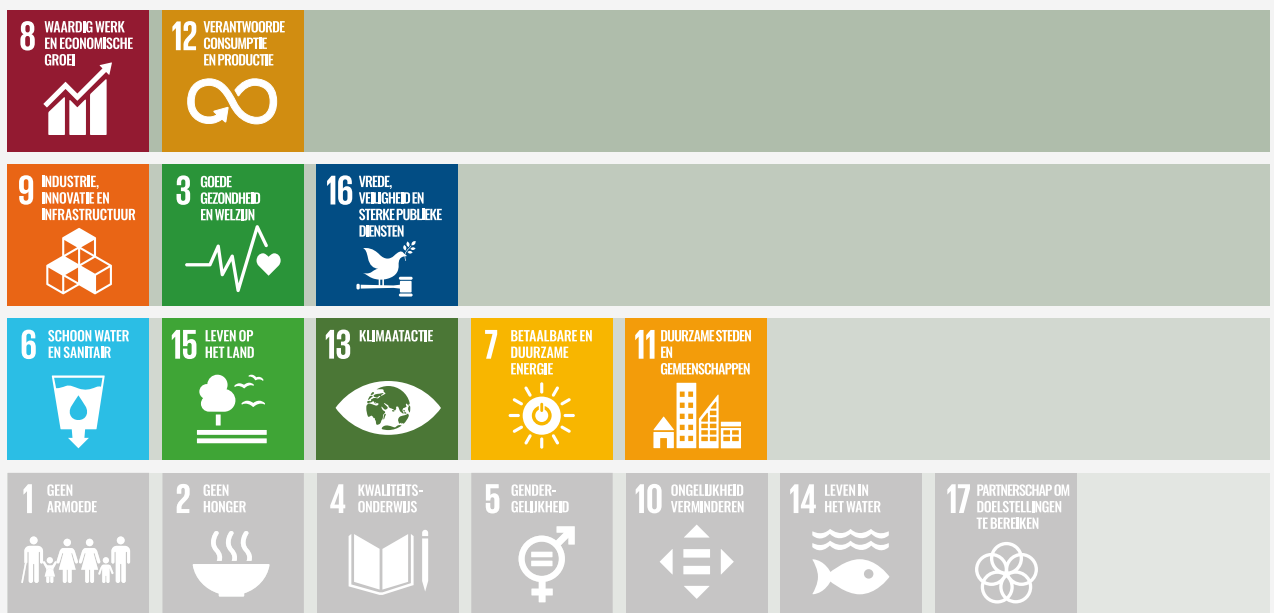
	Topics	Doelstellingen 2023	Vooruitgang 2022 Wienerberger België
Milieu	 Decarbonisatie	15% minder CO ₂ -uitstoot vergeleken met 2020	12,3% minder CO ₂ -uitstoot vergeleken met 2020
	 Circulaire economie	100% van onze nieuwe producten zijn ontworpen om herbruikbaar of recycleerbaar te zijn	96% van onze nieuwe producten zijn ontworpen om herbruikbaar of recycleerbaar te zijn
	 Biodiversiteit	Biodiversiteits- actieplan voor al onze productielocaties	11 van de 13 sites hebben een geïmplementeerd biodiversiteitsactieplan
Sociaal	 Diversiteit	>15% vrouwen in senior management >30% vrouwen bedienden	38% vrouwen in senior management 36% vrouwen bedienden
	 Opleiding en ontwikkeling	10% meer opleidingsuren per medewerker vergeleken met 2020	192% gestegen
Governance	 Bestuursnormen	Gehouden aan de hoogste nationale en internationale bestuursnormen	Een consistente focus op: > bedrijfsstrategie > bestuursdiversiteit en vergoeding > opvolgingsbeheer.

Relevante SDG's

RELEVANTE SDG'S VOOR DE WERELDWIJDE WIENERBERGER GROEP

DUURZAME
ONTWIKKELINGS
DOELSTELLINGEN

Relevante SDG's voor de wereldwijde Wienerberger Groep

De duurzame ontwikkelingsagenda 2030 van de Verenigde Naties omvat 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals of SDG's). Binnen het kader van de 2020 materialiteitsanalyse, werd de rechtstreekse en onrechtstreekse impact van Wienerberger op de SDG's voor de volledige waardeketen geëvalueerd. Op basis van deze impact en de relevante streefdoelen voor elke SDG, werden de SDG's gewogen, en 10 van de 17 SDG's werden geïdentificeerd als min of meer relevant voor Wienerberger.

Doelstelling 8 'Waardig werk en economische groei' werd geïdentificeerd als de meest relevante doelstelling voor de wereldwijde Wienerberger Groep. Wienerberger streeft enerzijds naar het aanbieden van hoogkwalitatieve jobs en anderzijds naar het loskoppelen van economische groei en de aantasting van het milieu. Dit houdt een verhoogde efficiëntie in en het sterker inzetten op propere en duurzame technologie binnen het bedrijf. Door meer in te zetten op eigen voorzieningen en energie-efficiëntie in de productie, draagt het bedrijf aanzienlijk bij aan de verwezenlijking van **Doelstelling 12**, 'Verantwoorde consumptie en productie'.

Doelstelling 9, 'Industrie, innovatie en infrastructuur', die oproept om sectoren aan te passen om ze duurzaam te maken, wordt eveneens door Wienerberger nagestreefd.

Klimaat en energie

Binnen het kader van ons Duurzaamheidsprogramma 2023, is het streefdoel met betrekking tot de klimaatbescherming voor de gehele Wienerberger Groep:

“Een vermindering van de CO₂-uitstoot met 15% in vergelijking met 2020¹⁾”

In onze productie werken we voortdurend maatregelen uit om de energie-efficiëntie te verbeteren en onze CO₂-uitstoot te beperken. Via onze producten, zoals binnenmuurstenen met uitstekende thermische eigenschappen, Eco-brick, ClickBrick... dragen we bij aan de milieu-impact van gebouwen. Daarnaast bevorderen we met onze producten en systeemoplossingen de bouw van stormbestendige gebouwen. Onze infrastructuurooplossingen verbeteren de weerbaarheid van steden tegen klimaatverandering.

KLIMAAT EN ENERGIE

7.3

Verdubbel de wereldwijde energie-efficiëntie tegen 2030.

13.1

Versterk de weerbaarheid en het aanpassingsvermogen tegen klimaatgerelateerde gevaren en rampen in alle landen.

1) Gebaseerd op groepeigen KPI's

Circulaire economie

Binnen het kader van ons Duurzaamheidsprogramma 2023, is het streefdoel met betrekking tot circulariteit voor de gehele Wienerberger Groep:

“100% van onze nieuwe producten zijn ontworpen om herbruikbaar of recyclebaar te zijn”

De herbruikbaarheid of recyclebaarheid van onze producten vormt een essentieel aspect van onze innovatie-inspanningen, omdat dit hun levensduur aanzienlijk verlengt. Voor elke productgroep ontwikkelen we criteria waarmee we rekening houden bij het ontwerpproces van nieuwe producten. Onze producten en systeemoplossingen maken eveneens het voldoen aan de nieuwe energienormen mogelijk. Door hergebruik van eigen reststromen, gebruik te maken van reststromen uit andere industrieën, en de natuurlijke grondstoffen efficiënt in te zetten in onze productie, dragen we bij aan een efficiënter gebruik van grondstoffen en de beperking van afval. Ook op het vlak van onze verpakkingen, streven we naar een maximale circulariteit. Na de verpakking uit 30% gerecycleerde kunststof, gaan we nog een stap verder en maken we onze volledige verpakking circulair. Ook voor de pallets heeft Wienerberger een circulaire oplossing in de vorm van retourpalletten. We verlenen ook onze medewerking aan onderzoeksprojecten.

Wienerberger voldoet aan alle wettelijke verplichtingen op Europees, nationaal en regionaal niveau met betrekking tot het vermijden of vervangen van gevaarlijk stoffen, vooral in grondstoffen. De conformiteit met alle wettelijke richtlijnen wordt voortdurend gemonitord en indien nodig volgen meteen corrigerende maatregelen. Op basis van een interne richtlijn gelden uniforme bestuurspraktijken met betrekking tot het vermijden van gevaarlijke stoffen op alle productievestigingen van de Wienerberger Building Solutions (WBS) Business Unit. De richtlijn legt een strikte inputclassificatie op. Hij bevat bindende instructies voor werknemers rond het gebruik van reststromen uit eigen productie en uit andere industrieën en het vermijden van gevaarlijke stoffen op de productievestigingen. De conformiteit met deze bepalingen wordt nagekeken op basis van jaarlijkse grondstoffenrapporten.

CIRCULAIRE ECONOMIE

8.4

Tegen 2030 stap voor stap de wereldwijde efficiëntie van de consumptie en productie van grondstoffen verbeteren en een inspanning leveren om economische groei los te koppelen van de aantasting van het milieu.

9.4

Tegen 2030 de infrastructuur moderniseren en sectoren aanpassen om ze duurzaam te maken, met een efficiënter gebruik van grondstoffen en energie, en meer gebruik van propere en milieuvriendelijke technologie- en industriële processen.

12.2

Tegen 2030 het duurzame beheer en het efficiënte gebruik van natuurlijke grondstoffen en energie realiseren.

12.5

Tegen 2030 de afvalproductie aanzienlijk beperken door preventie, vermindering, recycling en hergebruik.

Biodiversiteit & milieu

Binnen het kader van ons Duurzaamheidsprogramma 2023, is het streefdoel met betrekking tot biodiversiteit en milieu voor de gehele Wienerberger Groep:

“Een volledig geïmplementeerd Biodiversiteitsprogramma op al onze sites”

In 2023 worden biodiversiteitsactieplannen op basis van het Wienerberger Biodiversiteitsprogramma op alle productievestigingen van Wienerberger geïmplementeerd. Het doel van het Wienerberger Biodiversiteitsprogramma is om op onze terreinen hoogkwalitatieve leefgebieden met maximale biologische diversiteit te creëren.

Biodiversiteit, natuurbehoud en de realisatie van de nabestemming na ontginning, zijn belangrijke duurzaamheidscriteria voor de exploitatie van kleigroeven. Wienerberger vindt het vanzelfsprekend om natuurlijke leefgebieden en hun biologische diversiteit te vrijwaren.

BIODIVERSITEIT & MILIEU

3.9

Tegen 2030 in aanzienlijke mate het aantal sterfgevallen en ziekten verminderen als gevolg van gevaarlijke chemicaliën en de vervuiling en besmetting van lucht, water en bodem.

6.3

Tegen 2030 de waterkwaliteit verbeteren door verontreiniging te beperken, de lozing van gevaarlijke chemicaliën en materialen een halt toe te roepen en het vrijkomen ervan tot een minimum te beperken, waarbij ook het aandeel van onbehandeld afvalwater wordt gehalveerd en recyclage en veilig hergebruik wereldwijd aanzienlijk worden verhoogd.

6.4

Tegen 2030 in aanzienlijke mate de efficiëntie van het watergebruik verhogen in alle sectoren en het duurzaam winnen en verschaffen van zoetwater garanderen om een antwoord te bieden op de waterschaarste en om het aantal mensen dat te maken heeft met waterschaarste, aanzienlijk te verminderen.

12.2

Tegen 2030 het duurzame beheer en het efficiënte gebruik van grondstoffen en energie realiseren.

12.4

Tegen 2030 chemicaliën en alle afval doorheen de volledige levenscyclus milieuvriendelijk beheren en de uitstoot ervan in de lucht, het water en de bodem aanzienlijk verminderen om de negatieve effecten op de gezondheid van mens en milieu zoveel mogelijk te beperken.

15.1

Het behoud, het herstel en het duurzame gebruik van de terrestrische en inlandse zoetwaterecosystemen en hun diensten waarborgen, in het bijzonder bossen, moeraslanden, bergen en droge gebieden.

15.5

Dringend en doortastend actie ondernemen om de aftakeling van natuurlijke leefgebieden in te perken, het verlies van biodiversiteit een halt toe te roepen en de met uitsterven bedreigde soorten te beschermen en hun uitsterven te voorkomen.

Werknemers

Binnen het kader van ons Duurzaamheidsprogramma 2023, is het streefdoel met betrekking tot diversiteit en hr-ontwikkeling voor de gehele Wienerberger Groep:

“Minstens 15% vrouwen in senior management”

“Minstens 30% vrouwen in bediendenfuncties”

Wienerberger is zich ervan bewust dat het percentage vrouwen in bepaalde functies slechts een van de vele belangrijke aspecten vormt van een hoge diversiteitsgraad. We zien deze doelstellingen als een eerste stap. Voor ons gaat het niet om het bepalen van quota, maar om het creëren van een positief bewustzijn van gendergelijkheid.

“Tegen 2023 10% meer uren opleiding per werknemer in vergelijking met 2020”

Wienerberger hecht veel belang aan het ontwikkelen en ondersteunen van zijn werknemers, zodat ze onderling kunnen netwerken en deelnemen aan internationale kennisuitwisseling.

Wienerberger voldoet aan alle wettelijke verplichtingen op Europees, nationaal en regionaal niveau met betrekking tot het vermijden of vervangen van gevaarlijke stoffen. Het bedrijf investeert in proactieve maatregelen om zijn medewerkers te beschermen tegen beroepsziekten, zoals bescherming tegen blootstelling aan inadembaar kristallijn silica.

Verder bevestigt Wienerberger zijn wereldwijde verbintenis met betrekking tot:

- > het respecteren van mensenrechten
- > eerlijke arbeidsvoorwaarden
- > een billijke verloning
- > het vermijden van excessieve werktijden
- > permanente arbeidsovereenkomsten
- > respect voor de vrijheid van vereniging
- > het recht van werknemers om deel te nemen aan collectieve onderhandelingen.

WERKNEMERS

3.9

Tegen 2030 in aanzienlijke mate het aantal ziekten verminderen als gevolg van gevaarlijke chemicaliën en de vervuiling en besmetting van lucht, water en bodem.

8.5

Tegen 2030 volledige en productieve werkgelegenheid en fatsoenlijk werk bereiken voor alle vrouwen en mannen, ook voor jongeren en personen met een handicap, en gelijk loon voor werk van gelijke waarde.

8.6

Het aantal jongeren die niet aan het werk zijn, geen onderwijs volgen en niet met een opleiding bezig zijn aanzienlijk terugschroeven.

8.8

De arbeidsrechten beschermen en veilige en gezonde werkomgevingen bevorderen voor alle werknemers.

Bedrijfsethiek & sociale impact

Voor Wienerberger is het voldoen aan de hoogste normen voor integriteit en bedrijfsethiek van bijzonder groot belang.

Wienerberger verbindt zich wereldwijd tot het aanbieden van eerlijke arbeidsvoorwaarden en het respecteren van mensenrechten. Binnen zijn invloedssfeer garandeert Wienerberger de bescherming van fundamentele mensenrechten. Het spreekt voor zich dat Wienerberger geen kinderarbeid, dwangarbeid of enige vorm van discriminatie gedooft. Wienerberger streeft voortdurend naar de doelstelling van nul voorvallen van corruptie en verwacht dat zijn werknemers overeenkomstig handelen. In 2021 werkte Wienerberger een Gedragscode op groepsniveau uit, die gelijktijdig met een klokkenluidersdienst werd ingevoerd.

De Gedragscode geldt voor de volledige Wienerberger Groep en al haar dochterbedrijven, waarin Wienerberger een meerderheidsbelang heeft. De principes van de Gedragscode verzekeren dat we een gemeenschappelijke visie delen, blijk geven van een goed beoordelingsvermogen en op een integere en ethische manier omgaan met alle stakeholders. Wij verwachten hetzelfde gedrag van onze business partners, zoals leveranciers, aannemers en klanten. Wij eisen van onze leveranciers dat ze voldoen aan onze ecologische en sociale normen, die we duidelijk meedelen in onze Leveranciersgedragscode op groepsniveau.

BEDRIJFSETHIEK & SOCIALE IMPACT

8.8

De arbeidsrechten beschermen en veilige en gezonde werkomgevingen bevorderen voor alle werknemers.

11.1

Tegen 2030 voor iedereen toegang voorzien tot aangepaste, veilige en betaalbare huisvesting en basisdiensten, en sloppenwijken opwaarderen.

16.5

Op duurzame wijze komaf maken met corruptie en omkoping in al hun vormen.

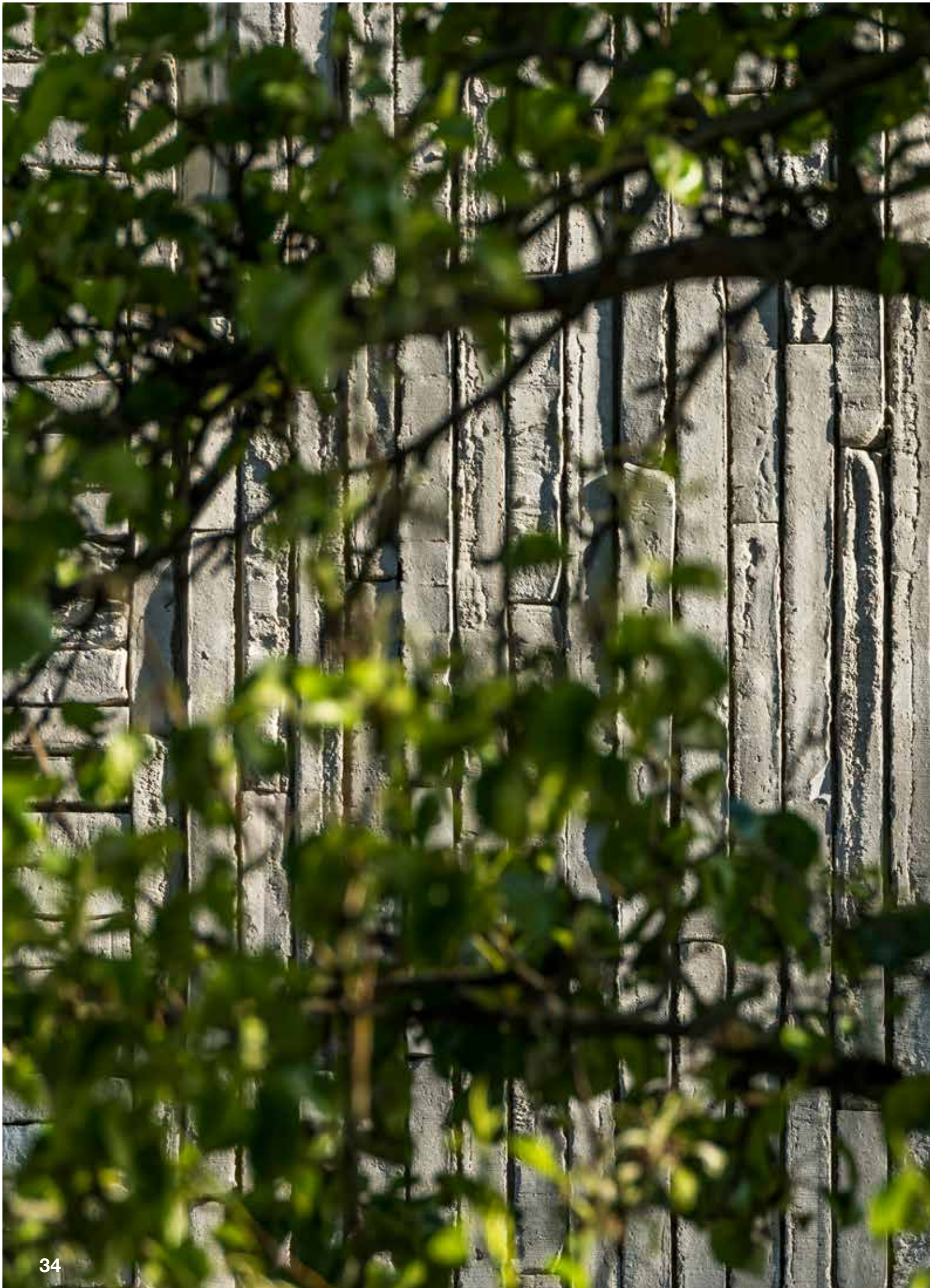
16.6

Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

16.7

Ontvankelijke, inclusieve, participatieve en representatieve besluitvorming op alle niveaus garanderen.

KLIMAATBESCHERMING & AANPASSING AAN KLIMAATVERANDERING

De bouwsector is goed voor meer dan een derde van het wereldwijde energieverbruik en de CO₂-uitstoot. Wienerberger producten en systemen gaan zo'n 100 jaar mee, en helpen om gebouwen klimaatneutraal te maken. Via onze innovatieve producten en systemen bieden we lange-termijnoplossingen voor klimaatverandering. Bovendien leveren we onafgebroken inspanningen om onze eigen uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Zo ondersteunen we de Europese Green Deal en bepalen we de richting voor de toekomst.

Streefdoel van ons Duurzaamheidsprogramma 2023

15%

**minder CO₂-uitstoot tegen 2023
in vergelijking met 2020¹**

Naast de lange-termijndoelstelling om tegen 2050 klimaatneutraal te worden, heeft Wienerberger zichzelf ook kortetermijndoelstellingen opgelegd als mijlpalen onderweg. Onze bijdrage tot de klimaatbescherming omvat maatregelen zoals:

- > het verhogen van de efficiëntie bij de productie
- > het verhogen van de energie-efficiëntie
- > de dematerialisatie van onze producten en systeemoplossingen
- > de zorgvuldige selectie van grondstoffen voor onze productie van keramische bouwmaterialen
- > de omschakeling van ons energieverbruik naar klimaatneutrale elektriciteit en klimaatneutrale thermische energiebronnen met een lage CO₂-uitstoot
- > de ontwikkeling van nieuwe technologie voor de decarbonisatie van onze productie.

¹) gebaseerd op productgroep-specifieke KPI's

4. Klimaatbescherming & aanpassing aan klimaatverandering

De huidige klimaatopwarming, die wordt veroorzaakt door toenemende concentraties aan broeikasgassen in de atmosfeer, leidt tot klimaatverandering. Die veroorzaakt dan weer een stijgende zeespiegel en vaker voorkomende extreme weersomstandigheden, zoals hittegolven en overstromingen. Dergelijke gebeurtenissen bedreigen niet alleen ons milieu en onze ecosystemen, maar zijn ook schadelijk voor de mens, de manier waarop we leven en onze voedselvoorziening organiseren.

De klimaatcrisis begint onze wereld en ons economisch systeem fundamenteel te veranderen. Bedrijven uit alle sectoren en domeinen worden daarom dringend aangespoord om de uitstoot van broeikasgassen ten gevolge van hun producten en processen te verminderen. Dat kan door ze te vervangen door producten of processen waarbij geen broeikasgassen vrijkomen, of door de vrijgekomen uitstoot te compenseren. Bovendien moeten we ons aanpassen aan de fysieke gevolgen van de klimaatopwarming. Tegelijk bieden klimaatvriendelijke bedrijfsmodellen grote economische kansen en sturen ze innovatie aan.

De klimaatcrisis is ook nauw verbonden aan de achteruitgang van de biodiversiteit. Robuuste ecosystemen helpen de gevolgen van de klimaatopwarming te bufferen en de zelfversterkende effecten ervan tegen te gaan. Daarom kiest Wienerberger ook resoluut voor biodiversiteit als één van zijn pijlers in het duurzaamheidsbeleid, en rollen we op alle sites wereldwijd een biodiversiteitsactieplan uit (zie ook hoofdstuk Biodiversiteit).

Wienerberger levert onafgebroken inspanningen om zijn impact op het milieu en de daaraan verbonden risico's doorheen de volledige waardeketen zo laag mogelijk te houden, en om zijn uitstoot van broeikasgassen zoveel mogelijk te verminderen. Ondertussen ontwikkelen we, in overleg met onze klanten, systemen die beantwoorden aan de wereldwijde uitdagingen, zoals de klimaatverandering en haar gevolgen.

Decarbonisatie – ofwel de vermindering van de CO₂-uitstoot doorheen onze waardeketen, met klimaatneutraliteit als ultieme doelstelling – en aanpassing aan de klimaatverandering zijn belangrijke aandachtspunten voor Wienerberger.

Onze activiteiten focussen op volgende werkterreinen:

- > decarbonisatie bij bevoorrading en distributie
- > decarbonisatie van onze productie
- > energie-efficiëntie en decarbonisatie door onze producten en systeemoplossingen
- > aanpassing aan klimaatverandering door onze producten en systeemoplossingen.

Onze mogelijkheden om een impact te hebben op deze domeinen en om de aanverwante uitdagingen en kansen aan te pakken, evenals onze Belgische prestaties in 2022, staan op de volgende pagina's gedetailleerd vermeld.

Decarbonisatie bij bevoorrading en distributie

Wij stimuleren decarbonisatie door het aandeel reststromen uit eigen productie en uit andere industrieën in onze productie te vermeerderen. Zo gebruiken we minder primaire grondstoffen in onze productie, en verhinderen we CO₂-uitstoot bij de productie van primaire grondstoffen bij onze leveranciers. Door een geoptimaliseerd transportbeheer kunnen we grondstoffen, producten en systeemoplossingen efficiënter en klimaatvriendelijker transporteren.

Aan de hand van voorraadbeheer op groepsniveau kan Wienerberger zijn transportoperaties op voorhand plannen en efficiënt beheren. Dat geldt zowel voor de bevoorrading van onze vestigingen met grondstoffen als voor het leveren van onze producten en systeemoplossingen aan klanten. Wij beperken de afgelegde afstanden door het efficiënt laden van onze vrachtwagens. Waar mogelijk maken we gebruik van transportmiddelen met een lage uitstoot, en transport over water, met aanlegkades in Rumst en Beerse. Deze processen en middelen helpen bij de decarbonisatie van ons transport.

Decarbonisatie van onze productie

De doelstelling van Wienerberger is om de impact van zijn productie op de klimaatverandering te beperken. Wij beperken de impact op het klimaat door:

- > toenemende productie- en energie-efficiëntie
- > dematerialisatie van onze producten en systeemoplossingen (bijvoorbeeld Eco-brick en steenstrippen)
- > nauwkeurige selectie van grondstoffen
- > transitie van het energieverbruik naar klimaatneutrale elektriciteit zoals zonnepanelen en windturbines of klimaatneutrale thermische energiebronnen
- > het ontwikkelen van nieuwe decarbonisatietechnologie.

Binnen het kader van ons Duurzaamheidsprogramma 2023, is het streefdoel met betrekking tot de klimaatbescherming voor de gehele Wienerberger Groep:

“Een vermindering van de CO₂-uitstoot met 15% in vergelijking met 2020”

Wienerberger is toegewijd aan de langetermijndoelstelling van de Europese Unie om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn. Wienerbergers tussentijdse doelstelling is om tegen 2030 40% minder CO₂ uit te stoten, in vergelijking met 2020. Dit moet worden gerealiseerd door doelgerichte programma's en maatregelen.

Energie-efficiëntie en decarbonisatie via innovatieve producten, systeemoplossingen en productieprocessen

Onze innovatiestrategie staat in het teken van de huidige wereldwijde uitdagingen, zoals de klimaatverandering. Gebouwen zijn goed voor meer dan een derde van het wereldwijde energieverbruik en bijna 40% van de directe en indirecte CO₂-uitstoot. Met zijn innovatieve producten en systemen wil Wienerberger gerichte decarbonisatie-oplossingen aanbieden.

Onze producten en systeemoplossingen bieden enorme opportuniteiten, want ze lenen zich perfect voor het bouwen van energie-efficiënte en zelfs energieneutrale gebouwen. Dankzij intelligente oplossingen kunnen bewoners energie besparen en toch genieten van een hoge levenskwaliteit. Dat werd reeds aangetoond in het project 'De Duurzame Wijk', waar de Eco-brick, en voor het eerst ook onze waterpasserende Passaqua kleiklinkers, werden toegepast. De ecologische voetafdruk van onze producten en systeemoplossingen wordt berekend op basis van de bevoorrading en productie. Deze wordt evenwel positief beïnvloed door een extreem lange levensduur. Sommige producten blijven langer dan 100 jaar in gebruik. De producten en systeemoplossingen van Wienerberger voor muren en daken maken integraal deel uit van een klimaatvriendelijk gebouwontwerp. Omwille van hun thermische isolatie-eigenschappen en hun warmteopslagcapaciteit, dragen ze aanzienlijk bij aan de energie-efficiëntie van gebouwen. Zo helpen ze mee in de strijd tegen de klimaatverandering. Dat geldt zowel voor nieuwbouw als voor renovatie.

De klimaatinitiatieven van Wienerberger België en de impact op de activiteiten, strategie en financiële planning van de organisatie.

Productcategorie	Tijdshorizon	Bijdrage tot de klimaatstrategie	Opportunititeit	Omvang van de financiële impact	Financiële impact
Binnenmuur, gevel en dak	Korte termijn	Efficiënt gebruik van grondstoffen	Ontwikkeling van producten volgens het 'Cradle to Cradle'-concept, met een grote hoeveelheid aan gerecycleerde grondstoffen en een groot potentieel voor recyclage (100% van onze keramische producten kunnen gerecycleerd worden)	Groot	Hogere omzet door de vraag naar producten met hoog aandeel recycled content; lagere kosten door hogere efficiëntie
Binnenmuur	Middellange termijn	Efficiënt gebruik van grondstoffen	Het gebruik van sloopafval (urban mining) in de productie van snelbouwstenen	Middelgroot	Hogere omzet door de vraag naar producten met een hoog aandeel recycled content; lagere kosten door hogere efficiëntie
Dak	Korte termijn	Efficiënt gebruik van grondstoffen; Producten die bijdragen tot decarbonisatie	Introductie van een nieuw 100% circulair bouw materiaal (Leadax Roov), met een extreem groot aandeel aan gerecycleerde grondstoffen (PVB) en een heel lage CO ₂ -uitstoot	Groot	Hogere omzet door verschuiving in de consumentenvraag naar producten uit energie-efficiënte productie en reststromen uit eigen productie en uit andere industrieën
Dak	Korte termijn	Producten die bijdragen aan de energie-efficiëntie van gebouwen en decarbonisatie	Introductie van een nieuw product Wevolt; geïntegreerde zonnepanelen in het dakvlak met een hoge performance en lage milieu-impact	Middelgroot	Hogere omzet door verschuiving in de consumentenvraag naar producten voor hernieuwbare energie en met een lage milieu-impact
Gevel	Korte termijn	Energie-efficiëntie en decarbonisatie	CO ₂ -neutrale, online productie van baksteenstrippen	Groot	Hogere omzet door de vraag naar producten uit emissie-arme productie; lagere kosten door hogere efficiëntie
Gevel	Middellange termijn	Efficiënt gebruik van grondstoffen	Het gebruik van secundaire grondstoffen in de productie van gevelstenen	Middelgroot	Hogere omzet door de vraag naar producten met een hoog aandeel recycled content; lagere kosten door hogere efficiëntie
Gevel	Middellange termijn	Producten die bijdragen tot decarbonisatie, circulaire economie	Het op de markt zetten van gevelstenen voor hergebruik	Groot	Hogere omzet door uitbreiding van het portfolio met hergebruik gevelstenen, door de vraag naar producten uit emissie-arme productie
Gevel en kleiklinkers	Korte termijn	Efficiënt gebruik van grondstoffen	Vermindering van het grondstoffengebruik in de productie door dematerialisatie	Groot	Hogere omzet door verschuiving in de consumentenvraag naar producten uit energie-efficiënte productie
Kleiklinkers	Korte termijn	Producten die bijdragen tot aanpassing aan of weerstand tegen klimaatverandering	Ontwikkeling van waterdoorlatende kleiklinkers	Middelgroot	Hogere omzet door nieuwe oplossingen voor aanpassing aan de klimaatverandering, en hogere omzet door de verschuiving in de consumentenvraag naar energie-efficiënte producten

Wienerberger België – Projecten en realisaties 2022

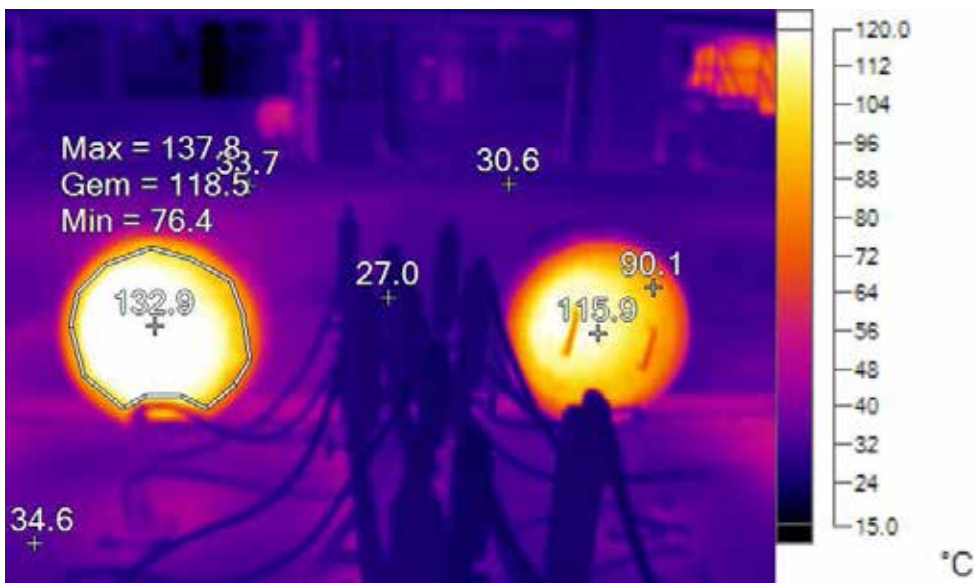
Blijvende inzet in energiebesparingen en CO₂-vermindering door onze energieteams

Net als de voorbije jaren zijn er ook in 2022 opnieuw een aantal projecten uitgevoerd die zorgen voor een lager energieverbruik en een verlaging van de CO₂-uitstoot. Door continu te blijven zoeken naar optimalisaties in onze processen, slagen onze energieteams erin om hun steentje bij te dragen op weg naar een duurzamer Wienerberger.

Alle sites: Warmtelekken opsporen via warmtebeeldonderzoek

Op al onze sites is er in 2022 een warmtebeeldonderzoek uitgevoerd. Met behulp van een infraroodcamera zijn alle relevante installaties uitgebreid in kaart gebracht. Op die manier is het mogelijk om significante warmteverliezen te detecteren. Omdat de ovens in absolute zin het grootste thermische verbruik hebben, zijn die meer in detail bekeken.

Op basis van dat onderzoek worden er op alle sites verbeteringen opgestart om de gevonden warmteverliezen te verbeteren, door bijvoorbeeld bijkomende isolatie aan te brengen.

**Lanaken & Kortemark productielijn HV2:
Stretchfolie in plaats van krimphoes bij
verpakking**

Het verpakken van onze producten met een krimphoes vraagt een bepaalde hoeveelheid warmte (in de vorm van aardgas dat verbrand wordt). Door te veranderen van een krimphoes naar een stretchfolie is er geen extra energie meer nodig om de producten strak in te pakken. Op de sites Lanaken en Kortemark HV2 zijn de conventionele krimphoezen intussen vervangen door stretchfolie-installaties. Het gasverbruik van die inpakinstallaties is dus tot 0 herleid.

**Beerse: Light-weight tunnelovenwagens
Beerse 1**

De tunnelovenwagens (TOW's) van Beerse 1 waren aan vernieuwing toe. Door gebruik te maken van lichtere materialen (met toch een goede isolatiewaarde) is het totale gewicht van de TOW's geslonken met zo'n 8 ton per wagen. Dat wil dus ook zeggen dat er per TOW zo'n 8 ton minder materiaal moet worden opgewarmd. Per dag komt dat dan neer op zo'n 56 ton materiaal minder dat moet worden opgewarmd. Daardoor wordt er jaarlijks 1,5% gas bespaard.

Door de vernieuwing staan de stenen ook weer veel rechter op de ovenwagens, waardoor de stroming door de oven homogener is en dus ook de kwaliteit van de eindproducten wordt verbeterd.

Beerse: Nieuwe (test)droogkamer Beerse 1

De droogkamers van Beerse lijn 1 zijn ontworpen in de vorige eeuw. Gezien de vooruitgang van de stromingsleer en de energie-efficiëntie verwachtingen werd gekozen om bij wijze van test een kamer af te breken en een nieuwe te plaatsen. We zagen bij de nieuwe kamer reeds tal van voordelen ten opzichte van de oude kamers, met als belangrijkste voordeel: het energieverbruik daalde met zo'n 25%.

Pottelberg: DT-sturing op alle drogerijen

Tot 5 jaar geleden waren alle drogerijen in Pottelberg nog uitgerust met een conventionele sturing (ingestelde temperatuur en klepstand).

De drogerijen zijn een voor een uitgerust met een moderne regeling op Delta-T psychometrie. Daardoor kan het drogen vele malen efficiënter (en eventueel sneller) gebeuren. Het drogen zal stabielere gebeuren en daarnaast kan er ook energie worden bespaard.

De productielijn ST4 is als laatste in 2021 omgebouwd.

In 2022 is er dan ingezet om extra beschikbare warme lucht naar de drogerijen te sturen om de DT-sturingen nog extra te laten renderen.

Door de aanpassingen wordt er jaarlijks 30 tot 50% energie bespaard op de verschillende drogerijen.

Pottelberg: Ombouw van de productielijn ST4 van waterbed naar zandgoot

De tunneloven van Pottelberg ST4 werd in 2022 omgebouwd van een waterbed naar een zandgoot. De warme lucht van de onderwagenkoeling kan nu gerecupereerd worden naar de drogerij. Hierdoor is het energieverbruik van de drogerij gedaald.

Elektrificatie rollend materieel

Ook het rollend materieel op onze sites speelt een belangrijke rol bij de beoogde CO₂-vermindering. Onder rollend materieel verstaan we alle gemotoriseerde of elektrische aangedreven machines die over minimum 2 wielen beschikken. Concreet spreken we hier over wielladers, heftrucks, hoogtewerkers, verreikers en schaarliften, maar ook allerhande veeg- en kuismachines. Daarnaast behoort ook het wagenpark tot het rollend materieel.

Heftrucks

De ene categorie van rollend materieel faciliteert de overstap naar elektrische aandrijving al beter dan de andere. Zo mogen we met trots stellen dat de vloot heftrucks binnen

Wienerberger België eind 2022 reeds voor 26% geëlektrificeerd was. De shift van voornamelijk loodzuur-batterijen naar de nieuwste li-ion-technologie zorgt binnen de vloot elektrische heftrucks opnieuw voor een verder diepgaandere en duurzamere elektrificatie. Uiteraard gaat aan elke aankoop een gedetailleerde analyse vooraf om uit te maken of elektrificatie binnen de specifieke applicatie wel haalbaar is.

Wagenpark

Ook het wagenpark speelt een grote rol in het behalen van onze doelstellingen omtrent CO₂-emissies. We voorzien om onze vloot volledig geëlektrificeerd te hebben tegen 2026. Vanaf 2021 werd reeds gestart met de uitbouw van de laadmogelijkheden aan onze kantoren, showrooms en op onze productiesites.

Windmolenproject Beerse - Installatie van 2 windturbines

In 2022 werden er twee windturbines gebouwd op onze site Beerse Absheide. De windturbines kwamen er in samenwerking met Eneco Wind, burgercoöperatie Campina Energie cv, buurtbewoners en het gemeentebestuur. Door deze samenwerking kunnen we genieten van 100% lokale groene stroom, een belangrijke stap in het verder verduurzamen van ons productieproces.

Een lang voortraject

Het windmolenproject Beerse was een complex en tijdrovend dossier. We startten reeds in 2005 met het studiewerk rond de verstoring van natuurwaarden, geluid, slagschaduw, stofverspreiding, enz. Daarna werd een intensief communicatietraject georganiseerd voor alle stakeholders. In 2021 werd de vergunning uiteindelijk toegekend.

Uniek participatieproject

We zagen dit ook als een sociaal project. We werkten een project uit volgens het principe 'Wind van iedereen – Wind voor iedereen'. Door het participatieproject zijn we erin geslaagd om een draagvlak te creëren en onze plannen uit te voeren. Zo is er afgesproken dat we van een negentigtal omwonende gezinnen deels het 'elektra'-luik van de elektriciteitsfactuur betalen, of hen vergoeden met ecocheques of via een aandeel in het project, en dit voor de komende 15 jaar vanaf werking van de twee windturbines. Zo zijn de windmolens ook deels van hen en worden de lusten en de lasten gedeeld.

Voor Wienerberger betekende dit dat een deel van het tasveld (ca 8.500 m²) werd overgedragen aan de gemeente, en dat de gebouwen aan de achterkant (ca 1.500 m²) moesten worden afgebroken. Doordat het gebouw, door meer dan 20 jaar in ongebruik te verkeren, toch meerdere mankementen vertoonde, werd beslist om tegelijk het resterende gebouw te renoveren: kapotte muren werden hersteld, er werd een nieuw dak met een hogere lichtinval voorzien en de regenwaterafvoer werd vernieuwd.

Aangenamer voor mens en dier

Door de werken werden voor verschillende belanghebbenden heel wat doelstellingen bereikt. Voor de buurtbewoners betekenden de werken een aangenamere en veiligere leefomgeving, met extra parkeermogelijkheden. Voor Wienerberger betekenden de werken een asbestvrije, vernieuwde loods en een voldoende regenwaterbuffer capaciteit in het kader van de watertoets. De otters verkregen dan weer een vrije doorgang tussen de Rupel en het achterland. Kortom, een hele verbetering voor zowel mens als dier.

Eco-brick wordt standaard

In 2022 maakten we van de Eco-brick, de smallere ecologische gevelsteen, een standaard in ons gamma. Alle nieuwe gevelsteencollecties zijn nu van bij de lancering in het tot 3,5 cm slankere formaat te verkrijgen.

De voordelen van Eco-brick

Eco-brick is de slankere, duurzame baksteen van Wienerberger die extra isoleren mogelijk maakt en minder grondstoffen vergt. De steen is tot 3,5 cm slanker dan een traditionele gevelsteen. Wanneer een muur bijvoorbeeld aan het voetpad grenst, telt elke centimeter. De vrijgekomen ruimte kan worden benut voor extra isolatie. Dat is interessant bij het streven naar een laag E-peil, of naar een energiezuinigere renovatie bij na-isolatie langs de buitenzijde.

Gezien zijn kleinere volume en gewicht, vergt de Eco-brick minder grondstoffen. Voor de productie en het transport is bovendien minder energie nodig, zodat ook de CO₂-uitstoot daalt. Al deze troeven maken van Eco-brick een duurzame oplossing.

Uitbreiding van het Eco-brick gamma in 2022

Het Eco-brick gamma werd in 2022 uitgebreid met wel 12 nieuwe varianten. Zo kregen zowel de Archipolis als de Recup collectie er 4 nieuwe kleuren bij, de nieuwe Amfora collectie en de Nubilum collectie kregen er elk 2 nieuwe kleuren in Eco-brick formaat bij.

Wienerberger vindt baksteenstrippen opnieuw uit

In 2022 pakten we uit met een absolute primeur in de baksteenindustrie. Op onze site in Kortemark namen we een innovatie productielijn voor baksteenstrippen in gebruik. Die state-of-the-art productielijn combineert drie unieke aspecten: de online productie van baksteenstrippen, een digitale engobering en als absolute blikvanger een CO₂-neutrale productie.

Unieke productielijn

Klassieke steenstrippen worden verzaagd van gewone bakstenen; men zaagt een baksteen in drie stukken, en het middelste gedeelte wordt gerecycleerd. De twee buitenste stukken zijn dan de strippen. In ons nieuwe systeem persen we onmiddellijk de baksteenstrip met een dikte van 2 cm, wat vermijdt dat we zaagenergie nodig hebben, dat we een reststroom creëren en dat we de basisstenen moeten transporteren. De unieke vormgevingstechniek resulteert in een uiterst maatvaste en vormstabile handvormsteenstrip, waarmee we ook een oplossing bieden om te voldoen aan de kwaliteitseisen van de prefabsector. In de productielijn wordt ook voor het eerst digitaal engoberen toegepast. De engobe wordt in hoge resolutie op de gedroogde steenstrip geprint, en wordt mee ingebakken. Dat zorgt voor een enorme creatieve vrijheid voor de ontwerper op vlak van kleuren en texturen.

Uniek energieconcept

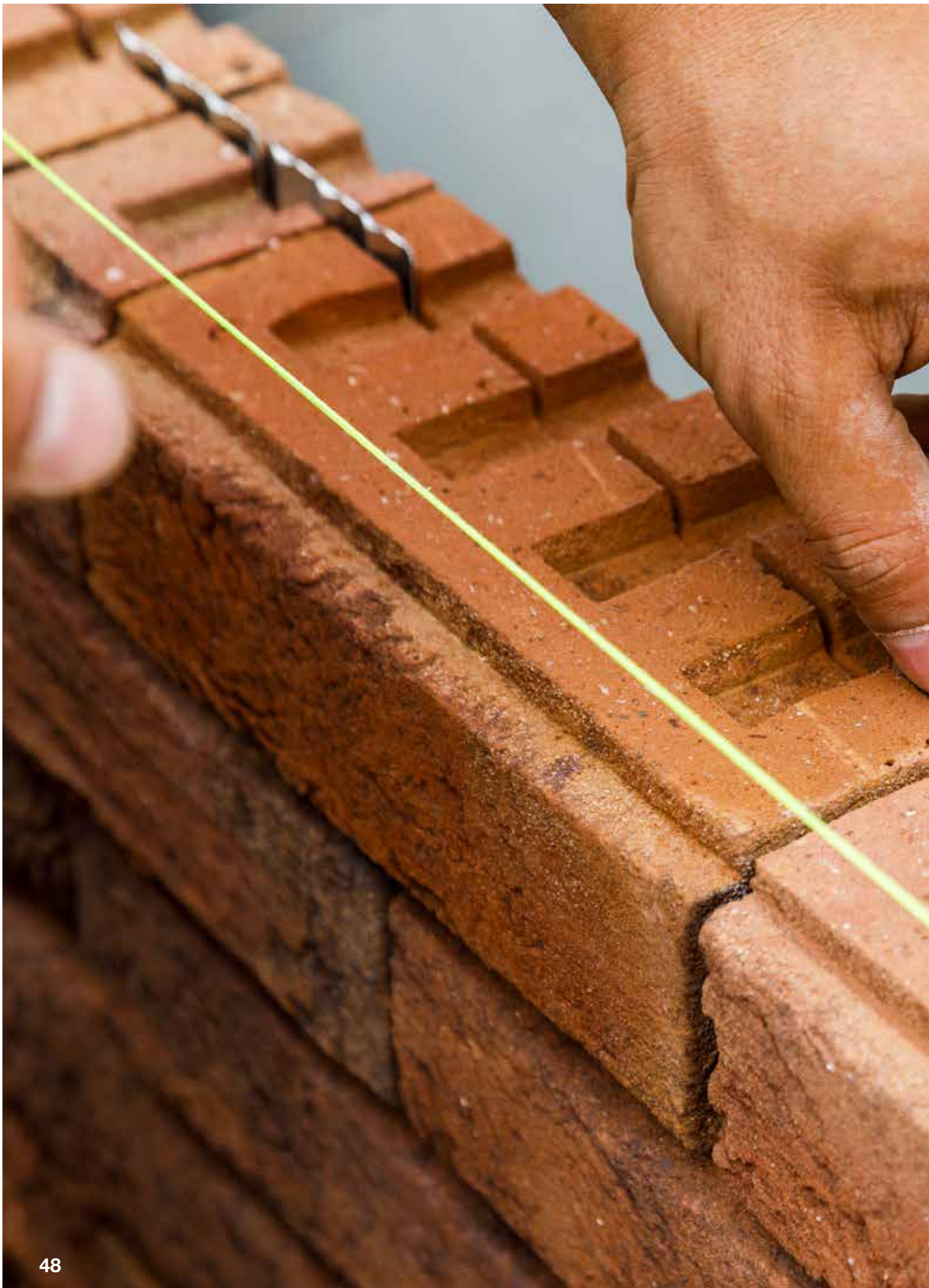
Het meest in het oog springend aan de nieuwe productielijn is het volledig CO₂-neutrale proces. De oven wordt volledig elektrisch opgewarmd met groene energie, waarvan we 25% zelf opwekken via onze zonnepanelen. De drogerij maakt dan weer gebruik van de restwarmte van de oven.

Ecologische verpakking

Mede door de maatvastheid en het propere productieproces van de steenstrippen, konden we de verpakking tot een minimum herleiden. De strippen worden per 20 enkel en alleen gebundeld met straps, en vervolgens gestapeld op een retourpallet en beschermd met een circulaire hoed.

Link naar YouTube reportage over de nieuwe strippenlijn: wmbg.be/online-steenstrippen

CIRCULAIRE ECONOMIE

Circulaire economie is een belangrijke pijler van het Wienerberger Duurzaamheidsprogramma 2023. Met het oog op het efficiënte gebruik van grondstoffen en energie, en het hergebruik van reststromen, moeten alle nieuwe Wienerberger producten 100% herbruikbaar of recycleerbaar zijn tegen 2023. Op die manier verzekeren wij de beschikbaarheid van grondstoffen op de lange termijn. Ondertussen maken we bij de productie steeds meer gebruik van secundaire of gerecycleerde grondstoffen, en zetten we verder in op het aanbieden van oplossingen die eenvoudig te demonteren of te recupereren zijn.

Streefdoel van ons Duurzaamheidsprogramma 2023

100%

**van onze nieuwe producten zijn
ontworpen om herbruikbaar of
recycleerbaar te zijn.**

De herbruikbaarheid van onze producten is een doorslaggevend innovatie-aspect bij Wienerberger. Zo verkrijgen onze producten een aanzienlijk langere levensduur. Voor elke productgroep ontwikkelen we criteria waarmee rekening wordt gehouden bij het ontwerpproces van nieuwe producten.

5. Circulaire economie

European Green Deal

De circulaire economie spaart natuurlijke hulpbronnen en is essentieel voor het bereiken van klimaatneutraliteit tegen 2050, en voor het beschermen van de biodiversiteit¹. De helft van de totale uitstoot van broeikasgassen en meer dan 90% van het verlies aan biodiversiteit en waterstress is het gevolg van de winning en verwerking van primaire grondstoffen.

Circulaire producten moeten nieuwe normen stellen in de Europese Unie. Het Actieplan voor de circulaire economie is een van de belangrijkste onderdelen van de Europese Green Deal. Het Actieplan kondigt bepalingen aan gericht op producten en productieprocessen die het principe van 'circulariteitsgericht ontwerpen' voor alle producten moeten ondersteunen. Dit moet resulteren in een vermindering van het gebruik van hulpbronnen en prioriteit geven aan hergebruik en reparatie van producten. Bovendien zal de vraag naar gerecycleerde materialen toenemen.

Wienerberger ondersteunt de European Green Deal en de bijbehorende doelstellingen en maatregelen voor het bevorderen van een circulaire economie. Ook op Vlaams niveau ondertekende Wienerberger België enkele Green Deals: – natuurlijke tuinen; – circulair bouwen; – bedrijven en biodiversiteit. Ook participeren we in een project in het kader van de Blue Deal met het oog op het aanleggen van een waterbekken om zo groevewater beschikbaar te stellen aan lokale landbouwers en bedrijven. Wij beschouwen de transitie naar een hogere circulariteitsgraad als een opportuniteit met tal van voordelen, zoals:

- > minder druk op het milieu
- > een beter verzekerde beschikbaarheid van grondstoffen
- > meer concurrentiekracht
- > het stimuleren van innovatie².

Het efficiënte gebruik van grondstoffen wordt versterkt door urban mining. Het urban miningconcept streeft naar het besparen op grondstoffen en energie door het inwinnen en hergebruiken van reststromen van de

zogenaamde 'menselijke voorraad'. Dit zijn alle materialen die zijn opgeslagen in gebruikte producten of die door de maatschappij voor langere tijd zijn opgeslagen, zoals:

- > gebouwen
- > voertuigen
- > grote elektrische apparaten
- > infrastructuur (zoals spoorwegen of pijpleidingen)
- > andere duurzame goederen die zijn opgeslagen of gestort.³

Het plannen van toekomstige materiaalstromen en manieren om grondstoffen te hergebruiken, is een belangrijk onderdeel van urban mining⁴. De lange-termijnbeschikbaarheid van grondstoffen vormt een cruciaal aspect van duurzame bedrijfsvoering. Daarom focussen onze ingenieurs productontwikkeling reeds van in de ontwerpfase op de herbruikbaarheid of recycleerbaarheid van onze producten ('Design for recycling').

In onze productie doen we al het mogelijke om te besparen op grondstoffen en om het gebruik van reststromen van interne of externe bronnen te bevorderen. Dat kan overal waar het economisch gerechtvaardigd en technisch haalbaar is. Door het afval- en restafvalvolume voortdurend te verminderen, dragen we aanzienlijk bij tot het efficiënte gebruik van grondstoffen en energie.

Het vroegtijdig opsporen van mogelijke tekorten en de diversifiëring van de bevoorradingsbronnen vormen essentiële onderdelen van ons grondstoffenbeheer. Wij hebben zowel eigen groeves als langetermijncontracten met leveranciers van grondstoffen.

In wat volgt, geven we een overzicht van hoe Wienerberger de circulariteitsprincipes en -strategieën toepast in het bedrijf en doorheen de waardeketen in deze domeinen:

- > circulaire economie in de bevoorrading
- > circulariteit in de productie
- > duurzame en circulaire producten en systeemoplossingen
- > efficiënt grondstoffengebruik bij de plaatsing van onze systeemoplossingen.

Circulariteit in de bevoorrading

Gebruik van reststromen

Het inwinnen en hergebruiken van eigen reststromen en reststromen afkomstig van andere industrieën in de productie zijn zeer belangrijk voor Wienerberger. Waar dat technisch haalbaar is, gebruiken we deze reststromen voor onze productie.

Gezien hun hoge zuiverheidsgraad kunnen reststromen uit onze eigen productiesites gemakkelijk hergebruikt worden als grondstof in de productie van nieuwe keramische producten. Deze praktijk wordt op onze sites volop toegepast. Daarnaast gebruiken we externe reststromen ter vervanging van delfstoffen klei, zand en leem. Gemiddeld gebruiken we de voorbije drie jaren 25% secundaire grondstoffen. Om dat verder te optimaliseren, en ook reststromen uit bouw-, renovatie-, en sloopuitval te kunnen inzetten, moet in de bouwsector verder worden ingezet op selectieve sloop en inzameling. In diverse pilootprojecten werkt Wienerberger hier al intensief aan mee.

Van gerecycleerd tot 100% circulair verpakkingsmateriaal

Wienerberger gebruikt steeds meer verpakkingsmateriaal dat gemaakt is van gerecycleerd materiaal. In 2022 werd alles samen meer dan 3.000 ton gerecycleerd plastic gebruikt voor verpakkingen, wat een aanzienlijke vermindering van de CO₂-uitstoot betekende. In 2023 voeren we onze inspanningen op dat gebied nog verder op, en tegen 2025 streven we ernaar dat 50% van ons verpakkingsmateriaal gemaakt is van gerecycleerd materiaal.

Wienerberger wil nu ook nog een stap verder gaan en zijn volledige verpakking circulair maken met een 100% circulaire verpakkingshoes. Deze is volledig transparant en wordt voor 30% vervaardigd uit Post Consumer Recycalaat. Het feit dat de hoes niet bedrukt wordt, maakt dat ze perfect te recyclen en te verwerken is tot een nieuwe transparante folie en dus volledig

circulair is. De veiligheidsinformatie en branding op de verpakkingen brengen we aan door middel van een dunne volledig recycleerbare banderol rond de rekhoes. De recyclage en de triage van de folie en banderol gebeurt via het Clean Site System van Valipac. Wienerberger nam de nieuwe verpakkingsooplossing vanaf 2022 in gebruik op verschillende productiesites (Kortemark en Nova), om dit vervolgens toe te passen op zijn volledige productieapparaat.

Ook voor de pallets heeft Wienerberger een circulaire oplossing in de vorm van retourpalletten. Onze dakpannen werden al geleverd op retourpalletten, en sinds 2022 rollen we dit ook uit voor onze snelbouwstenen. De ambitie is om dit later ook toe te passen voor gevelstenen.

Bovendien beperkt Wienerberger de hoeveelheid verpakkingsmateriaal, onder meer door het gebruik van straps die gemaakt zijn van 100% gerecycleerd PET.

Waterbeheer

Wienerberger doet al het mogelijke om spaarzaam om te gaan met water, bijvoorbeeld door het in een gesloten systeem te gebruiken (wij zijn al jarenlang nullozer), en door waar mogelijk regenwater te gebruiken in plaats van leidingwater.

1) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_420

2) <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/economy/20151201STO05603/circular-economy-definition-importance-and-benefits>

3) <https://www.umweltbundesamt.de/themen/abfall-ressourcen/abfallwirtschaft/urban-mining/das-anthropogene-lager>

4) <https://www.umweltbundesamt.de/themen/abfall-ressourcen/abfallwirtschaft/urban-mining#was-ist-urban-mining>

Circulariteit in de productie

De focus ligt steeds op het beperken van reststromen in het productieproces. Daar waar die zich toch voordoen, wordt ernaar gestreefd om die zoveel mogelijk terug in het proces te gebruiken. Dat is reeds het geval voor reststromen afkomstig van vormgeving en drogen. Ook steeds meer zware inspanningen worden geleverd om reststromen van het bakken fijn te malen en terug als afmageringsmiddel in te zetten in de eigen grondstoffenmengeling. Erkende ophalers verwerken het niet-herbruikbaar en niet-recycleerbaar productieafval volgens state-of-the-art methodes.

In al onze vestigingen houden de verbeteringsmaatregelen in het kader van ons kwaliteitsbeheersysteem rekening met relevante milieuaspecten. Nagenoeg al onze productievestigingen verkregen bovendien een certificatie volgens de ISO 14001 Milieubeheersystemen.

Lopende verbeteringsprogramma's, zoals het Plant Improvement Program (PIP+) bij de productie, focussen vooral op duurzame grondstoffen en energie en kostenbesparingen door verbeterde productieprocessen. Binnen het kader van het Plant Improvement Program (PIP+), wordt de hoeveelheid restafval bij de baksteenproductie bijvoorbeeld regelmatig gemonitord. Waar nodig volgen corrigerende maatregelen.

Duurzame en circulaire producten en systeemoplossingen

Leiderschap in innovatie maakt deel uit van onze waardepropositie aan onze aandeelhouders. Daarmee creëren we meerwaarde en onderscheiden we ons van onze concurrenten. Als innovatiepionier in onze sector zetten we onafgebroken in op verbetering. Wij blijven de herbruikbaarheid, recycleerbaarheid en duurzaamheid van onze producten en systeemoplossingen verder ontwikkelen.

Daarnaast ontwikkelen we nieuwe concepten voor producten en systeemoplossingen, die kunnen gedemonteerd en hergebruikt worden als volledige gebouw- en infrastructuurelementen. Met deze en andere inspanningen dragen we aanzienlijk bij aan de toekomstgerichte concepten van hulpbronnenefficiëntie, zoals urban mining.

'100% van onze nieuwe producten zijn ontworpen om herbruikbaar of recycleerbaar te zijn' is binnen het kader van ons Duurzaamheidsprogramma 2023 het streefdoel van de gehele Wienerberger Groep met betrekking tot circulariteit.

De Ladder van Lansink

Veel van onze producten zijn reeds circulair: ze kunnen gedemonteerd, hergebruikt, en na hun levensduur ook gerecycleerd worden. Onze dakpannen zijn demonteerbaar en ook bruikbaar of herbruikbaar als gevelbekleding. Indien onze gevelstenen worden gemetst met een circulaire mortel, kunnen ze makkelijker worden gescheiden en hergebruikt. Daarnaast ontwikkelden we ClickBrick, een uniek systeem voor het droogstapelen van bakstenen, om snel en makkelijk remontabele gevels te bouwen. Ook onze kleiklinkers, zoals de waterpasserende Passaqua, zijn gemakkelijk herbruikbaar, door hun plaatsing in combinatie met niet-gebonden granulaten.

We zetten niet alleen in op circulaire productie, maar zijn ook overtuigd van het maatschappelijke belang van circulair bouwen. Onze visie op deze nieuwe manier van ontwerpen en bouwen is gebaseerd op de hoogste 3 niveaus van de Ladder van Lansink. We zetten eerst in op preventie, vervolgens passen we maximaal hergebruik toe, en wanneer het niet anders kan, zoeken we naar goede recyclagemogelijkheden, zoals het opnieuw inzetten van het zuivere keramische materiaal in ons productieproces.

Het schilmodel

Om deze visie concreet te maken, baseren we ons op het schilmodel van een gebouw. Dat deelt de gebouwonderdelen op in verschillende lagen naargelang hun functie: de dragende structuur (met een levensverwachting van 100 jaar), de huid (met een levensverwachting van 50 jaar), de technieken...

De levensduur van iedere schil heeft een invloed op het hergebruik. De schildelen die langer in dienst blijven, worden tijdens hun totale levensduur minder vaak hergebruikt. Vanuit die wetenschap vertrekt onze kijk op preventie. Voor de dragende structuur komt dit neer op een goed doordacht concept met garanties op het vlak van draagkracht, akoestiek, brandweerstand en flexibiliteit. Een aanpasbaar open casco moet niet afgebroken worden bij herbestemming van het gebouw. De dragende structuur losmaken van de andere elementen, verhoogt het recuperatie- en recyclagepotentieel. Zo moet een dragende structuur die jonger is dan 100 jaar niet gesloopt worden omdat de structuur niet aanpasbaar is aan nieuwe noden. De praktijk toont spijtig genoeg aan dat we in het verleden vaak hebben gezondigd tegen deze regel.

Circulaire oplossingen

De schil zal frequenter aangepast of vernieuwd worden dan de dragende structuur. Daar is het dus zinvol om te kijken naar circulaire oplossingen, zoals de stapelbare ClickBrick-gevelsteen, het metselen met circulaire mortels of het toepassen van gevelbekleding in pannen. Voor de volledigheid zijn onze dakpannen en kleiklinkers natuurlijk ook herbruikbaar in de andere gebouwdelen.

Ook wanneer gebouwelementen niet behouden of hergebruikt kunnen worden, zijn er nog circulaire oplossingen mogelijk door middel van recyclage. Zo onderzochten we binnen een project met Tracimat hoe we vrijkomende keramische producten tijdig opsporen en welke mogelijkheden er bestaan om ze voldoende zuiver in te zamelen. Op die manier vergroten

we de kans om ze te kunnen herbestemmen als hoogwaardige grondstof voor de productie van nieuwe keramische materialen en vermijden we downcycling onder de vorm van mengpuin. Hiervoor hebben we een aantal testcases lopende waarbij we nauw samenwerken met sloopaannemers om dakpannen of metselwerk selectief te slopen en in te zamelen op onze productiesites van snelbouwstenen. Een aantal geslaagde tests in de productie van nieuwe snelbouwstenen met deze secundaire grondstof bewijzen dat er zeker nog heel wat mogelijkheden open liggen met betrekking tot urban mining, om het circulaire potentieel van keramische producten te vergroten. In de nieuwe testcases zetten we sterk in op het logistieke verhaal om een continue stroom van zuiver keramisch puin tot op onze sites te krijgen.

Hergebruik en recyclage van keramische producten uit bestaande gebouwen bewijst dat onze materialen op het einde van de technische levensduur van een gebouw toch nog economische waarde hebben.

Efficiënt grondstoffengebruik bij de plaatsing van onze systeemoplossingen

Prefab-muursystemen

Met de overname in 2021 van de Belgische prefab producent Struxura, breidde Wienerberger zijn assortiment nieuwbouwen en renovatieoplossingen verder uit. Struxura produceert muur- en betonelementen en ondersteunt de mogelijke integratie met BIM, een schaalbaar bouw-informatiemodel-systeem. Dankzij deze digitale oplossingen, die de samenwerking bij het ontwerpen, bouwen en in gebruik nemen van gebouwen bevordert, draagt Wienerberger bij aan de tendens naar sneller, nauwkeuriger en duurzamer bouwen.

Wienerberger België – Projecten en realisaties 2022

Wienerberger gaat voluit voor circulaire verpakking

Om de nood aan een kwalitatieve verpakking te verzoenen met onze duurzaamheidsambities, hebben we in 2022 onze verpakingsoplossing volledig herdacht. Het resultaat is een 100% circulaire verpakkingshoes. Tot dan toe gebruikten we een bedrukte krimpfolie. Voor het verpakken volgens het krimpprocedé is relatief veel materiaal nodig. Bovendien verliest de bedrukte folie bij recyclage zijn transparantie, waardoor deze niet circulair is binnen dezelfde toepassing.

Volledig transparante rekhoes

Om die nadelen te pareren, ontwikkelden we een nieuwe folie in de vorm van een volledig transparante rekhoes. Het feit dat de hoes niet bedrukt wordt, maakt dat ze perfect te recyclen en te verwerken is tot een nieuwe transparante folie en dus volledig circulair is. Daarnaast is er ook tot 30% minder materiaal voor nodig. De veiligheidsinformatie en branding op de verpakkingen brengen we aan door middel van een dunne banderol rond de rekhoes.

Alleen op deze flinterdunne folie passen we inkt toe. Die folie bedraagt minder dan 5% van het totale verpakkingsgewicht en is ook volledig recycleerbaar. De recyclage en de triage van de folie en banderol gebeurt via het Clean Site System van Valipac.

Retourpalletten

Ook voor de pallets hebben we een circulaire oplossing in de vorm van retourpalletten. Onze dakpannen werden al geleverd op retourpalletten en voor onze snelbouwstenen werd het systeem in 2022 verder uitgerold. Ook de uitrol voor gevelstenen wordt in de toekomst voorzien.

Kleidakpannen krijgen tweede leven als snelbouwstenen

Wienerberger heeft van circulariteit een belangrijke pijler gemaakt binnen haar duurzaamheidsstrategie. Hoewel nog steeds ruim voorradig, zijn primaire grondstoffen niet onuitputtelijk, en daarom dient er duurzaam mee te worden omgesprongen. Door maximaal in te zetten op de recyclage van keramisch puin afkomstig vanuit sloop- en renovatiewerven tracht Wienerberger de circulaire economie concreet verder vorm te geven.

Sloopafval afkomstig van sloop- en renovatiewerven wordt ook vandaag al vaak gerecycleerd, echter in de vorm van 'downcycling', waarbij het materiaal een minderwaardige toepassing krijgt in vergelijking met het oorspronkelijke gebruik (bv. als puingranulaat in een onderfundering). Keramisch bouwpuin vanuit sloop- of renovatieactiviteiten kan echter perfect gerecycleerd worden op het einde van de levensduur en op die manier terug worden ingezet als grondstof voor de productie van nieuwe keramische bouwelementen. Reeds op vandaag wordt interne bakuitval van de productievestigingen, zoals zaag- en breukresten, 100% gerecycleerd binnen de grondstofmengeling voor nieuwe producten.

Valoriseren van extern keramisch slooppuin

Een belangrijke voorwaarde voor het valoriseren van extern keramisch slooppuin is de zuiverheid ervan. Slooppuin afkomstig van werven kan namelijk gecontamineerd zijn met beton, gipsresten, hout, bepaalde metalen, enz. Selectieve inzameling van de materiaalstromen aan de bron is dus onontbeerlijk, maar voor een hoogwaardige toepassing als nieuwe grondstof is nog een verdere uitzuivering van deze inkomende stroom nodig. Via testcases onderzoekt Wienerberger momenteel volop de mogelijkheden om dit te doen.

Vanuit de databank van Tracimat kan worden nagegaan welke volumes van bepaalde materiaalstromen er op specifieke werven vrijkomen. Tracimat is de Vlaamse sloopbeheerorganisatie die instaat voor het coördineren van de opmaak van sloopopvolgingsplannen op sloopwerven. Door de link te leggen tussen sloopwerven en bouwmaterialenproducenten kan – indien een juiste match aanwezig is – het bouwpuin op een hoogwaardige manier worden gerecycleerd na een selectieve sloop op de werf. Wienerberger heeft samen met Tracimat bekeken op welke manier de huidige databank verder verfijnd kan worden en hoe sloopdeskundigen en sloopaannemers verder kunnen worden opgeleid rond acceptatiecriteria en selectieve inzameling van keramisch slooppuin op de werf.

Pilootprojecten met kleidakpannen

Wienerberger heeft reeds een aantal pilootprojecten opgezet om vanuit werven keramisch materiaal, in eerste instantie kleidakpannen, op een zuivere manier af te voeren naar één van haar productiesites. Op de productievestigingen zelf wordt deze inkomende stroom verder uitgezuiverd, vermalen en gezeefd waardoor dit als nieuwe grondstof kan dienen voor de productie van keramische snelbouwstenen. Deze concrete cases leverden de nodige kennis op van de manier waarop samenwerking, informatieverzameling en -deling en de verdere afstemming van vraag en aanbod binnen de logistieke keten kan bijdragen tot de hoogwaardige recyclage van de keramische fractie. Een verdere opschaling van 'urban mining' is de volgende stap, met als doel een continue stroom van keramisch puin te bekomen als volwaardig ingrediënt van onze grondstoffenmix.

Met deze eerste acties maakt Wienerberger haar ambitie om bij te dragen aan een circulaire bouwsector heel concreet.

Wienerberger recupereert maximaal regenwater

Duurzaam omgaan met water door maximaal in te zetten op de opvang, infiltratie en het hergebruik van hemelwater, past perfect binnen het streven naar circulariteit.

Binnen de context van duurzaam waterbeheer is het belangrijk om aan te geven dat Wienerberger België voor alle productievestigingen sinds het begin van deze eeuw een 'nullozerstatuut' heeft. Dat houdt in dat alle bedrijfsafvalwater ter plaatse wordt opgevangen, eventueel wordt behandeld en terug wordt hergebruikt binnen de productie, waardoor er geen lozing is.

Daarnaast tracht Wienerberger de resterende waterbehoefte maximaal te voorzien vanuit de recuperatie van hemelwater, als meest duurzame waterbron.

Zo werd op de productiesite te Lanaken in 2019 een bufferbekken aangelegd om het regenwater afkomstig van de daken van de eigen productiegebouwen op te slaan, met als doel het hergebruik van dit water. Op die manier wordt de afname van kanaalwater uit het nabijgelegen Albertkanaal substantieel verminderd.

Op de productievestiging Beerse Absheide werd met de realisatie van een groot bekken ingespeeld op het voorzien van de nodige buffer- en regenwatervoorraad voor productiedoeleinden, ook hier ter vervanging van kanaalwater (zie onderstaande foto). Dat systeem is sinds begin 2021 operationeel en heeft als bijkomend doel minder afhankelijk te zijn van andere (externe) watervoorraden.

In 2022 werd bijkomende buffercapaciteit gecreëerd op de productiesites van zowel Beerse als Péruwelz. In Beerse werd het bestaande bufferbekken door verbreding en verdieping met meer dan 2.500 m³ regenwatercapaciteit uitgebreid, zodat er gedurende een langere periode doorheen het jaar een beschikbaar aanbod is van opgeslagen regenwater. Op de site van Péruwelz werden twee gecombineerde bezinkings- en bufferbekkens voorzien, van waaruit regenwater kan worden hergebruikt in het productieproces.

Bij de uitrol van nieuwe projecten binnen Wienerberger wordt steeds nagegaan op welke manier regenwater kan worden opgevangen en gerecupereerd, zodat onze processen verder verduurzamen. Zo zullen er ook in 2023 projecten worden opgestart met betrekking tot het voorzien van extra regenwateropvang en -recuperatie op een aantal productievestigingen.

Buffering groevewater

De laatste jaren worden we steeds vaker geconfronteerd met extremen in het weer. Zo waren het voorjaar en de zomers van 2018, 2019, 2020 en 2022 heel droog, maar ook 2017 was eigenlijk al een droog jaar. De zomer van 2021 was dan weer extreem nat, al heeft zelfs die er niet voor kunnen zorgen dat het opgebouwde neerslagtekort werd weggewerkt. Steeds vaker horen we over historisch lage grondwaterstanden die niet hersteld geraken. Om beter met deze klimatologische effecten van droogte en wateroverlast om te gaan, dient er ruimte gemaakt te worden voor water. De aanleg van infiltratie-/bufferbekkens vormen hier een deel van de oplossing.

Zones voor buffering en infiltratie van hemel- en grondwater

Wienerberger beschikt over 15 groeves en heeft waar mogelijk binnen zijn groeves zones voorzien voor buffering en infiltratie van hemel- en grondwater. In deze waterpartijen kunnen we enerzijds water stockeren voor hergebruik in droge periodes, en anderzijds dienen zij ook als infiltratievoorziening voor aanvulling van de grondwaterlagen. De rechtstreekse opslag van water houdt in dat tijdens periodes van neerslagoverschot afstromende neerslag wordt opgevangen en afgeleid naar een bekken, waar het water wordt gestockeerd. Waar mogelijk proberen we volledig via gravitaire afstroming het water naar het bufferbekken te leiden. Dat is echter niet steeds mogelijk en soms moet er ook gepompt worden om het bekken te vullen (of achteraf, om het te ledigen).

De gebruiksmogelijkheden van het gestockeerde groevewater hangen af van de kwaliteit ervan. Binnen onze fabrieken kan het groevewater uit de bufferbekkens onder meer worden ingezet in de productieomgeving om de plasticiteit van de kleimix te verhogen. Door het gebruik van dit water, wordt er captatie van oppervlaktewater (bv. kanaalwater) of gebruik van leidingwater vermeden. Binnen de groeves wordt het water tijdens droge periodes vooral gebruikt ter voorkoming van stofhinder ten gevolge van het grondstoffentransport, waarbij er periodiek water verneveld wordt over de werfpistes, zodat het stof wordt neergeslagen.

Samenwerking met landbouwers

De toepassingen van het gebufferde groevewater hoeven ook niet te stoppen bij eigen gebruik. Zo is er in Kortemark in het kader van de Blue Deal van de Vlaamse Regering een samenwerkingsverband op poten gezet tussen het groenteverwerkend bedrijf Verduyn, een aantal lokale landbouwers en Wienerberger om het overschot aan water in te zetten voor landbouw. Het opgepompte groevewater wordt nu al gedeeltelijk opgevangen in een vijver van Wienerberger voor eigen gebruik. De rest van het groevewater zal afgeleid worden naar een nieuw bekken. Peilmetingen zullen dan beslissen waar het groevewater naartoe gaat, om het systeem optimaal te benutten en geen water verloren te laten gaan. Daarnaast zal partner Verduyn een deel van het beschikbare water zuiveren tot drinkwaterkwaliteit voor eigen gebruik.

Ook landbouwers uit de omgeving zullen kunnen gebruikmaken van het opgevangen water. In eerste instantie zal de verdeling van het groevewater met flexibele leidingen gebeuren, maar het is de bedoeling om te evolueren tot een vast netwerk onder lage druk waarmee de eigen voorraden van de landbouwers aangevuld worden.

Wateroverlast beheersen

Naast hergebruik van water tijdens droge periodes, hebben de bekkens ook nog een secundaire functie. Het bufferen van neerslag in waterpartijen helpt ook om wateroverlast stroomafwaarts te beheersen. In plaats van het groevewater rechtstreeks richting externe waterlopen te verpompen, wordt het water intern gebufferd en deels vertraagd afgevoerd. Zo beperken we de afvoer naar waterlopen tot een minimum en geven we het water maximaal de kans om te infiltreren.

ClickBrick Pure: handvormvariant voor circulair droogstapelsysteem

Met de introductie van ClickBrick in 2021 tilden we onze keramische gevelstenen naar een hoger circulair niveau. In 2022 voegden we daar een esthetische dimensie aan toe: ClickBrick Pure.

Met ClickBrick bieden we een innovatief circulair bouwsysteem aan voor het droogstapelen van gevelstenen. Het is gebaseerd op een mechanische verankering door middel van roestvrijstalen clips en spouwankers; er komt dus geen mortel of lijm aan te pas. Zo kunnen de bakstenen later gemakkelijk worden gedemonteerd en hergebruikt.

ClickBrick Pure: een innovatie in traditie

ClickBrick Pure bakstenen zijn gekalibreerde handvormstenen, verkrijgbaar in verschillende kleuren. Door de horizontale schijnvoeg die aanwezig is, creëert men het beeld van traditioneel gevelmetselwerk.

Dankzij ClickBrick Pure kan met een keramische gevelsteen een volledige circulaire gevel gemaakt worden met een traditioneel uitzicht. Omdat er tussen de stenen geen gebruik wordt gemaakt van kunststof voegen die gevoelig zijn aan vervorming, is er ook geen verloop zichtbaar in de gevels. Het resultaat is onderscheidende architectuur met een tijdloze esthetiek en een monumentale waarde.

ClickBrick Pure in de praktijk

Colruyt Group beet de spits af in het toepassen van ClickBrick Pure in België. De Menton-variant werd verwerkt in een nieuwe supermarkt in Zoersel. Lees er meer over in het hoofdstuk 'Duurzaamheidscases'.

Infosessies ‘Duurzaam Circulair Bouwen’

Infosessies voor architecten

In het voorjaar van 2022 organiseerden we gratis infosessies voor architecten, waarbij interne en externe sprekers goede praktijken toelichtten rond dematerialisatie en circulair en duurzaam bouwen. In een gebald programma kregen de aanwezigen inzichten in de uitdagingen waar onze bouwsector voor staat, en werden tips aangereikt om circulair te ontwerpen en te bouwen. Daarnaast bekeken we ook de toegevoegde waarde die keramische materialen bieden bij circulair bouwen. Als gastspreker gaf Prof. dr. ir. Karen Allacker van KULeuven meer specifiek een uiteenzetting over het belang van dematerialisatie en een objectieve, holistische benadering van duurzaamheid. Ir.-arch. Lieven De Groote van MAKER architecten had het over circulair ontwerpen, met voorstelling van de case Tuighuisstraat te Kortrijk.

Ook voor aannemers

In het najaar organiseerden we opnieuw infosessies, maar dan voor aannemers. De infosessies behandelden dezelfde thema's, maar dan met meer focus op de praktijk van circulair bouwen, inclusief een demomoment van ClickBrick Pure, het circulaire bouwsysteem voor het droogstapelen van gevelstenen.

BIODIVERSITEIT & MILIEU

De bescherming en het behoud van ons milieu is stevig verankerd in de bedrijfsmissie van Wienerberger. Wij bevorderen de biodiversiteit op al onze sites, gaan spaarzaam om met grondstoffen en respecteren de natuur. In de voorbije 40 jaar kende de wereld een ongezien verlies aan biodiversiteit, een ontwikkeling die we moeten tegengaan.

Streefdoel van ons Duurzaamheidsprogramma 2023

100%

**geïmplementeerd
Biodiversiteitsprogramma
op al onze productievestigingen**

We stellen voor onszelf een duidelijke doelstelling voorop: tegen 2023 een actieplan voor biodiversiteit implementeren op alle Wienerberger productievestigingen, gebaseerd op het Wienerberger Biodiversiteitsprogramma.

6. Biodiversiteit & milieu

De natuurlijke omgeving en haar ecosystemen vormen de basis voor alle organismen op onze planeet, met inbegrip van menselijk leven. We worden er ons steeds meer van bewust dat ons overleven en onze maatschappij afhankelijk zijn van de natuur en de biodiversiteit¹. Een goede biodiversiteit is cruciaal voor het behoud van de natuur en voor gezonde ecosystemen. In de voorbije decennia werd het natuurlijke evenwicht over de hele planeet en het klimaat sterk verstoord. Het verlies aan biodiversiteit en de klimaatcrisis zijn twee onderling verbonden en elkaar versterkende fenomenen².

Als vooraanstaande internationale leverancier van bouwmaterialen en infrastructuuroplossingen, engageert Wienerberger zich niet alleen om producten van topkwaliteit te leveren. Wij willen ook bijdragen tot het behoud en de bescherming van de natuur. Daarom dreef Wienerberger zijn inspanningen op met betrekking tot de biodiversiteit.

Wienerberger ging altijd al tot het uiterste om de milieu-impact van de ontginning van grondstoffen en van de productie tot een minimum te beperken. In die zin blijven we onze productieprocessen onafgebroken optimaliseren. Zo dragen we bij tot de energie- en grondstoffefficiëntie en tot de klimaatbescherming (zie hoofdstuk 'Circulaire Economie', en hoofdstuk 'Klimaatbescherming & aanpassing aan klimaatverandering'). Dat is onze bijdrage aan het vrijwaren van een goede omgevingskwaliteit, die op haar beurt een positieve impact heeft op lokale ecosystemen.

Gedurende de volledige levensduur van onze eigen kleigroeven hecht de Wienerberger Groep veel belang aan het behoud van de biodiversiteit. In samenwerking met externe experts streven we naar optimale leefomstandigheden voor planten en dieren, ook op het moment dat er klei wordt ontgonnen. Na ontginning krijgen de kleigroeven een zinvolle nabestemming om de biodiversiteit te bevorderen.

Binnen het kader van ons Duurzaamheidsprogramma 2023, is het streefdoel met betrekking tot biodiversiteit en milieu voor de 216 productievestigingen van de gehele Wienerberger Groep:

'Een volledig geïmplementeerd Biodiversiteitsprogramma op al onze sites tegen 2023'

Door het bevorderen van de biodiversiteit op al onze productievestigingen, creëren we tal van kansen voor planten en dieren op en rondom onze sites.

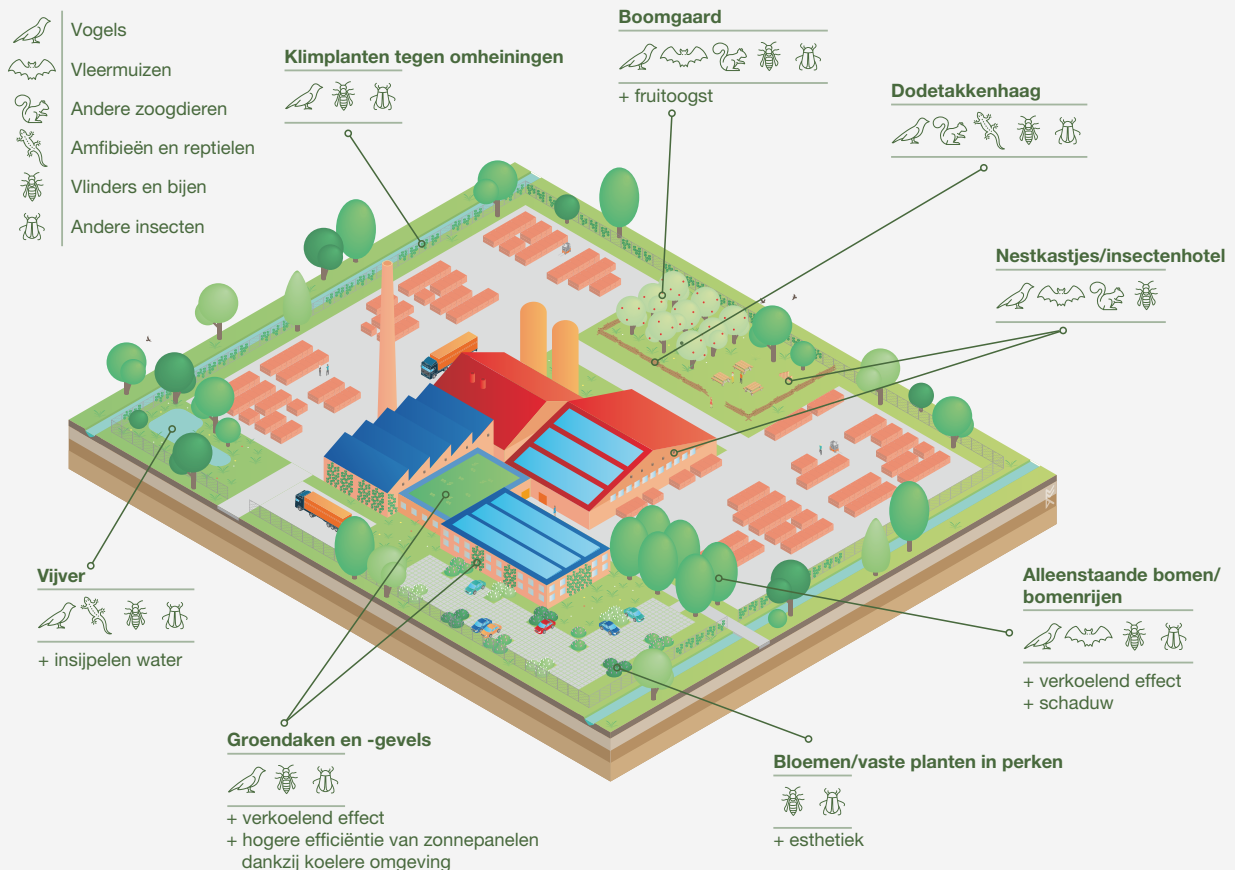
In de volgende delen beschrijven we de processen, initiatieven en maatregelen waarmee we bijdragen aan de bescherming en het behoud van de biodiversiteit en het milieu.

- > Wienerberger Biodiversiteitsprogramma
- > natuurbehoud tijdens kleiwinning en het latere gebruik van kleigroeven
- > vermijden van gevaarlijke stoffen
- > productontwikkeling in functie van een grotere biodiversiteit.

1) World Economic Forum (2020): *The Nature Economy Report Series (2020)*; BCG (2021): *The Biodiversity Crisis Is a Business Crisis*; The Dasgupta Review (2021): *The Economics of Biodiversity // 2*) IPBES, IPCC (2021): *Biodiversity and Climate Change. Workshop Report*

MAATREGELEN OP EEN FICTIEVE WIENERBERGER PRODUCTIESITE

Deze infographic toont maatregelen op een fictieve productieveestiging. Voor elke maatregel toont de infographic welke faunagroepen het meeste voordeel hebben. Er staan ook voorbeelden van gunstige neveneffecten vermeld (zoals insijpelen water, fruitoogst, verkoelend effect, esthetiek).

Strategische visie op biodiversiteit – biodiversiteitsactieplannen

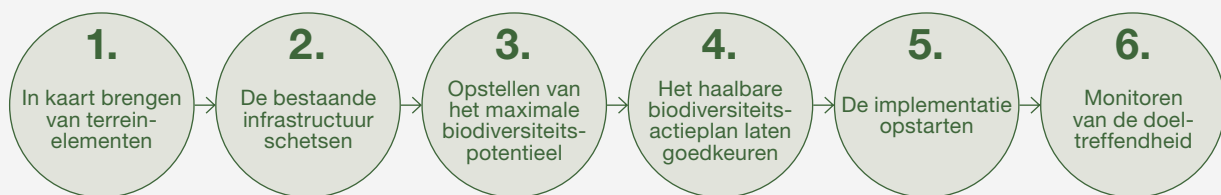
Waarom een biodiversiteitsactieplan?

Onze natuurlijke soortenrijkdom staat onder druk. Wetenschappers spreken zelfs over de '6de uitstervingsgolf' in de geschiedenis van de aarde. Maar waar de vorige uitstervingsgolven (zoals die van de Dinosauriërs 66 miljoen jaar geleden) een natuurlijke oorzaak kenden, ligt de invloed van de mens op zijn omgeving aan de

basis van de huidige biodiversiteitscrisis. Onze leefwijze en de manier waarop we met grondstoffen en energie omgaan, zet de ecosystemen op onze planeet zwaar onder druk.

Nochtans zijn deze ecosystemen cruciaal voor ons voortbestaan. Ze zorgen onder meer voor zuiver water, kustbescherming, hout- en voedselproductie, bestuiving... We hebben er dus alle belang bij om er zorgzaam mee om te gaan. Willen we voor onze en de volgende generaties de wonderlijke diversiteit van de natuur enigszins behouden, dan moeten we nu in actie schieten.

BIODIVERSITEITSACTIEPLANNEN IN ZES STAPPEN

Biodiversiteit is een prioriteit

Naast decarbonisatie en circulariteit, vormt biodiversiteit één van de drie pijlers van ons ESG-beleid (de 'E' van environment). Daarom wil Wienerberger in 2023 voor elk van zijn 200-tal productiesites wereldwijd een actieplan opstellen, om er de lokale biodiversiteit te versterken via gerichte maatregelen.

Natuurbehoud tijdens en na het gebruik van kleigroeven

Voor een productiebedrijf als Wienerberger zijn natuurlijke hulpbronnen onmisbaar. Wij verbinden ons ertoe om producten van topkwaliteit te leveren, en tegelijk het milieu zo goed mogelijk te beschermen en te behouden. Voormalige kleigroeven bieden ideale omstandigheden als leefgebied voor zeldzame planten en dieren, maar ook in de ontginningsfase vinden heel wat bedreigde soorten er – al dan niet tijdelijk – een leefgebied.

We nemen de nodige maatregelen in overleg met lokale en bovenlokale besturen en overheidsinstanties, natuurverenigingen, de landbouwgemeenschap of bewoners. Het verantwoorde en milieuvriendelijke gebruik van kleigroeven, met aandacht voor de plaatselijke omgeving en het ecosysteem, is een essentieel aspect van de duurzame bedrijfsvoering van Wienerberger.

Wienerberger monitort voortdurend zijn eigen kleigroeven voor keramische productie in Europa en Noord-Amerika. Het behoud van de biodiversiteit, de natuur, het landschap en een zinvol toekomstig gebruik van voormalige groeven, vormen belangrijke duurzaamheidscriteria die we toepassen in het beheren en monitoren van kleigroeven. We houden rekening met de volledige levensduur van kleigroeven, van planning en vergunning over ontginning tot toekomstig gebruik.

In de regel bepaalt de bevoegde overheid het toekomstige gebruik van voormalige kleigroeven en vergunt ze de periode voor kleiwinning. Milieueffectenrapporten en milieustudies maken dan ook altijd deel uit van de vergunningsprocedure. In bepaalde gevallen neemt Wienerberger zelfs bepaalde maatregelen om biodiversiteit te bevorderen tijdens de ontginningsfase, zoals het graven van poelen en steilranden voor respectievelijk amfibieën en oeverwaluwen. In samenwerking met experts doen we er alles aan om optimale leefomstandigheden te creëren voor zeldzame soorten. Zo selecteren wij specifieke aanplantingen om bepaalde diersoorten aan te trekken.

"Voormalige kleigroeven, met voldoende open ruimte en wateropvang in vijvers, kunnen uitgroeien tot een ideaal leefgebied voor planten en dieren"

Stap voor stap worden onze kleigroeven omgevormd tot nieuwe natuur- en landbouwgebieden.

Door het bevorderen van de biodiversiteit op al onze productievestigingen, creëren we talloze kwalitatieve leefgebieden voor planten en dieren. Ons doel is om te verzekeren dat het bodemgebruik door Wienerberger op de lange termijn een positieve impact heeft op de biodiversiteit. Met dit doel voor ogen zullen we bestaande gronden opwaarderen.

Vermijden van gevaarlijke stoffen

Wij verzekeren nauwgezet dat gevaarlijke stoffen vermeden, en waar dat niet mogelijk is, vervangen worden. Wienerberger voldoet aan alle wettelijke verplichtingen op Europees, nationaal en regionaal niveau voor het vermijden en vervangen van gevaarlijke stoffen, vooral in grondstoffen. De conformiteit met alle wettelijke richtlijnen wordt voortdurend gemonitord en indien nodig volgen meteen corrigerende maatregelen.

Op basis van een interne richtlijn gelden uniforme bestuurspraktijken met betrekking tot het vermijden van gevaarlijke stoffen op alle productievestigingen van de Wienerberger Building Solutions (WBS) Business Unit. De richtlijn legt een strikte inputclassificatie op en bevat bindende instructies voor werknemers voor het gebruik van reststromen uit eigen productie en uit andere industrieën en het vermijden van gevaarlijke stoffen op de productievestigingen. De conformiteit met deze bepalingen wordt nagekeken op basis van jaarlijkse grondstoffenrapporten. Een reststroom wordt pas ingezet als ze over een grondstofverklaring beschikt.

Bovendien ontwikkelen we alternatieven voor producten die gevaarlijke stoffen bevatten. Zo is onze keramische Tegelpan Elfino het perfecte alternatief voor een dak met asbesthoudende leien, en kan ze bijdragen tot een volledig asbestvrij Vlaanderen, een streefdoel van de Vlaamse overheid tegen 2040 (zie www.asbestinfo.be).

Bijdrage van producten tot het bevorderen van de biodiversiteit

Wienerberger wil niet alleen de levenskwaliteit van mensen verbeteren, zowel thuis als in hun sociale en professionele omgeving. We leveren ook een actieve bijdrage aan het beschermen en behouden van de biodiversiteit. Daarom ontwerpt en produceert Wienerberger producten en systemen voor gebouwen en infrastructuuro oplossingen.

Systeemoplossingen voor onverharde oppervlakken in lichte kleuren hebben een merkbaar verkoelend effect en verbeteren zo het microklimaat. (Waterdoorlatende) klinkers, zoals Passaqua, helpen om de negatieve gevolgen te beheersen van extreme weersomstandigheden zoals stortbuien, die in de toekomst wellicht vaker zullen voorkomen.

De keramische producten van Wienerberger lenen zich ook voor de creatie van insectenhôtels en nestplaatsen voor kleine zoogdieren. Dat is een perfecte manier om de biodiversiteit te bevorderen in stedelijke gebieden, zonder te raken aan de levenskwaliteit van de mensen die in de gebouwen wonen. Wienerberger ontwerpt oplossingen om daken te voorzien van nestkastjes voor vogels.

Bij het ontwerpen van onze producten en systeemoplossingen houden we maximaal de factor biodiversiteit voor ogen. Wienerberger beperkt zijn verbruik van natuurlijke grondstoffen door een toenemend gebruik van reststromen uit eigen productie en uit andere industrieën en de dematerialisatie van geselecteerde producten. Dit gebeurt zonder toegevingen op het vlak van kwaliteit. Duurzame producten en systeemoplossingen met een lange levensduur verlichten eveneens de druk op het milieu.

Wienerberger België – Projecten en realisaties 2022

Biodiversiteitsactieplannen algemeen

In België werken we al tientallen jaren concreet rond biodiversiteit. We houden er rekening mee bij de herinrichting van onze groeven, en we legden eerder al eco-corridors en specifieke biotopen aan op meerdere fabriekssites. Maar nu zullen we dat dus doen voor al onze sites in België.

Methodologie

- > we starten met een inventarisatieronde: welke natuur is er nu reeds op het terrein aanwezig, en welke natuur komt er in de omgeving voor? Een expert zoekt dit voor ons uit. Zo werd, bij de inventarisatie van onze groeve in Moeskroen, op 18 juli 2021 een braamtronkenbij ontdekt. De soort werd al enkele jaren verwacht in ons land, maar het was de eerste bevestigde waarneming in België
- > in een volgende stap worden de kansen bekeken: kunnen we stukjes natuur met elkaar verbinden, of het leefgebied van bepaalde soorten die in de omgeving voorkomen versterken? Hieruit ontstaat een inrichtings- en beheerplan, specifiek voor de site en gericht op het maximaliseren van de biodiversiteit
- > van daaruit definiëren we jaarlijks acties, het zogenaamde biodiversiteitsactieplan. Eens die zaken zijn uitgevoerd (de inrichtingsfase), is het cruciaal om de ontwikkeling van het terrein te blijven opvolgen. Dat doen we door de verschillende natuurzones gericht te beheren. Ook starten we de monitoring op van een aantal doelsoorten. In functie van de ontwikkeling van de natuur kunnen we het beheerplan bijsturen.

Meerwaarde voor mens en milieu

Naast een positief effect op de natuur, hebben de acties ook een meerwaarde voor ons bedrijf en onze werknemers. We plaatsen picknickbanken in groenzones, we creëren wandelzones en buitenplekken om te vergaderen. Zo krijgen ook zij een aangename werkomgeving. Ze worden ook betrokken bij de verschillende acties. Zo stellen we op de sites bijvoorbeeld biodiversiteitsambassadeurs aan.

Biodiversiteitsactieplannen toegepast

1. Wienerberger realiseert 2e landduin in Beerse Absheide

Wienerberger werkt verder aan een hogere biodiversiteit. Reeds in 2019 legden we op onze site in Beerse Absheide een eerste landduin aan ten noorden van het grondstoffenplein als buffer tussen industrie en natuur. In 2022 werd aansluitend een tweede landduin gerealiseerd en afgewerkt met een zandige toplaag (A). Deze landduin werd over de volledige oppervlakte geënt met heidemaaisel om verder te ontwikkelen tot een heidehabitat waar soorten zoals levendbarende hagedis, tengere pantserjuffer en heidesabelsprinkhaan hun plek zullen vinden. Tussen de beide landduinen werd een poel gegraven om soorten zoals poelkikker en vinpootsalamander de nodige kansen te bieden (B).

Periodiek beheer door schapen

Periodiek beheer van beide landduinen gebeurt door een kudde schapen, hetgeen voor meer variatie en structuur zorgt. (C) Zowel de inrichting van het gebied als het beheer ervan draagt bij tot het bekomen van een hogere biodiversiteit.

Bijkomende grondwal

In de nabije toekomst plant Wienerberger Beerse een bijkomende grondwal van ca. 3.000 m² ten oosten van beide landduinen, op de grens industrie-natuur. Op die manier ontstaat een waardevol aaneengesloten natuurgebied van maar liefst 2 ha, dat zal worden beheerd in functie van Europese natuurdoelen.

(A)

(B)

(C)

2. Biodiversiteit in onze groeve Mullier/Bois Fichaux Moeskroen

In Moeskroen baat Wienerberger al vele decennia een kleigroeve uit op ca. 1 km afstand van de dakpannenfabrieken van Aalbeke en Moeskroen. Hier komt de vette blauwe Aalbekeklei voor, ideaal voor de productie van dakpannen en bakstenen. Niet alleen is de site gekend voor haar natuurlijke rijkdommen, ook vele dier- en plantensoorten komen voor in de dynamische omgeving van de ontginning.

Samenwerking met de gemeente

Reeds vele jaren werkt Wienerberger samen met de gemeente om reeds tijdens de ontginningsfase natuurontwikkeling te stimuleren, en waar mogelijk de site open te stellen voor het publiek. In 2010 legde

Wienerberger op die manier reeds een wandelpad aan in de bufferzone rondom de groeve. Samen met de gemeente werd een boomplantactie ondernomen en de gemeente bracht allerlei nestgelegenheden en infoborden aan. Naast een bijenhotel, vinden we er ook een valkenkast en een schuilplaats voor amfibieën en reptielen. De gemeente beheert sindsdien dit stukje natuur en doet er geregeld een soortenmonitoring.

Sinds 2010 waren er meer dan 5.000 observaties, en men vond in de groeve niet minder dan 1.159 verschillende plant- en diersoorten, waaronder 372 verschillende soorten nachtvlinders. Een inventarisatie van de wilde bijen in 2021 door Aculea (werkgroep wilde bijen Natuurpunt) leverde maar liefst 86 verschillende bijensoorten op, waaronder

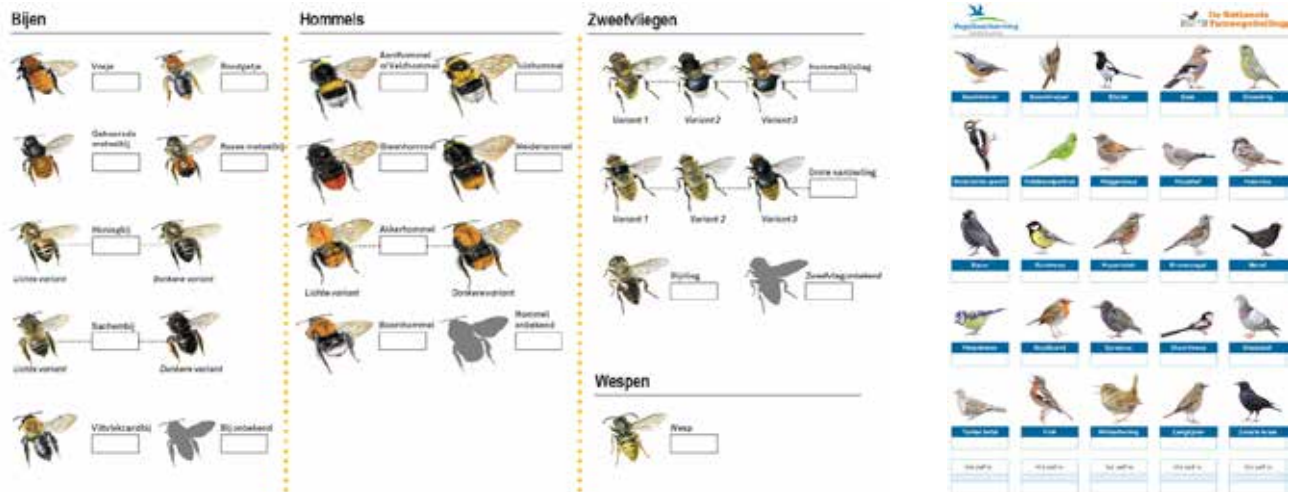

de ernstig bedreigde wilde sachembij, en de regionaal uitgestorven gewaande pluimvoetbij (eerste observatie in België)! De ontginning en het omkaderende beheer leveren dus heel wat kansen aan de natuur om zijn gang te gaan.

Nabestemmingsvisie

Eigen aan een ontginning is het mettertijd opschuiven van het ontginningsfront in de ruimte. Dat creëert een opeenvolging aan ecotopen, gaande van landbouwgebied (voor ontginning), over kale bodem (tijdens ontginning), naar deels heropgevulde **waterrijke zones** (na ontginning). In samenwerking met de gemeente Moeskroen werd een nabestemmingsvisie opgemaakt, die langzaamaan verder vorm krijgt. In 2022 nog werd 1,4 ha afgewerkte groeve opgeleverd aan de gemeente, die hier nu verder natuurbeheer zal installeren. Finaal zijn er plannen om gefaseerd delen op te leveren die samen een groot natuur- en landschapspark zullen vormen, toegankelijk voor het publiek. Op die manier krijgt de gemeente Moeskroen er een mooi stukje groen bij.

3. Monitoring door biodiversiteits-ambassadeurs

Tegen eind 2023 heeft elk van onze productiesites een biodiversiteitsactieplan. We leggen onder meer poelen aan, planten bomen en hagen, passen het maai-beheer aan om kruidenrijke graslanden te bekomen en plaatsen nestkasten en insectenhôtels. Dit alles met het oog op een verhoogde biodiversiteit, dus meer soorten dieren en planten, en liefst ook meer exemplaren van deze soorten. Op die manier worden populaties robuuster en meer bestand tegen de klimatologische grillen die we steeds meer beleven.

Maar hoe meet je de effecten van onze inspanningen op vlak van biodiversiteit? Eén manier om daar een zicht op te krijgen is de monitoring van soorten; letterlijk tellen hoeveel exemplaren je van elke soort gezien hebt. Er bestaan veel verschillende manieren om dit te doen, gaande van het ophangen van vleermuisdetectoren en wildcamera's, over het inventariseren van de fauna op vierkantemeterhokken, tot het tellen van bepaalde doelsoorten of soortengroepen.

Soorten tellen

Bij Wienerberger kozen we ervoor om alvast van start te gaan met een monitoring door onze mensen zelf, de biodiversiteitsambassadeurs. Op elke site doen we een oproep wie zich

hiervoor kandidaat wil stellen, en deze mensen gaan volgens het principe van de burgerwetenschap driemaal per jaar (in april, juni en september) letterlijk beestjes tellen. Na een korte opleiding in het **herkennen van soorten** door experts in het vakgebied volgen ze in een paar uren een vastgelegde route waarbij ze elke observatie van een vlinder, hommelt, zweefvlieg, bij of vogel noteren. Als het kan op soortniveau, als dat niet lukt op soortengroepniveau. De resultaten geven een beeld van wat er leeft en zweeft op onze sites, en op den duur ook welke soorten het beter of minder goed doen. Deze gegevens kunnen ons helpen om het beheer van onze groene zones bij te sturen. De eerste monitoringsronde gebeurde in september 2022 door de ambassadeurs van Aalbeke. Intussen wordt er verder uitgerold naar de andere sites.

Dynamiek op gang brengen

Maar wat misschien nog beter is: niet voor niets krijgen ze de titel ambassadeur. Door onze mensen op vrijwillige basis te betrekken in ons biodiversiteitsverhaal, kunnen ze dit ook gaan vertellen aan collega's, vrienden of familie, en komt er een nog grotere dynamiek op gang. En dat is meer dan ooit nodig, want de druk op de soorten waarmee we samenleven was nooit groter dan vandaag. Wienerberger wil dan ook maar wat graag helpen om het tij te keren.

4. Fruitboomgaard Aalbeke

De medewerkers van Wienerberger en POMKO vzw kwamen op 2 december 2022 samen bij de dakpannenfabriek te Aalbeke om een nieuwe fruitboomgaard aan te planten. Deze cultuurhistorische boomgaard werd aangeplant als onderdeel van het grotere biodiversiteitsplan van de site van Aalbeke.

POMKO vzw

Het Pomologisch Kollektief (POMKO vzw) deelt kennis en plezier met jong en oud door middel van fruitkundig cultuur-historisch onderzoek, inventarisatie en unieke belevingen. Zij borgen oude appel- en perensoorten door het in kaart brengen van oude rassen of door het uitbouwen van collecties met lokale en nationale soorten. Daarnaast beheren, onderhouden, ontwerpen en planten zij waardevolle boomgaarden.

Eikelmuis als doelsoort

Wienerberger wil de biodiversiteit in de regio versterken door het opzetten van een biodiversiteitsplan voor elke site. In Aalbeke is de eikelmuis de doelsoort, maar tal van andere soorten fauna en flora profiteren mee van de aanpassingen. Zo komt er een omgeving met een verscheiden voedselaanbod en schuilplekjes. Hiertoe wordt een extensief maaibeheer toegepast op verschillende delen, waarbij een bloemenrijk grasland, houtkanten, bosschages en bermen worden gerealiseerd. Daarnaast zal er een gevarieerde fruitboomgaard met vroege en late soorten komen, die een bron van voedsel en schuilplaatsen vormt voor de slaapmuizensoort. Dat alles helpt bij het versterken van de biodiversiteit en het creëren van een optimale leefomgeving voor de eikelmuis. Ook werden er, samen met de Eikelmuiswerkgroep Zuidwest-Vlaanderen en Stadslandschap Leie en Schelde (Provincie West-Vlaanderen), nestkasten gehangen op de site (foto rechts), waarmee de aanwezigheid van de eikelmuis kan worden opgevolgd.

Boomgaard met 'oude krakers'

In totaal werd in het biodiversiteitsactieplan van de site zo'n 4000 m² aangeduid als boomgaard. De aanplant wordt in verschillende fasen uitgevoerd. In de eerste fase werden halfstamfruitbomen geplant. Deze bevatten 'oude krakers' uit de buurt. Oude krakers zijn bomen die al langer dan 80 jaar in de omgeving voorkomen. Door die bomen toe te voegen aan de boomgaard, bewaart POMKO samen met Wienerberger het genetische DNA van de regio. Eén zo'n oude kraker is de Mahieupeer, die eerder met uitsterven was bedreigd. De Mahieupeer wordt verondersteld afkomstig te zijn uit de regio van Aalbeke, en werd al langer gebruikt voor het bakken van perentaarten. Momenteel loopt een cultuurhistorisch onderzoek om meer streekgebonden fruitbomen te identificeren die kunnen deel uitmaken van toekomstige aanplantingen.

Oude fruitboomrassen

Het planten van die fruitboomgaard benadrukt het belang van biodiversiteit en de rol die het behoud van oude fruitboomrassen daarin speelt. Oude fruitboomrassen, zoals de Mahieupeer, kunnen unieke eigenschappen hebben die ze goed geschikt maken voor de omgeving en die gunstig zijn voor de lokale fauna.

Door die bomen te planten, draagt Wienerberger bij aan het behoud van de rassen en ook aan de algemene gezondheid en vitaliteit van het lokale ecosysteem.

5. Boomplantactie groeve Dewitte Aalbeke

In de groeve 'Dewitte' aan de Lauwsestraat te Aalbeke/Lauwe ontgon Wienerberger lange tijd klei voor de productie van dakpannen in de nabijgelegen fabrieken van Aalbeke en Moeskroen. Na de ontginning werd de groeve opgevuld met niet-verontreinigde gronden afkomstig van infrastructuurwerken in de omgeving. Toen deze werken op hun einde liepen, was het tijd om de nabestemming te realiseren.

Nabestemmingsplan

De groeve is gelegen in het Preshoekbos; het Stadsrandbos van Kortrijk en Menen. In samenwerking met het Agentschap voor Natuur en Bos en de steden werkte milieuconsulent Jan Feryn een nabestemmingplan uit dat zich ecologisch volledig inpast in de doelstellingen voor het bos. Er komt een grote waterplas van ca. 1 ha, omringd door hooiland dat via een bosrandvegetatie overgaat in een bos.

Plas

De plas krijgt een onregelmatige vorm en wordt met flauwe oevers aangelegd, waarop een rietkraag zal ontstaan. Hij komt in het laagst gelegen gedeelte van het terrein te liggen zodat hij grondwatergevoed wordt en steeds water kan bevatten. Maar ook het grootste deel van het terrein helt af naar de plas, waardoor het hemelwater gebufferd wordt en maximaal de kans krijgt om te infiltreren. In het centrale gedeelte van de plas wordt een zone met overdiepte aangelegd, zodat zelfs in de meest droge omstandigheden er een zone onder water blijft staan waar het waterleven zich kan in terugtrekken tot er opnieuw nattere periodes aanbreken.

Hooiland

De open gedeelten zullen een paar keer per jaar gemaaid of begraaasd worden, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Op die manier gaan we de vergrassing tegen en zullen er maximaal kruiden- en bloemrijke vegetaties ontstaan, ideaal voor insecten en vlinders.

Inrichtingsschets van de groeve © Jan Feryn

Ruigte en mantelzoom

Belangrijk voor de biodiversiteit is om een zo groot mogelijke variatie te hebben in begroeiing en bezonning. Het hooiland moet langzaam overgaan naar het bos via ruigte en een mantelzoom: hier is de begroeiing wat lager en verspreid, en wordt er niet gemaaid. Dit is een ideale habitat voor vlinders. Als na een aantal jaren de verbossing te groot wordt, worden gedeelten ervan gefaseerd in hakhout gezet, waarbij er steeds een variatie blijft in leeftijd van het bos.

Bos

Het bos zelf bestaat uit streekeigen soorten en kan de volgende jaren spontaan verder ontwikkelen. Maar liefst 20 verschillende soorten, waaronder zomereik, winterlinde, steeliep, boskers, haagbeuk, hazelaar, meidoorn, sleetdoorn, spork en Gelderse roos, komen erin voor.

Impressie van de groeve voor en na de inrichtingswerken ©Feryn

Het bos moest natuurlijk nog aangeplant worden. Daarom nodigden we op 9 januari 2022, samen met het Agentschap voor Natuur en Bos, burens, eigen medewerkers en mensen van Stad Kortrijk en Menen uit om samen boompjes te planten op de terreinen. Onder een stralende zon werd het met meer dan 100 enthousiaste planters een schitterende dag. Hieronder krijg je een impressie van de boomplantactie.

foto © Jonas Lampens

‘Bouw je eigen bijenhotel’-wedstrijd

Naar aanleiding van de Week van de Bij organiseerde de Wienerberger van 30 mei t.e.m. 10 juli 2022 een wedstrijd voor particulieren waarbij zij een ecologisch pakket konden winnen.

Het opzet van de wedstrijd was om een bijenhotel te maken met natuurlijke materialen en met (oude) bouwmaterialen, om zo de materialen een tweede leven te geven als bijenhotel en de biodiversiteit in de tuin te bevorderen.

Om de wedstrijd te promoten, en als voorbeeld voor deelnemers, maakten we samen met milieuconsulent en expert biodiversiteit Jan Feryn een videotutorial met info over waarom en hoe een bijenhotel te bouwen.

WERKNEMERS & SOCIALE IMPACT

WIENERBERGER PERSONEEL

Voor Wienerberger staat het nemen van verantwoordelijkheid voor al onze medewerkers voorop. We zetten ons in voor diversiteit, inclusie en gelijke kansen in ons bedrijf en ondersteunen onze medewerkers bij het ontwikkelen van hun vaardigheden en talenten. Samen kunnen we met onze producten en systeemoplossingen de levenskwaliteit van mensen verbeteren. We bieden onze medewerkers een veilige en motiverende werkomgeving en zetten ons in om hen respect en waardering te tonen.

Streefdoel van ons Duurzaamheidsprogramma 2023

≥15%

vrouwen in
senior management

≥30%

vrouwen in
bediendenfuncties

Wienerberger beseft dat het percentage vrouwen in bepaalde functies slechts een van de vele belangrijke aspecten vormt van een hoge diversiteitsgraad. We zien deze doelstellingen als een eerste stap. Voor ons gaat het niet om het bepalen van quota, maar om het creëren van een positief bewustzijn van gendergelijkheid.

Streefdoel 2023

10%

meer opleidingsuren per
werknemer tegen 2023,
in vergelijking met 2020

Wienerberger gelooft in het gericht ontwikkelen en ondersteunen van zijn werknemers, en bevordert het netwerken en deelnemen aan internationale kennisuitwisseling.

WIENERBERGER SOCIALE IMPACT

Wienerberger engageert zich voor een maximale positieve impact op de samenleving. Sinds vele jaren ondersteunen wij sociale projecten en instellingen. Wij focussen vooral op de landen waarin we actief zijn. Daar helpen we mensen in nood aan huisvesting en adequate leefomstandigheden binnen het kader van onze sociale projecten.

7. Werknemers & sociale impact

Wienerberger personeel

De Wienerberger hr-strategie: inzetten op de ontwikkeling van medewerkers en bedrijf

Onze medewerkers vormen de basis van ons succes en zijn een sleutelfactor voor de verdere ontwikkeling van het bedrijf. Wij zijn ervan overtuigd dat ons duurzame economische succes het gevolg is van de vaardigheden, de diversiteit en de toewijding van onze werknemers, en ook van de Wienerberger bedrijfscultuur.

Wij verzekeren dat onze medewerkers bij Wienerberger aan de slag gaan in een warme omgeving, waar ze hun competenties verder kunnen ontwikkelen en waar ze de nodige erkenning krijgen. De afdelingen en teams binnen onze grote multinational, zijn overzichtelijk gestructureerd. Daardoor overheerst de familiale sfeer en kan iedereen bijdragen aan zijn persoonlijke succes en dat van Wienerberger.

Hr-beleid gericht op engagement en prestatie

Op het vlak van engagement investeren we in:

- > duidelijke communicatie over onze visie en strategie via de jaarlijkse roadshows voor alle medewerkers
- > een cultuur waar samenwerken en constructieve feedback geapprecieerd wordt
- > het werken aan de teamsfeer.

Op het vlak van prestatie leggen we de focus op:

- > autonomie en beslissingsbevoegdheid op de juiste niveaus
- > appreciatie en erkenning van het individu
- > opleiding.

Hr-management en diversiteit: een krachtig signaal

Het erkennen van onze medewerkers betekent erkenning op alle gebieden, ook van wie we als medewerker zijn. Wienerberger heeft dan ook uitdrukkelijk oog voor diversiteit. Dat blijkt onder meer uit het feit dat er steeds meer vrouwen werken bij Wienerberger België. Sterker nog, het directiecomité van Wienerberger België bestaat voor 40% uit vrouwen. Hiermee geven we een krachtig signaal in onze organisatie.

Taalcoaching

Maar diversiteit gaat over meer dan de unieke kenmerken en eigenschappen van mensen. Het

gaat ook over inclusie: het gedrag en de sociale normen, waardoor mensen zich gerespecteerd voelen en deel uitmaken van een groter geheel, het omarmen van de verschillende culturen op de werkvloer, de verschillende talen...

De eerste stappen zijn reeds gezet. In een aantal Wienerberger vestigingen krijgen anderstalige medewerkers de kans om, tijdens de werkuren, een taalopleiding Nederlands te volgen. De focus ligt op de dagelijkse woorden die onze medewerkers gebruiken, die ze nodig hebben om met elkaar te communiceren.

Veiligheid is onze prioriteit

Wienerberger neemt zijn verantwoordelijkheid voor het bieden van veilige en gezonde werkomstandigheden voor zijn werknemers zeer serieus. We houden standvastig vast aan onze toewijding om veiligheid tijdens (en na) het werk voorop te stellen.

Ons streefdoel is om als producent van bouwmaterialen en -oplossingen de beste veiligheidscijfers van de sector voor te leggen. De doelstelling van Wienerberger is duidelijk: nul ongevallen.

Bij Wienerberger zijn we ervan overtuigd dat de veiligheid en gezondheid van onze medewerkers een meerwaarde zijn voor het bedrijf en voor de samenleving, en leiden tot een grotere betrokkenheid van de medewerkers. Meer dan ooit tevoren stelt ons bedrijf alles in het werk om een veilige en gezonde werkomgeving te creëren, van de dagelijkse routine in onze fabrieken en kantoren tot de sites van onze klanten en de lokale gemeenschappen.

Sociaal engagement

Wienerberger wil als producent van bouwmaterialen met zijn producten en kennis een steentje bijdragen aan de maatschappij. Wij steunen tal van sociale projecten in heel wat landen. In Oeganda gaat het bijvoorbeeld om een sanitair project van Ondernemers Voor Ondernemers en Join for Water (zie verder in dit hoofdstuk).

In België steunden we in 2022 diverse sociale projecten. Zo steunden we vzw Ovenbuur bij de bouw van een bakoven met bakhuis, als ontmoetingsplek voor de buurt (zie verder in dit hoofdstuk).

Wienerberger België – Projecten en realisaties 2022

Arbeidsveiligheid: Wienerberger neemt zijn verantwoordelijkheid

Veilige en gezonde werkomstandigheden aanbieden is voor Wienerberger prioritair. Bij al onze activiteiten plaatsen we veiligheid voorop. Via de Safety Portal-app kunnen risico's of onveilige situaties gemeld worden.

Iedere werknemer moet een onveilig geachte activiteit of procedure meteen stopzetten. Het werk mag enkel worden hervat wanneer de veiligheid opnieuw gegarandeerd is.

Ondanks onze inspanningen op gebied van veiligheid, zijn er helaas nog steeds ongevallen gebeurd. De frequentiegraad voor ongevallen met werkverlet lag in 2022 op 9,37 (een belangrijke daling van 25% t.o.v. 2021).

	2020	2021	2022
Frequentiegraad	10,94	12,55	9,37

Meerdere sites ongevallenvrij

In 2022 telden we 4 sites zonder ongevallen met werkverlet (sites TDH, Devakort, Westmalle en Maaseik). Sites Westmalle en Maaseik waren respectievelijk zelfs 2 en 3 jaar ongevallenvrij.

Nieuwe werkkledij

In 2022 werden alle sites voorzien van uniforme High Visibility werkkledij (fluo oranje met reflecterende stroken), conform de Wienerberger veiligheidsstandaard.

We care Wienerberger

Het aantal afwezigheidsdagen door ziekte lag in 2022 op gemiddeld 13,56 dagen per werknemer. Deze stijging van 10% t.o.v. 2021 valt te verklaren door Corona.

Het 'We care Wienerberger'-programma focust op de ondersteuning van onze werknemers terwijl ze actief zijn, maar ook terwijl ze ziek zijn, of terugkomen na een periode van ziekte. Zo trachten we, in overleg met alle sociale partners, de betrokkenheid van de medewerkers te verhogen en in te zetten op een positieve ingesteldheid en welzijn.

Onze teamleiders en leidinggevenden werden in 2022 opgeleid rond het voeren van terugkeergesprekken en gesprekken tijdens de afwezigheid van de werknemer.

	2020	2021	2022
Afwezigheidsdagen gemiddeld per werknemer	13,74	12,32	13,56

Verkiezing top 3 veiligheidsmeldingen 2022

Sinds januari 2018 zijn wij gestart met het systematisch registreren, documenteren en oplossen van de zogenaamde 'veiligheidsmeldingen'. Hierbij streven we naar een zo hoog mogelijke betrokkenheid en input van onze medewerkers.

Jaarlijks slagen we erin om vele meldingen te registreren en op te lossen. In 2022 kwamen er maar liefst 2280 veiligheidsmeldingen binnen via de Safety Portal-app (bijna een verdubbeling ten opzichte van 2021). De top 3 veiligheidsmeldingen bestaat uit STF (Slip Trip Fall), machines en orde & netheid. Meer dan 80% van de veiligheidsmeldingen werd opgelost binnen de vooropgestelde termijn. De doelstelling voor 2023 is om 2 veiligheidsmeldingen per medewerker te registreren (zo'n 2400 in totaal), waarvan 85% succesvol afgehandeld.

Elk jaar wordt een top 3 gekozen uit de opgeloste veiligheidsmeldingen. Elke site maakte vooraf een selectie van hun veiligheidsmeldingen, waarna ze die presenteerden en toelichtten op de (online) Safety Award Ceremonie.

Voor - zonder tilhulp

Na - met tilhulp

Site Zonnebeke kwam als winnaar uit de bus, voor het plaatsen van een ergonomische tilhulp aan de pers/snijmachine.

Werken aan een duurzame veiligheidscultuur

De gezondheid en het welzijn van de medewerkers ligt Wienerberger heel nauw aan het hart. Een motiverende en vooral veilige werkomgeving is onze prioriteit. Wienerberger zet al geruime tijd in op het systematisch verbeteren van de arbeidsveiligheid en de arbeidsomstandigheden in de verschillende afdelingen.

Het aanpassen van ons gedrag tegenover eventuele risico's is eveneens belangrijk. In 2020 lanceerden we daarom een interne veiligheidscampagne. Er werd een 'werkgroep veiligheidscultuur' opgericht, met als doel een vooruitstrevende veiligheidscultuur te ontwikkelen. Om dat doel te helpen bereiken, stelden we veiligheidsambassadeurs aan, en werd er een veiligheidsmascotte ontwikkeld.

3 sites toegevoegd aan het veiligheidscultuurtraject

Om een duurzame en vooruitstrevende veiligheidscultuur te ontwikkelen, gingen we in 2021 van start met 2 pilotsites, Péruwelz en Kortemark. In 2022 stapten ook Malle, Rumst en Zonnebeke in het veiligheidscultuurtraject.

Iedere site kreeg een eigen nulmeting, om te weten op welk veiligheidsniveau (op de veiligheidscultuurladder van Hudson & Parker) de sites zich bevonden. De nulmeting bestond uit een enquête met 16 specifieke vragen waarop de medewerkers intuïtief hun eigen mening konden geven, aangevuld met gesprekken op de werkvloer. Zo kon een goed beeld worden bekomen van de maturiteit van de veiligheidscultuur op elke site.

De resultaten van de nulmetingen worden meegenomen in het veiligheidscultuurtraject van de desbetreffende site.

Workshops Veiligheidsleiderschap

De leden van het 'Safety Behaviour Experts'-team organiseren interne workshops voor de operationele leidinggevende van de sites. In de workshops wordt teruggekoppeld op de nulmeting, worden engagerende veiligheidsgesprekken geoefend, en wordt ingegaan op het ABC van de gedragspsychologie. Elke workshop wordt afgesloten met een zogenaamde 'Call to action': een opdracht die in de navolgende weken moet worden uitgevoerd zodat de praktijk (motorisch leren) aan de theorie (cognitief leren) kan worden gekoppeld. Op die manier wordt goed veiligheidsleiderschap verankerd in de dagelijkse gewoontes.

De overige sites

Uiteraard bleven de andere sites intussen niet stilstaan. De verworven inzichten en 'best practices' worden namelijk steeds gedeeld binnen de groep. De overige sites nemen binnenkort ook deel aan een intensief veiligheidscultuurtraject.

Werken aan een duurzame veiligheidscultuur...
SAMEN komen we er!

Engagerende veiligheidsgesprekken oefenen

Veiligheidsdag

Om het belang van veiligheid in de kijker te zetten, werd op 28 april 2022 (de Werelddag voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk) voor het eerst op alle sites van Wienerberger België een Nationale Veiligheidsdag georganiseerd. Op de diverse sites stonden verschillende thema's centraal, waaronder brandveiligheid, EHBO, valpreventie, heffen en tillen en verkeersveiligheid. De veiligheidsdag ging op alle sites tegelijk door, symbolisch aangezien veiligheid een thema is dat ons allemaal aanbelangt, en met elkaar verbindt. Om de leuze 'veiligheid voorop' kracht bij te zetten, wordt de veiligheidsdag georganiseerd bij stilliggende productie.

De nieuwe personeelsparking en aanmeldzone op de site van Péruwelz

In 2020 telde de personeelsparking op de site van Péruwelz 36 plaatsen, wat ruim onvoldoende was voor het aantal werknemers. Het parkeerterrein was ook niet omheind. Wie 's nachts of in het weekend werkte, liet zijn voertuig dan ook niet graag zonder enig toezicht achter bij de ingang van de fabriek. De transporteurs die bakstenen kwamen laden, beschikten op hun beurt niet over parkeerplaatsen aan de check-in.

1 oplossing voor alle problemen

Als oplossing werd een klein deel van het opslagterrein omheind. Medewerkers kunnen met behulp van een badge de automatische slagboom openen.

De capaciteit van de nieuwe parking werd zo uitgebreid tot 68 plaatsen. Vanzelfsprekend kregen ook de fietsen en moto's hun toegewezen ruimte in het nieuwe concept van de parking. Op het vroegere parkeerterrein zijn nu 15 plaatsen voorzien voor bezoekers, naast een rotonde en twee parkeerplaatsen voor vrachtwagens aan de check-in.

HR-management

Globale automatisering hr-processen

De implementatie van de employee central, onderdeel van 'SAP SuccesFactors', ging van start begin 2022. Dit hr-informatiesysteem ondersteunt en automatiseert verschillende hr-processen. Het wordt globaal toegepast, over alle landen binnen Wienerberger en vormt de 'single source of truth' van de personeelsdata. Het systeem zorgt voor meer transparantie voor werknemer en manager, en maakt datatracking mogelijk. De verdere uitrol is voorzien voor 2023 en 2024.

Rekrutering & interne mobiliteit: in het teken van de 'war for talent'

De trend van 2021, zijnde uitzonderlijk veel vacatures, werd in 2022 voortgezet. Hierbij kwamen een lege arbeidsmarkt en een recordaantal openstaande vacatures in België. Het heeft ertoe geleid dat rekrutering een niet te onderschatten uitdaging werd, waarbij er afgestapt wordt van het klassieke zoekproces. De horizons werden verruimd, en in samenwerking met Wienerberger India werd een eerste medewerker uit India op onze site in Kortemark tewerkgesteld. De integratie verliep zeer vlot.

In 2023 wordt verder gewerkt rond het aspect van internationale tewerkstelling. Het ziet er alvast veelbelovend uit.

Om blijvend instroom te genereren werd er in 2022 extra aandacht besteed aan employer branding. De focus lag voornamelijk op de verdere externe bekendheid van Wienerberger. Er werden diverse nieuwe video's gemaakt (jobs in de kijker, bar talks...) om te worden ingezet in concrete campagnes. De campagnes hebben geleid tot een hogere instroom en een grotere naamsbekendheid (van plaats 10 naar 9 volgens de Randstad employer branding enquête).

Een brede focus

Wienerberger is zich sterk bewust van de uitdagingen op de arbeidsmarkt en onderneemt de nodige acties. Hierbij richt ze zich zowel tot de actief als de niet-actief werkzoekenden.

- > de niet-actief werkzoekenden benadert Wienerberger via sociale media, maar ook via Google en YouTube features. In samenwerking met een marketingbureau werden verschillende campagnes opgezet. Om niet-actief werkzoekenden te bereiken die niet op sociale media actief zijn (maar wel op andere websites) wordt samengewerkt met een externe partner
- > de actief werkzoekenden worden benaderd via verschillende jobkanalen en diverse interim- en selectiekantoren. Specifiek voor afstuderende jongeren, wordt ingezet op deelname aan jobbeurzen (21 jobbeurzen in 2022) en schoolactiviteiten.

Daarnaast worden onze medewerkers aangemoedigd om mee te zoeken naar nieuwe collega's. Met het ambassadeurschapsprogramma ontvangt de medewerker een Kadonation cadeaubon indien de aangebrachte medewerker een vast contract ontvangt. Zo konden we meerdere medewerkers in 2022 bedanken.

Meer mensen tewerkgesteld

Wienerberger België groeit. Dat weerspiegelt zich in het aantal nieuwe medewerkers. Het afgelopen jaar kregen 132 arbeiders een arbeidsovereenkomst voor bepaalde of onbepaalde duur. Daarnaast werden er 46 vacatures voor bediendenfuncties ingevuld, een zesde daarvan door eigen medewerkers.

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt enerzijds, en onze focus op erkenning en ontwikkeling anderzijds, willen wij het aandeel van interne doorstroming verder verhogen.

Training & ontwikkeling: kansen voor ontplooiing en ontwikkeling

Via een ruim opleidingsaanbod biedt Wienerberger België zijn medewerkers de kans om zichzelf verder te ontplooiën en ontwikkelen.

E-learning modules

Cornerstone werd in de hele Wienerberger organisatie uitgerold met de ondersteuning van de hoofdzetel in Wenen. Via deze trainingssoftware wordt per vestiging een opleidingscatalogoog aangeboden en kunnen medewerkers e-learning modules volgen over verschillende onderwerpen. De medewerkers kunnen zelf opleidingen aanvragen en een overzicht met hun gevolgde opleidingen raadplegen.

Dankzij het Cornerstone-platform kan Wienerberger het opleidingsaanbod beter afstemmen op de reële opleidingsnoden.

Meer uren opleiding

In 2022 bedroeg het gemiddeld aantal uren opleiding 24,8 uren, ofwel 3,1 dagen per medewerker. Dat is een sterke stijging van bijna 23% ten opzichte van 2021 (20,2 uren). Het trainingsbudget steeg in 2022 van €329 naar €354 per medewerker.

De basis voor ons trainingsbeleid werd omgezet in een opleidingskader en omvat 3 pijlers:

- > ontwikkelen van een leercultuur waarbij ingezet wordt op het bevorderen van de leerbaarheid
- > opvangen van lacunes in de arbeidsmarkt, voornamelijk gefocust op technische opleidingen
- > ontwikkelen van leiderschap.

Om een antwoord te kunnen geven op bovenstaande pijlers vertrekt Wienerberger altijd vanuit de medewerker. Elke medewerker leert namelijk op zijn eigen manier. Het is daarom belangrijk om verschillende leervormen aan te bieden (zie 'Aanbod').

- > **vraag:** tijdens eindejaarsgesprekken en groeigesprekken wordt het thema opleiding besproken. Daaruit volgt een opleidingsvraag, die deel uitmaakt van het opleidingsplan

> **aanbod:** Wienerberger investeert steeds meer in het ontwikkelen van een opleidingsaanbod voor de medewerkers. Het 'Iedereen LEERT!'-programma, en de opleidingscatalogoog die via de Cornerstone software in alle vestigingen wordt aangeboden, zijn daarvan een voorbeeld. Het aanbod binnen Wienerberger is gericht op 3 zaken:

- persoonlijke ontwikkeling & ontwikkeling van interpersoonlijke vaardigheden,
- ontwikkelen van functionele competenties en het verwerven van expertise,
- ontwikkeling van de leercultuur.

Om kennis binnen onze eigen organisatie meer te verankeren heeft Wienerberger in 2022 ook verder gewerkt aan de technische 'communities'. Binnen de domeinen veiligheid, energie en onderhoud werden verschillende workshops georganiseerd.

> **strategie:** hierbij denken we aan opleidingen die gestuurd worden door de directie, waarbij de focus ook in 2022 lag op leiderschapsontwikkeling. Er werd extra aandacht geschonken aan emotionele intelligentie, positieve feedback en situationeel leiderschap.

Compensation & Benefits

Ook op vlak van het verloningsbeleid zet Wienerberger in op duurzaamheid. Zo wordt sedert 2022 aan de bedienden de mogelijkheid geboden om hun eindejaarspremie aan te wenden voor een fietslease. Reeds vele medewerkers gingen op dat aanbod in, en we zagen het woon-werkverkeer dat per fiets wordt afgelegd mooi toenemen. Dat is niet alleen goed voor het milieu, maar ook goed voor de (mentale) gezondheid!

In aanloop naar 2023 trekt Wienerberger België de kaart van de elektrische bedrijfswagens. Sedert 2022 biedt de car policy van Wienerberger de mogelijkheid om te opteren voor een volledig elektrische bedrijfswagen. Daar waar de keuze tot nog toe vrijblijvend was, zullen elektrische bedrijfswagens vanaf 2023 de norm zijn, met als doel de bedrijfswagens met een klassieke verbrandingsmotor te laten uitdoven in onze vloot.

Welzijn

Om het welzijn van onze medewerkers structureel te verhogen, is er in 2022 een Werkgroep Welzijn opgericht (foto). De werkgroep bestaat uit enthousiaste welzijnsambassadeurs uit alle sites. Ze ondernemen diverse acties.

Zo werden in 2022 reeds 'Oe est?' workshops georganiseerd, waar medewerkers zich vrijblijvend voor konden inschrijven. In die workshop lag de focus op mentale veerkracht. In 2023 zetten we deze trend verder met o.a. het aanbieden van deze workshop bij al onze welzijnsambassadeurs.

Een andere realisatie omhelst het initiatief om in de vestiging te Kortrijk over te stappen van flessenwater naar een drinkwatersysteem met gefilterd kraantjeswater. De medewerkers kregen er dan ook een herbruikbare drinkfles. Zo zorgen we mee voor minder energieverbruik en CO₂-uitstoot die ontstaat bij het produceren, recycleren, wassen, bottelen en transporteren van glazen flessen, en stimuleren we het drinken van water bij de medewerkers. Ook op de sites merken we langzaam een evolutie richting dergelijke herbruikbare flessen.

Wienerberger steunt vzw Ovenbuur

Vzw Ovenbuur bestaat uit een groep enthousiaste bakkers- en molenvrienden, en werd in 2021 opgericht. Hun doel was om een bakoven met bakhuis te bouwen, om van de molensite Sevensmolen in Kaulille (Bocholt) een aantrekkelijke ontmoetingsplek te maken, waar buurtbewoners op traditionele wijze brood en vlaai kunnen bakken, en verhalen kunnen vertellen. Ze willen het bakerfgoed en daarmee de bakcultuur in de regio promoten en de bevolking actief betrekken bij het bouwen en uitbaten van een bakoven.

Voor de bouw van de bakoven hadden ze uiteraard de juiste materialen nodig, en daarvoor kwamen ze bij Wienerberger terecht. Voor de bouw van de oven schonken we hen vuurvaste stenen en spieën voor de ovenmantel, gevelstenen Artiza Maaseiker Bont voor de buitenkant van de oven, en Koramic pannen voor het dak. De oven werd in 2022 officieel in gebruik genomen.

Ecologische toiletten in Oeganda voor een betere toegang tot hygiëne én bescherming van zoetwatervoorraden

Bij Wienerberger investeren we actief in maatschappelijk verantwoord ondernemen. We kiezen bewust voor projecten waarbij duurzaamheid, opleiding, ondernemerschap en het gebruik van duurzame materialen centraal staan.

Via de vzw Ondernemers voor Ondernemers (OVO) steunen we rechtstreeks lokale ondernemers in Afrika. De ngo Join For Water bouwt dankzij onze steun ecologische toiletten in Oeganda.

Flower toilets: een win-win voor mens en natuur

In 2022 ging in Oeganda een nieuw 5-jaren programma van start, waarbinnen verschillende activiteiten en projecten hun plaats hebben. De focus ligt op het beschermen van zoetwatervoorraden, maar ook op het verlenen van toegang tot water en andere water-gerelateerde ecosysteemdiensten, die Join For Water duurzaam verbetert. Infrastructuur voor water en sanitatie blijft daarom een belangrijke pijler van het programma, enerzijds omwille van de menselijke noden, en anderzijds ook om oppervlakte- en grondwater te beschermen tegen vervuiling op die plaatsen waar er een gebrek is aan sanitaire voorzieningen.

Bij Join For Water en zijn partners wordt gekozen voor ecologische toiletten, genaamd Flower Toilets. Een Flower Toilet is een composttoilet met 2 'ruimtes' met scheiding tussen urine en vaste materie. Deze wordt opgevangen in een eerste ruimte tot ze gevuld is. Dan wordt overgegaan naar de tweede ruimte, zodat de fractie in de eerste kan composteren. De urine wordt apart verzameld in een jerrycan naast het toilet en kan gebruikt worden als meststof. De volledige structuur wordt boven de grond gebouwd, zonder contact met grondwater, en met duurzame bouwblokken.

Met de Flower Toilets wil Join for Water de toegang tot goede toiletten in Oeganda verbeteren om de volksgezondheid te stimuleren, zonder schadelijke impact op het milieu. Bovendien kunnen – dankzij de unieke aanpak – jonge lokale ondernemers een inkomen verwerven.

Voortgang in 2022 dankzij Wienerberger

Op verschillende locaties in Oeganda werd in 2022 gewerkt rond sanitatie, inclusief huis-aan-huis marketing over de Flower Toilets, het bouwen van Flower Toilets, en de opleiding van gebruikers voor een goed onderhoud en verwerking van meststoffen. De meeste activiteiten vonden plaats ten noordwesten van de snelgroeïende stad Fort Portal, in het brongebied van de rivier de Mpanga. Er werden 5 Flower Toilets gebouwd op huishoudniveau, wat een toegang geeft tot sanitair voor ongeveer 35 mensen. Verder wordt er gebouwd aan een sanitair blok op een school, die toegang zal geven tot toiletten voor zo'n 1000 leerlingen.

OVO trofee

Op 22 november 2022 ging in Brussel een conferentie door n.a.v. de 22ste verjaardag van OVO. Het thema was 'Africa and Europe, Hand in Hand'. OVO heeft namelijk onder meer tot doel om duurzaam ondernemerschap in Afrika te bevorderen via partnerschappen met Belgische bedrijven en ondernemers die projecten ondersteunen met expertise en middelen. Naast onze steun aan Join For Water, werkten we in het verleden al met OVO aan de bouw van

twee scholen voor kinderen werkzaam in de baksteenindustrie.

Voor die jarenlange steun, mocht Wienerberger op de conferentie een trofee in ontvangst nemen.

DUURZAAMHEIDS- CASES

8. Duurzaamheidscases

Wienerberger België – Duurzame realisaties en samenwerkingen

Voor Wienerberger is meebouwen aan een duurzamere wereld essentieel, maar ook evident. We voegen de daad bij het woord door te participeren in concrete projecten. Het gaat om testcases die de reële effecten van duurzame materialen en technieken onderzoeken. We gaan deze uitdagingen aan in overleg en nauwe samenwerking met partners, zoals architecten, studiebureaus, aannemers, overheden, enz.

Onze producten en systeemoplossingen worden, net als hun duurzaamheid, steeds uitgebreid getest in de praktijk aan de hand van proefprojecten.

Circulair gevelproject Campus Martinus (Bilzen)

Wienerberger begeleidde al verschillende ontwerpers en opdrachtgevers in het zoeken naar een gepaste mortel voor de beoogde gevelsteen en toepassing. Een recent project dat we hebben begeleid, is de energetische renovatie van de campus Martinus van het GO! onderwijs in Bilzen.

Bij de renovatie werd de bestaande structuur van het schoolgebouw behouden, en de gevel kreeg een energetisch-optimale nieuwe schil. Voor de gevel koos HASA architecten voor de Terca Metropolis Dover Wit. In samenwerking met Wienerberger werden verschillende mortels getest, om de meest geschikte op zowel esthetisch als circulair vlak te verkiezen. De keuze viel uiteindelijk op een bastaardmorteltoepassing. Zo verzekeren de architecten dat de Terca gevelsteen voor de voorzetgevel op het einde van de levensduur van het gebouw een nieuwe bestemming kan krijgen.

Pilootproject ClickBrick Pure (Colruyt Zoersel)

Colruyt Group heeft de ambitie om zijn patrimonium stap voor stap circulair te maken. Eén van de vele aspecten daarin is een mortel- of lijmvrrije plaatsing van de gevelstenen. “We zijn daarom op zoek gegaan naar een droogbouwsysteem. In die zoektocht hebben we meerdere systemen met elkaar vergeleken, tot het bouwen van een testmuur toe. ClickBrick Pure kwam daar zowel esthetisch als uitvoeringstechnisch gunstig uit. Dat was voor ons voldoende overtuigend om het droogstapelsysteem toe te passen in onze nieuwe supermarkt in Zoersel.

Onze voorkeur ging naar ClickBrick Pure omdat de handvormsteen goed aansluit bij het klassieke formaat in het straatbeeld. Bovendien laat ClickBrick Pure als enige droogbouwsysteem het toe om in wildverband te werken. Dat zorgt voor een efficiëntere indeling van de gevelopeningen”, aldus arch. Hilde Carens, projectleider Duurzame Bouwmaterialen Colruyt Group Technics.

Gevelstenen maximaal hergebruiken

De eerste ervaringen uit het pilootproject zijn alvast positief voor Colruyt Group. “We hebben geleerd dat het systeem snel kan werken en weersonafhankelijk is. Zo is het niet langer nodig om mortel te maken of om te wachten tot de mortel voldoende is uitgehard. Om het tempo erin te kunnen houden, is het wel aan te raden dat de aannemer de stelling in één keer opbouwt.”

Met de keuze voor ClickBrick Pure hoopt Colruyt Group enerzijds bij een aanpassing of renovatie van de supermarkt de gevelstenen maximaal te kunnen hergebruiken in het gebouw zelf. Anderzijds moet het op het einde van de levensduur van het winkelpand de bedoeling zijn om een zo groot mogelijk aandeel van de stenen te hergebruiken in een ander gebouw, waardoor slechts een beperkt deel hoogwaardig zal moeten worden gerecycleerd.

Altijd in ideale omstandigheden werken

Bouwonderneming Jehoul is als gespecialiseerde aannemer een vaak terugkerende partner van Colruyt Group voor het bouwen en renoveren van haar patrimonium. Projectleider Andy Deckers kent de duurzame inborst van de retailer dus. “Toch keek ik eerst met een gemengd gevoel naar dit pilootproject. Het is mooi dat circulair bouwen zo evolueert, maar ik voelde me niet meteen geroepen om het systeem als eerste in ons land toe te passen. Maar we houden bij Bouwonderneming Jehoul van uitdagingen en het enthousiasme nam al snel de bovenhand na meer detailtoelichting van Colruyt Group en Wienerberger over het ClickBrick systeem. Ook na de praktijkervaring zie ik de meerwaarde van het droogstapelsysteem zeker wel in. Je werkt altijd in de ideale omstandigheden: er is nauwelijks werfafval, het risico op uitbloeiingen is beperkt omdat er geen mortel aan te pas komt en je werkt grotendeels weersonafhankelijk. Wij hebben tijdens een hittegolf kunnen doorwerken, maar dat kan evengoed in de winter wanneer het vriest of hard regent.”

Goede voorbereiding door Colruyt Group en Wienerberger

Colruyt Group en Wienerberger hadden het project al in grote mate voorbereid toen Bouwonderneming Jehoul in beeld kwam. “Die voorbereiding is wel zinvol: Wienerberger zorgt voor een aanduiding van de uitzettingsvoegen en hoek- en lateistenen op de uitvoeringsplannen. Dat vergemakkelijkt het bouwproces. Verder kregen we de palletten gesorteerd op de werf. De hoekstenen en lateistenen waren netjes apart verpakt en de palletten waren niet te zwaar. Dat is een voordeel in functie van de kraanbelasting.”

De opstart van het droogstapelsysteem vraagt een nauwgezette aanpak. “De kimlaag moet perfect in de mortel zitten. De minste fout manifesteert zich sterk in de hoge gevels. Bij een gevel in metselwerk kun je in iedere laag nog bijsturen. Maar we hebben onze tijd genomen om het werk perfect uit te voeren. Terugblikkend zijn we tevreden over de samenwerking in het pilootproject en trots op het eindresultaat.”

Architect Hilde Carens
Projectleider Duurzame Bouwmaterialen
Colruyt Group Technics

Andy Deckers
Projectleider Bouwonderneming Jehoul

Ontharden met de Passaqua waterpasserende kleiklinker

Geen kostbaardere grondstof om ons te verzekeren van een leefbare toekomst dan water, dierbaar water. Daarom wordt in de lage landen in snel tempo de oppervlakte van steden en gemeenten onthard. Niet alleen door stimulerende initiatieven zoals de wedstrijd 'tegelwippen', maar evenzeer door fraaie alternatieven te voorzien waar mogelijk. Onze Passaqua waterpasserende kleiklinker kan daarbij de ideale oplossing bieden.

Met onze grondwatervoorraad is het nog steeds erg pover gesteld. Dat is geen goed nieuws: niet voor planten en bomen, ook niet voor de mens. Ook op grote diepte is grondwater erg schaars geworden omdat het goeddeels werd opgepompt. De reserves zijn op. Dat is niet alleen een gevolg van de bevolkingsgroei, maar ook van stijgende economische activiteiten. Het weldadige 'sponslandschap' van Vlaanderen is gaandeweg in omvang afgenomen omdat er almaar meer terrein werd verhard. Die verraderlijke verharding groeide decennialang aan tot 14,4 procent van de totale oppervlakte. Met alle kwalijke gevolgen van dien.

Ondertussen krijgen we de laatste jaren te kampen met periodes van aanhoudende droogte en putten de hete, droge zomers de grond meer en meer uit. De algemene geringe neerslag kan door de grote verharding van het landschap bovendien niet eens doorsijpelen in de bodem. In de uitzonderlijke gevallen dat er dan weer extra veel regen valt (ook dat valt door klimatologische wijzigingen méér voor), zorgt diezelfde verharding ervoor dat het risico op overstroming vele malen groter wordt. Het water kan in dat geval simpelweg niet snel genoeg weg.

Stelselmatig ontharden

Het goede nieuws: met een gezwinde inhaalbeweging kunnen we door stelselmatig ontharden een groot verschil maken. Ontharden is in een breder perspectief geen alleenstaand doel op zich. Het grondoppervlak terug vrijmaken hangt samen met een algemene verbetering van het milieu. Het is een katalysator

om de natuur en de bodem weer te laten herstellen en verkoeling tijdens warme zomers te genereren. Daarbij komt er in steden en gemeenten ook méér plaats vrij voor recreatie en voor een ruimere gezonde leefomgeving.

Een goede waterinfiltratie is sowieso overal verplicht door stedenbouw voor percelen van meer dan 250 m². Vanaf oktober geldt die regel zelfs voor alle percelen die groter zijn dan 80 m². In Vlaams-Brabant zijn de regels nog iets strenger: daar móét alle regenwater op het eigen terrein infiltreren en kan het nooit zomaar de riolering inlopen. De ambitie om te ontharden is dus groot: in de openbare ruimte moet de verhardingsgraad tegen 2050 met één vijfde naar beneden. Vlaanderen werkt daarvoor onder meer samen met Breekijzer, een vzw die in 2023 voor het eerst het Vlaams Kampioenschap Tegelwippen organiseert, een stimulerend initiatief met een competitief kantje. Iedereen kan meedoen door tegels te verwijderen in voor-, achter- of geveltuin, en eind oktober 2023 weten we welke stad of gemeente het grootste aantal tegels per inwoner zal hebben gewipt.

De vraag om dringende ontharding heeft intussen al effect: zo'n 293 van de 300 Vlaamse steden en gemeenten werken aan projecten om verharde ruimten zoals parkings en brede steenwegen om te vormen, met meer plaats voor bomen, bloemen, gras, vijvers of een wadi. Tegelwippen en ontharden werd zelfs een stuk makkelijker gemaakt doordat de vergunningsplicht voor ontharding werd afgeschaft. Wie wil ontharden, heeft daar dus geen toestemming meer voor nodig.

Een waterdoorlatend alternatief

Ontharden is een dringende noodzaak, maar niet overal kan de grond er als pure aarde komen bij te liggen. Voor plaatsen waar een verhard baanbed nodig is, zijn er creatieve alternatieven nodig om met minder verharding toch een leefbare woon- en werkomgeving aan te leggen. Als je als particulier je terrein berijdbaar wil maken én waterdoorlatend, dan is een egalere oppervlak veel beter. Ook bij publieke gebouwen is het noodzakelijk dat een deel van het terrein letterlijk toegankelijk blijft, al was het maar als evacuatieweg voor de brandweer.

Om genoeg water in de bodem te laten doordringen, moet het open (voeg)aandeel van een waterdoorlatende verharding minimum 10% bedragen. Grind is een valabele optie, maar dat losse materiaal is zeker niet geschikt voor elk terrein en voor elke vorm van mobiliteit. Terrassen, parkeerplekken en opritten hebben een ander oppervlak nodig met een veel hoger gebruiksgemak. Ook in esthetisch opzicht is niet elk alternatief even fraai.

Het beste alternatief blijkt in de eeuwenoude kleiklinker te liggen. Maar dan wel in een aangepaste versie die de voegen tussen de klinkers openlaat: de Passaqua waterpasserende kleiklinker.

Door een vrij eenvoudige, maar ingenieuze aanpassing in de vormgeving, ontwikkelden we een water-vriendelijke klinker die voldoet aan alle mogelijke vereisten, inclusief de esthetische. Het principe is simpel: aan de specifieke vorm van de kleiklinker zijn aan de zijkanten 'afstandshouders' toegevoegd die de voegen openhouden en zo het nodige water laten doorsijpelen in de bodem. De klinker zelf laat geen water door, maar de brede voegen van 6 mm wel. De Passaqua is dus geen waterdoorlatende kleiklinker, maar wel een waterpasserende kleiklinker die water laat insijpelen via voegafwatering. Bijkomend voordeel: doordat het water bij neerslag de klinkers omspoelt en meteen in de groeven dringt, verkleint de kans op mos en onkruid. Er is bijgevolg veel minder onderhoud aan. Tegelijk zal de omringende begroeiing van het terras of van de oprit langer groen blijven, ook in perioden van droogte, dankzij de weldadige nabije waterinfiltratie.

Duurzaam mooi design, veelzijdig in gebruik

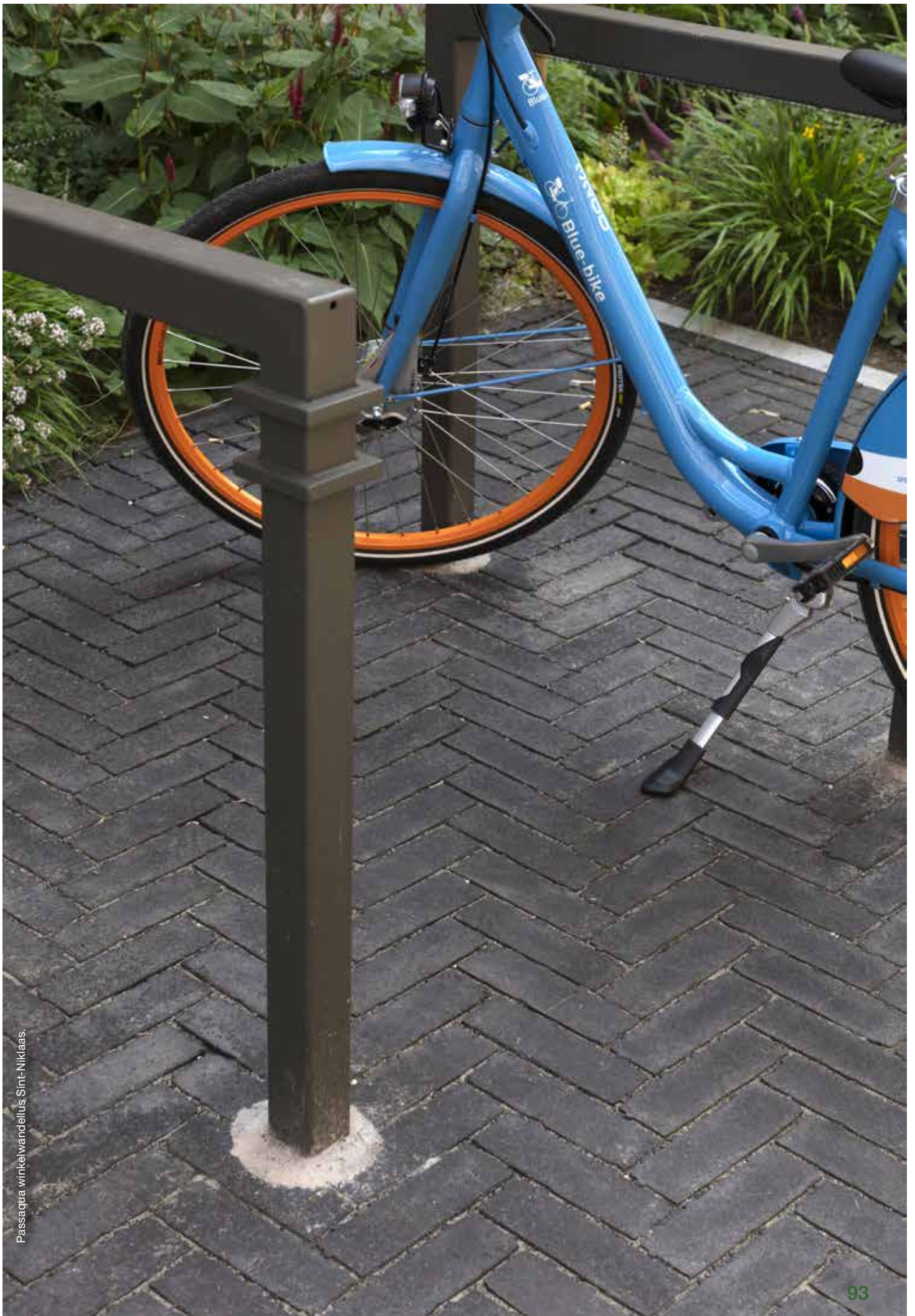
Dat een speciale kleiklinker kan helpen om de ondergrond van water te voorzien is praktisch en klimaatverantwoord. Het is evenwel nodig om de Passaqua klinkers vakkundig te laten plaatsen met een aangepaste fundering, straatlaag en voegmaterialen om zo een optimale waterdoorlating te krijgen. Naargelang de grondsoort kan de opbouw namelijk variëren. Stugge leemgrond of kleigrond vergt een dikkere onderlaag dan zanderige grond om regenwater efficiënt te laten doorsijpelen. Een snelle analyse zal duidelijk maken hoe de opbouw moet worden aangepakt.

De afstandshoudertjes maken het legwerk handig en snel. Eens de voegen met los vulmiddel zijn aangevuld en aangetrild, zit het werk erop. Daarna is het onderhoud minimaal. Kleiklinkers worden bovendien mooier met de jaren. Ze zijn bestand tegen regen, zon, vorst, hitte, gewicht en wrijving. De klinker werd in de praktijk intensief getest in een reële residentiële situatie. De vaste voegbreedte en korrelverdeling van de voegvulling geeft een solide garantie voor langdurige, aanhoudende waterdoorlatendheid, mits minimaal onderhoud.

Case Sint-Niklaas

De Passaqua laat zich moeiteloos implementeren in elk omgevingsontwerp en elk landschap, stedelijk of landelijk. Zo ook in Sint-Niklaas, waar voor de heraanleg van de winkelwandellus de Passaqua Eros werd gebruikt. Het resultaat: de omgeving is groener, lichter en aangenamer, en veiliger voor de zachte weggebruikers.

Naast de kleur sober zwart (Eros) waarvoor men in Sint-Niklaas koos, is de kleiklinker beschikbaar in chocoladebruin (Doris), terracottarood (Magma) en warm grijs (Lotis). Hij kan zonder problemen in verschillende motieven of verbanden worden gelegd, net zoals een gewone klinker. De Passaqua-klinker is daardoor inzetbaar bij verschillende bouwstijlen en diverse voorkeuren.

TESTIMONIALS

9. Testimonials

Getuigenissen over een duurzame samenwerking

In architecten en duurzame projectontwikkelaars vindt Wienerberger bevoorrechte partners voor het ontwikkelen van zijn duurzame producten en systeemoplossingen. Zij zijn evengoed begaan met de leefbare toekomst van de planeet. Zij sturen het bouwproject en de materiaalkeuze voor een groot stuk aan. In dit hoofdstuk getuigen enkele vooraanstaande architectenbureaus en een internationale projectontwikkelaar over hun duurzame visie en de rol die Wienerberger daarbij vervult.

arQ

Bouwheren en overheden zoekend naar circulaire oplossingen

arQ verraste vriend en vijand met zijn laureaatstitel voor de circulaire renovatie van de Mimosawijk in Oostende. De technische kijk op de renovatie van de 260 woningen overtuigde sterk en maakt tegelijkertijd ook nieuwsgierig naar de duurzaamheidsvisie van het architectenbureau.

arQ heeft een sterk duurzame inborst. De ontwerpen van het kantoor steunen maximaal op betaalbare ecologische oplossingen. Wie

Eva Messiaen, architect bij arQ

aan duurzaamheid denkt, denkt vandaag almaar vaker ook aan circulariteit. arQ voelt dat, en draagt het ook uit in zijn projecten. “We zijn binnen arQ sterk bezig met duurzaamheid. Niet alleen omdat dit een deel is van onze signatuur, maar ook omdat de markt er steeds meer naar vraagt. Als bureau hebben we altijd geprobeerd om duurzaamheid te integreren binnen de mogelijkheden van het project. Enkele jaren geleden waren de opdrachtgevers maar beperkt bereid om hier financiële ruimte voor te creëren. De laatste jaren merken we toch een kentering. Het begon vooral in de overheidsprojecten, met name de dossiers voor de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). En sinds kort tekenen we bij overheidsopdrachten ook meer gerichte circulariteitsvragen op,” vertelt Eva Missiaen, architect bij arQ.

Materiaalcrisis als katalysator

Om de duurzaamheidsvraagstukken concreet in te vullen, beroept arQ zich onder meer op de duurzaamheidsmeter wijken en voor grotere projecten op de GRO. “We proberen altijd om het maximaal haalbare te realiseren binnen de mogelijkheden van het project. Circulariteit zat wel al miniem in de GRO vevat, maar komt nu pas echt tot uiting. Daar zie ik twee verklaringen voor. Een eerste is de noodzaak om de CO₂-uitstoot te beperken. Eerst hebben we massaal ingezet op het terugdringen van het energieverbruik van de gebouwen in de gebruiksfase, door beter te isoleren en andere materialen te gebruiken. Het gevolg is dat de materiaalimpact op de totale CO₂-uitstoot groter is geworden en we nu dus ook naar de materialen moeten kijken om de totale uitstoot nog verder omlaag te krijgen. Bestaande materialen hergebruiken vraagt minder CO₂-uitstoot dan het toepassen van nieuwe producten. Daarnaast speelt volgens mij ook de economische crisis een rol. De prijzen voor de belangrijkste bouwmaterialen – beton, staal en hout – zijn sterk gestegen. Niet alleen omwille van de huidige energiecrisis. Dat maakt het interessant om de afweging te maken wat financieel het meest interessant is: nieuwe materialen aankopen of bestaande hergebruiken.”

Het inzetten van de tools als duurzaamheidsmeters en levenscyclus analyse heeft voor arQ een dubbel doel. Naast het toetsen van de duurzaamheid van het project, helpt de tool

ook de impact van voorgestelde maatregelen aantonen. “Dat helpt de opdrachtgever om de invloed van die maatregelen te toetsen aan zijn budget. Iedere maatregel heeft een bouwcost, maar ook een gebruikscost. Een beter inzicht daarin faciliteert meer doordachte keuzes. Zo wordt duurzaam bouwen een stuk minder abstract voor de bouwheer. Dat maakt kostprijs ook minder een limiet of moeilijk te nemen drempel. Door de huidige economische situatie zien we zelfs dat opdrachtgevers vaker overtuigd zijn van de meerwaarde van een duurzame investering. Ik merk daar toch een enorm verschil met 10 jaar geleden. Bovendien kun je heel wat maatregelen uit de GRO realiseren zonder of met beperkte meerkost. Andere maatregelen zijn dan weer sowieso al opgelegd door de overheid.”

Sociale voorlopers

De voorlopers in de vraag naar circulair bouwen waren in het portfolio van arQ ontegensprekelijk de sociale huisvestingsmaatschappijen. “We hebben momenteel drie circulaire projecten in ontwerpfase en die zijn alle drie van sociale huisvestingsmaatschappijen. Wat daarbij opvalt is dat ze een uitgesproken vraag voor circulariteit hebben, maar zelf niet altijd goed weten wat dat moet betekenen. Het is dan aan ons om dat zinvol in te vullen. Daar zien we verschillende pistes voor, in een nieuwbouwproject kijk je naar de materialen en naar modulaire concepten. Bij de sociale huisvestingsprojecten is dat niet vanzelfsprekend aangezien je daar gebonden bent door de opgelegde afmetingen en systemen van VMSW. Het zoeken naar flexibiliteit en modulariteit is maatwerk voor ieder project. Zo hadden we een project dat tijdelijke opvang biedt voor vrouwen en kinderen. Daar was er heel sterk de vraag naar een flexibel concept. Dat hebben we beantwoord door iedere verblijfsunit in de basis rond een woonkamer en keuken te bouwen. Vervolgens is er de flexibiliteit om daar het aantal benodigde slaapkamers aan te koppelen. Een projectontwikkelaar van appartementen heeft die behoefte om van twee naar drie-slaapkamerappartementen te kunnen wijzigen dan weer niet. In dergelijke gevallen kun je de circulaire focus meer op de materialen leggen. Bij andere overheidsopdrachten ligt ook het aantal (gesubsidieerde) vierkante meters sterk vast. Dat is beperkend om met goede modulematen te werken. Eigenlijk is het alleen bij grootschalige projecten haalbaar om echt modulair te werken.”

Kwaliteit recuperatiestenen bewijzen

Bij bestaande gebouwen zoekt arQ naar mogelijkheden om de structuren te behouden en materialen te hergebruiken. Zo onderzoeken de architecten bijvoorbeeld de mogelijkheid om voor de Mimosa-wijk in Oostende de bestaande gevelstenen na verzagen te hergebruiken als steenstrips bij de renovatie. Dat laat toe het uitzicht te behouden en toch bijkomend te isoleren zonder dat grote funderingswerken nodig zijn. “Een grote uitdaging bij het hergebruik van gevelstenen is de kwaliteit ervan. Bij nieuwe stenen ken je die, maar bij bestaande stenen weet je niet hoe het zit. Bovendien worden ze in andere omstandigheden hergebruikt: omdat we meer isolatie toepassen, worden ze sterker blootgesteld aan vorst. Er is dus geen enkele houvast meer voor wat betreft de kwaliteit. Die onzekerheid leidt tot terughoudendheid in het hergebruiken van gerecupereerde keramische materialen. Wanneer een baksteenfabrikant daar bereid zou zijn testen uit te voeren om de kwaliteit van de bestaande stenen te achterhalen en bevestigen, zou dat een stimulans zijn. Zeker in overheidsprojecten is zo'n papieren bewijs een sterk verhaal. Een dergelijke labotest mag ook iets kosten als daar zekerheid tegenover staat.”

Over arQ

arQ profileert zich als ontwerpbureau voor duurzaam bouwen met oog voor mens en milieu. Het team streeft naar kwaliteitsvolle, tijdloze architectuur die aansluit bij een omgevingsvisie en steunt op betaalbare, ecologische oplossingen.

B2Ai

Duurzaamheid binnen economisch kader is maatwerk

“Duurzaamheid is meer dan een energiezuinig concept, het gaat om een flexibel gebouw of een woonwijk met toegevoegde waarde.” Zo omschrijft Kevin D’hondt, partner en sustainability manager bij B2Ai architects, het duurzaamheidsstreven van het ontwerp bureau.

B2Ai heeft een uitgesproken beleid rond duurzaamheid. Opdrachtgevers met een duurzaamheidsambitie kloppen dan ook graag aan bij het bureau voor een vooruitstrevend, maar economisch verantwoord antwoord in hun zoektocht.

De houvast voor het duurzaamheidsbeleid binnen B2Ai zijn de Sustainable Development Goals (SDG) van de Verenigde Naties. “Al kunnen we als architect niet rond alle 17 SDG’s werken of invloed uitoefenen. We hebben wel een leidraad van wat we proberen te doen, maar die staat niet in steen gebeiteld. Iedere opdracht is anders: de ene keer vertrek je van een braakliggend terrein, de andere keer van een te renoveren gebouw. En ook de mogelijkheden en ambities van de opdrachtgever verschillen.

Kevin D'Hondt, partner en sustainability manager bij B2Ai

We werken daarom liever op basis van de projectcriteria in enkele workshops naar een duurzaamheidsconcept op maat, dan te werken met een vaste checklist.

We streven naar een zekere focus zonder daarbij het economisch optimum te verliezen. Onze kijk op een duurzaam gebouw is doorheen de jaren ook geëvolueerd. Vroeger stond duurzaam synoniem met energiezuinig. Vandaag kijken we veel breder en waken we erover dat de gebouwstructuur meerdere functies aankan. Of dat een woonwijk meer is dan een verzameling van woningen, maar dat er ook kleinhandel of een kinderopvang aanwezig is. Dat versterkt het sociale weefsel,” opent Kevin D’hondt.

Langzame omslag

De ontwerper ziet ook dat verschillende opdrachtgevers een ander belang aan duurzaamheid hechten. Lang niet alle bouwheren zitten op dezelfde manier in elkaar. “Bij sommige is de Excel met cijfers hun enige bijbel, bij andere merken we een groter maatschappelijk engagement.” B2Ai bekijkt project per project welk gewicht duurzaamheid in het ontwerp kan krijgen. “Het is bijvoorbeeld wel gemakkelijk gezegd om PU-isolatie te vervangen door rotswol, maar dat heeft verreikende gevolgen voor de volledige gebouwschil.”

Kevin D’hondt wil ook niet gezegd hebben dat er in de bouwsector weinig beweegt op duurzaamheidsvlak. “De bouw is een trage sector, maar het schip zwenkt wel al merkbaar van richting. Een goed ontwerp is misschien initieel iets duurder, maar in de toekomst vaak goedkoper. Bouwheren, kopers, gebruikers... ze worden kritischer. Er zijn er die sneller reageren dan anderen.”

Geregionaliseerde duurzaamheid

Waar legt B2Ai zelf het duurzame ambitieniveau?

“We proberen onze opdrachtgevers uit te dagen om zoveel mogelijk ecologische inspanningen te nemen binnen het economische kader van hun project. Maar we moeten daar ook realistisch in zijn. B2Ai is een bureau met meer dan 130 medewerkers, we kunnen het ons dus niet permitteren enkel voor de grensverleggende duurzame projecten te kiezen. We pogen wel om iedere bouwheer stap voor stap in een

ecologische richting te sturen. Wanneer hij overtuigd is van één ecologische investering, presenteren we hem de volgende. Hij bepaalt daarbij de grens.”

De sustainability manager van B2Ai merkt ook een regionaal verschil. “Ons kantoor in Brussel werkt hoofdzakelijk binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waar zich de grote ontwikkelaars situeren. Daar merk je dat de duurzaamheidslat toch hoger ligt, gedreven door regelgeving en certificering, terwijl dat in Vlaanderen minder uitgesproken is. En zelfs daar voel je een verschil tussen de centrumsteden en de kleinere gemeentes. Grote investeerders hebben doorgaans een goed omschreven duurzaamheidsdefinitie. Beleggers en fondsen dwingen hen daar indirect toe, want ze verwachten dat de ontwikkelaars het duurzaamheidsniveau van ieder project objectief kunnen aantonen.”

Kunnen leveranciers ontwerpers ondersteunen in het uitwerken van duurzame projecten?

“Flexibel en concreet informatie aanleveren over de producten. We hebben zelf een mooi voorbeeld met de circulaire renovatie voor de UGent. We kregen daar de uitdaging om de gevelsteen circulair toe te passen. De projectarchitect kon heel gemakkelijk bij jullie terecht voor de nodige informatie. Na een verkenning op de website belde ze even en kreeg onmiddellijk antwoorden bij haar vragen. Kort daarna werd door Wienerberger een mock-up en demo georganiseerd voor ons en de bouwheer. Als architect zijn we het meest gebaat bij die nieuwe manier van informeren. De huidige trend met gerichte e-mails, gespecialiseerde nieuwsbrieven en websites zijn een heel toegankelijke manier van informatie inwinnen. Als daar een nieuw product of een nieuwe techniek wordt toegelicht, pik je dat al sneller op. Wienerberger is al goed ingesteld op die nieuwe manier van informeren. Ook wanneer we stalen willen om te testen of een visualisatie willen maken, krijgen we gemakkelijk en snel de nodige materialen.”

Circulair bouwen

B2Ai gaat voor duurzaamheid op maat van het project. Betekent dit dan ook dat jullie geen voorgedefinieerd concept hebben voor duurzaam materiaalgebruik?

“Soms dwingt de situatie je daar wel toe. In Brussel mag je een gebouw bijvoorbeeld niet

meer afbreken tenzij je goed kan argumenteren waarom afbraak de beste optie is. Dat vraagt dat je op een heel andere manier naar het project kijkt. Een ontwerparchitect en projectarchitect inspecteren het gebouw dan samen met de bouwheer. De ontwerparchitect onderzoekt daarbij hoe we het programma in het bestaande volume kunnen krijgen, de projectarchitect kijkt naar de architectuur en structuur. Welke materialen zitten er in het gebouw? Wat kan hergebruikt worden en wat niet? Van dat onderzoek maken ze een verslag dat dient als basis voor het ontwerptraject. Een degelijke inventaris maken we niet alleen bij een renovatie, maar soms ook bij een gedeeltelijke afbraak.”

Het hergebruik van materialen is een vorm van circulair bouwen. Heeft B2Ai een bepaalde systematiek om circulaire projecten te ontwerpen?

“We hebben geen specifieke flow, maar iedereen binnen het kantoor is er wel actief mee bezig. Die kennis delen we frequent in workshops. Het typeert B2Ai ook dat onze architecten los willen komen van de standaard ontwerp oplossingen en projecten willen ontwerpen die impact genereren. Die impact moet positief zijn. Iedereen doet daarbij het nodige onderzoek en lanceert voorstellen. De kunst bestaat er daarbij in om het evenwicht te bewaren tussen de economie van de bouwheer enerzijds en de ecologie en sociologie van de plek anderzijds. Het is onze kracht dat we op veel vlakken kennis hebben en ontwerpen zonder ons in één aspect te verliezen.”

Over B2Ai

B2Ai is een team van gedreven architecten, ingenieurs en urban planners met een ruime expertise en referenties in zowel zorg, scholen, sporthallen, publieke zwembaden, bedrijven, kantoren als residentiële projecten en mixed use programma's. Het bureau heeft bijzondere aandacht voor maatschappelijke thema's en alle factoren die de duurzaamheid van een project mee bepalen.

Revive

Wij willen positieve impact creëren en toegevoegde waarde bieden

‘We build society, not real estate’. Het motto van Revive spreekt boekdelen. Een ontwikkeling van Revive streeft meer na dan enkel financieel rendement. De projectontwikkelaar zet ook volop in op sociaal-maatschappelijke en ecologische meerwaarde. De ESG vormen daarbij een houvast.

Een projectontwikkeling begint voor Revive bij een analyse hoe het project kan bijdragen aan het creëren van een duurzame toekomst en een sterke gemeenschap. Daarbij houdt de gemeenschapsbouwer rekening met de impact van toekomstige trends op de vastgoedontwikkeling. “We zetten de ESG-aspecten in als leidraad in ons acquisitie- en ontwikkelingsproces. Dat helpt ons vertrouwen van stakeholders op te bouwen, de vastgoedefficiëntie te verhogen, het operationele risico te verminderen en onze ontwikkelingen toekomstbestendig te maken”, opent COO Steven Rosseel.

De projectontwikkelaar bouwde zelfs zijn interne innovatieafdeling Revive Labs op om gericht rond de ESG-thema's te werken. “Daarin hebben we voor iedere pijler een duidelijke visie. Binnen het Environment-luik zetten we sterk in op CO₂-reductie. We hebben de ambitie om als organisatie tegen 2025 CO₂-neutraal te zijn. Daarvoor kijken we naar de CO₂-uitstoot in gebruiksfase. De volgende stap is om onze projecten volledig ‘net zero’ te krijgen door naast de operationele CO₂-uitstoot ook almaar meer naar de embodied carbon te kijken. Dat is de hoeveelheid CO₂ die vrijkomt over de volledige levensduur van een materiaal, van bij de productie over de verwerking tot het hergebruik of recyclage. Het aanpakken van de operationele CO₂-uitstoot gaat om

het ontwerpen van compacte gebouwen, doorgedreven isoleren of fossielvrij verwarmen met bijvoorbeeld warmtepompen. We schuwen daarbij innovatie niet, en passen bijvoorbeeld al warmtenetten toe, halen warmte-energie uit een kanaal. Waar mogelijk werken we met ESCO's om een operationeel model rond de energie-servicecomponent op te zetten. Dat kan een samenwerking zijn met zowel een kleine private partij of een grote speler. Het gebeurt ook dat we die zelf opzetten, want dit energiegegeven is een belangrijke sleutel om de total cost of living te verlagen.”

Embodied carbon

“Het reduceren van de embodied carbon is veel complexer. Het vraagt inzicht in de CO₂-uitstoot in de volledige levenscyclus en die informatie is niet zomaar voorhanden. We vragen die op bij de fabrikanten via technische fiches of EPD-certificaten. Maar niet iedereen kan die informatie aanleveren. Grote internationale investeerders hechten veel meer belang aan het terugdringen van de embodied carbon. Daarom zetten we verschillende tools in om die CO₂ in beeld te brengen. We kijken daarbij hoofdzakelijk naar de grote materialenstromen zoals beton, staal, isolatie...”

Het reduceren van de CO₂-uitstoot voor het materiaalgebruik, begint met het selectief slopen op de te herontwikkelen brownfields. “Betongranulaat kunnen we wel recupereren als bouwstof in de onderfundering. Maar dat is een vorm van downcycling, daarom zoeken we naar hoogwaardigere toepassingen. Zo hebben we op ons project Komet in Mechelen samen met de betonleverancier 15.000m³ beton vervaardigd met 30% hoogwaardig betongranulaat als grondstof. Dat is een vorm van circulair bouwen. Eerder hebben we ook al uit de sloop gerecupereerd hout verwerkt tot een speeltuin op het openbaar domein. Onze milieudeskundige zoekt voortdurend naar oplossingen om hier nog verder in te gaan. Een denkpiste is het in het project hergebruiken van gevelstenen, maar het is nog arbeidsintensief om de stenen te reinigen. Zit er voor Wienerberger bijvoorbeeld geen verdienmodel in een geautomatiseerde oplossing voor het efficiënt en economisch reinigen van gerecupereerde gevelstenen?”

Dienstverlening op maat van het project

De invulling van de pijler Social vertaalt zich in een ontwikkeling in een sterke mix in het woonaanbod die de sociale cohesie en diversiteit binnen het project aanmoedigt. Revive voorziet in zijn projecten waar mogelijk sociale huurappartementen en betaalbare huisvesting. Het heeft daarvoor twee zusterbedrijven mee

Steven Rosseel, COO bij Revive

opgericht: Inclusio en Vicinity. “Verder kijken we ook naar diensten die we op gebouw- of projectniveau kunnen aanbieden. Denk daarbij aan lokale voedselproductie, collectieve aankopen, een kippenren of hondenuitlaatweide. Ook de sociale cohesie binnen het project vinden we belangrijk. We helpen de kopers op weg om op een hechte manier samen te leven. We brengen hen al tijdens de bouwfase samen om het traject samen te beleven. We hebben twee impactmanagers die zich voltijds bezighouden met het uitwerken van dit maatschappelijk luik.”

Gezondheid is ook onlosmakelijk verbonden met het Social-aspect. “Ook op dat vlak zoeken we naar innovatieve toepassingen om daaraan bij te dragen. Denk aan apps die de gezondheid van de bewoners monitort en deelt met een gezondheidscentrum, maar ook aan de manier waarop we een park inrichten zodat het bijdraagt aan het welbevinden van de bewoners en de omgeving. Dit zijn allemaal soft maatregelen waarvan het effect moeilijk meetbaar is. Er zijn ook geen labels voor, maar we trachten onze innovatieve inspanningen op dit vlak wel te branden. In Gentbrugge ontwikkelen we nu een echte living lab rond gezondheid waar we bovenop een bestaand ziekenhuis een Healthtech ondernemershub zullen bouwen gecombineerd met een nieuw park en woningen, en in nauwe samenwerking met gezondheidspartners in de buurt.”

Bcorp als leidraad

Het luik Governance tot slot handelt om de interne werking van Revive enerzijds en de samenwerking met werknemers, klanten, partners en stakeholders anderzijds. “We zetten hier sterk op in. We zijn Bcorp-gecertificeerd en hanteren dit als tool om ons governance-beleid concreet te maken. Wanneer we kijken naar Revive zelf, gaat dat onder andere over het verhogen van het aantal vrouwen in leidende functies tot initiatieven om de groepssfeer te versterken. Een teambuilding binnen Revive is ook altijd ESG-geïnspireerd. We trekken die lijn ook door in de samenwerking met onze partners en kopers. Zo geven we steevast een welkomstdoos bij de oplevering van een woning, organiseren we leuke events, maar vragen we onze aannemers evengoed om onze visie en eisen via een Supplier Code of Conduct door te vertalen naar hun leveranciers en onderaannemers.”

Gebruikt Revive bepaalde tools om de duurzaamheid, CO₂-uitstoot... van een ontwikkeling te meten of monitoren?

“We hebben een eigen tool ontwikkeld: Build Massive Impact. Die is geënt op bestaande tools en frameworks uit eigen land en die van

buitenlandse investeerders. We halen ook fondsen op bij internationale investeerders en moeten dus ook aan hun doelstellingen tegemoet komen. Maar de essentie is dat we voortdurend stappen richting een hogere duurzaamheid moeten zetten. Elk nieuw project moet beter zijn dan het vorige. We vertalen dan ook consequent lessen naar nieuwe projecten. Hoe we die betere duurzaamheid meten, is nu nog bijzaak. We benchmarken onszelf en onze projecten ook en laten die resultaten verifiëren door een onafhankelijke partij. De achterliggende idee is hoge toegevoegde waarde creëren voor zowel de buurt als de toekomstige bewoners en bedrijven, waar het aangenaam leven, werken en vertoeven is.”

Revive stelt ook vast dat stakeholders en fondsen almaar meer en betere rapportering over duurzaamheidsaspecten vragen. Daarbij wordt ook opgelegd hoe gemeten moet worden.

“De grote uitdaging daarbij is de beschikbaarheid van data. Iedere leverancier zou die beschikbaar moeten hebben en samen met de prijslijst moeten aanleveren zodat iedere gebruiker die in zijn duurzaamheidstool kan verwerken. Maar daar lopen we vandaag nog heel vaak op vast. Voor de fabrikanten is het niet eenvoudig om sluitende data aan te leveren, omdat zij zelf ook afhankelijk zijn van een hele leveranciersketen die hun input moeten leveren. We stellen vast dat iedereen nu nog sterk zoekende is om de informatie te verzamelen. Bij Revive hebben we een datascientist in dienst om alle data waarover we beschikken (bouwdata, aankoopdata...) te capteren, beheren, analyseren... Hij heeft daarbij een hele opgave in het zoeken naar gepaste software voor het beheer van de bouwdata, net omdat die nu heel gefragmenteerd is.”

Over Revive

Revive is een internationale projectontwikkelaar, actief in België, Polen en Portugal, met de ambitie om op een duurzame manier kwalitatieve en betaalbare nieuwprojecten te creëren die levendige woonbuurten worden. Revive rekent daarbij op een eigen team van een 70-tal medewerkers dat de nodige fondsen verzamelt en de ontwikkelingstrajecten coördineert. Voor het ontwerpen, bouwen en de toelevering van materialen rekent het op een groep vaste partners.

Wienerberger Groep

De Wienerberger Groep is een vooraanstaande internationale producent en leverancier van slimme oplossingen voor de volledige bouwschil en ook voor infrastructuur. Wienerberger is de wereldleider in bakstenen (Porotherm, Terca) en de grootste producent van kleidakpannen (Koramic, Tondach) in Europa, alsook van betonklinkers (Sammelrock) in Centraal- en Oost-Europa. Verder behoort Wienerberger tot de toonaangevende leveranciers van leidingsystemen (Steinzeug-Keramo keramische leidingen en Pipelife plastic leidingen) in Europa. Door de overname van Meridian Brick, versterkte Wienerberger zijn positie als vooraanstaande leverancier van gevelproducten in de VS en Canada. Met zijn 216 productievestigingen genereerde de Wienerberger Groep in 2022 een omzet van €5 miljard en een EBITDA van €1 miljard. www.wienerberger.com

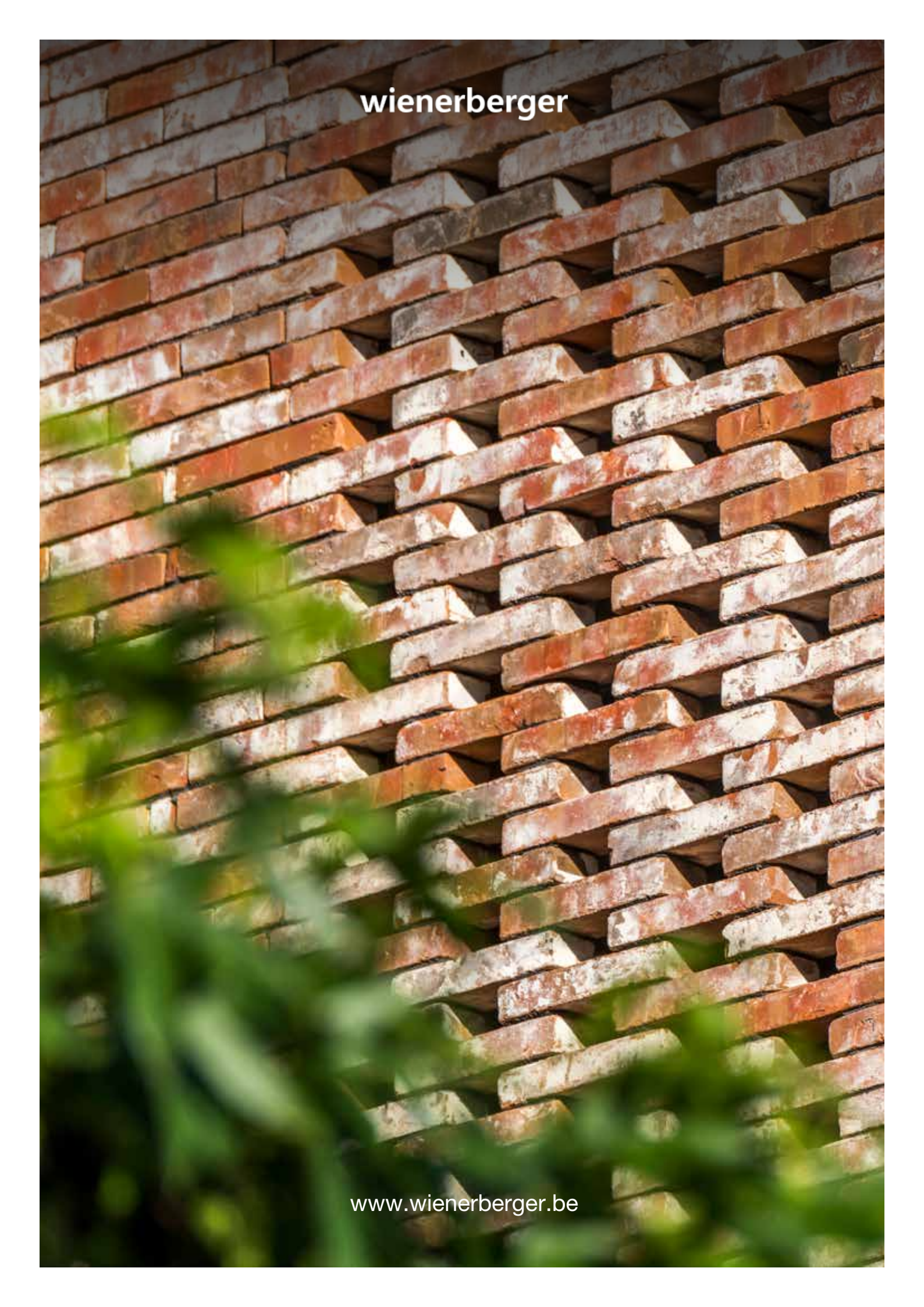
IMPRINT

Wienerberger nv
Kapel ter Bede 121, B-8500 Kortrijk
info@wienerberger.be
www.wienerberger.be

© Erfgoed & Visie, Antwerpen

wienerberger

www.wienerberger.be